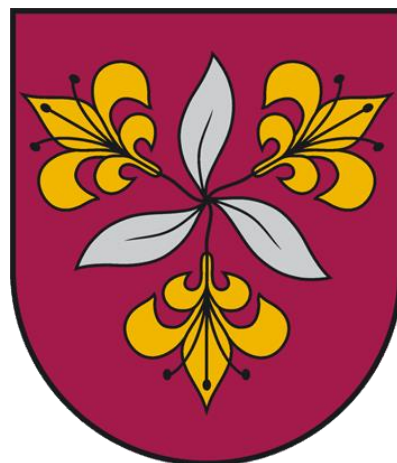

Vecumnieku novada attīstības programma 2020.-2026.gadam
apstiprināta ar Vecumnieku novada Domes sēdes
2020. gada 26.februāra lēmumu (protokola Nr.3, 24.§)

VECUMNIEKU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2020.-2026.GADAM

Gala redakcija

I SĒJUMS

ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Vecumnieku novada pašvaldība

2020

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	6
METODOLOĢIJA	8
1 VECUMNIEKU NOVADA TERITORIJA	9
2 IEDZĪVOTĀJI	10
2.1 APDZĪVOTĀS VIETAS UN APDZĪVOJUMA BLĪVUMS	10
2.2 IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAINĀS	11
2.3 IEDZĪVOTĀJU STRUKTŪRA	12
2.4 IEDZĪVOTĀJU NODARBINĀTĪBAS UN BEZDARBA RAKSTUROJUMS	14
2.4.1 Nodarbinātība	14
2.4.2 Bezdarba rādītāji	16
3 DABAS VĒRTĪBAS	18
3.1 ŪDENS RESURSI	18
3.2 ZEMES RESURSI	18
3.3 AINAVAS	22
3.4 AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI	22
4 KULTŪRVĒSTURISKĀS TERITORIJAS UN OBJEKTI	23
5 EKONOMISKĀ VIDE	25
5.1 UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE UN NOZARU ATTĪSTĪBA	25
5.1.1 Uzņēmējdarbības aktivitāte	25
5.1.2 Uzņēmējdarbības nozares	29
5.2 LAUKSAIMNIECĪBA	30
5.3 TŪRISMS	31
5.4 VECUMNIEKU NOVADA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS	33
6 TEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS	36
6.1 SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA	36
6.1.1 Autoceļi	36
6.1.2 Pašvaldības ielas	37
6.1.3 Sabiedriskais transports	38
6.1.4 Dzelzceļš	39
6.1.5 Veloinfrastruktūra	39
6.2 INŽENIERTEHNISKĀ APGĀDE	39
6.2.1 Ūdensapgāde un kanalizācija	39
6.2.2 Siltumapgāde	41
6.2.3 Elektroapgāde	42
6.2.4 Gāzes apgāde	42
6.2.5 Sadzīves atkritumu apsaimniekošana	42
6.3 SAKARI	43
6.4 KAPSĒTU SAIMNIECĪBA	44
6.5 BŪVES UN DZĪVOJAMĀIS FONDS	45
6.5.1 Būves	45
6.5.2 Dzīvojamais fonds	46
7 SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	49
7.1 IZGLĪTĪBA	49
7.1.1 Pirmsskolas izglītība	49
7.1.2 Vispārējā, speciālā, profesionālās ievirzes un interešu izglītība	49
7.2 VESELĪBAS APRŪPE	54
7.3 SOCIĀLĀ DROŠĪBA UN PALĪDZĪBA	55

7.3.1	Sociālās palīdzības iestādes	55
7.3.2	Sociālie pakalpojumi	55
7.3.3	Sociālā palīdzība	56
7.3.4	Vecumnieku novada bāriņtiesa	57
7.4	KULTŪRVIDE.....	58
7.5	BIBLIOTĒKAS	61
7.6	SPORTS	62
7.7	VECUMNIEKU NOVADA NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU DARBĪBA	62
7.8	SOCIĀLĀ DROŠĪBA UN KĀRTĪBA	63
8	PUBLISKĀ PĀRVALDE	65
8.1	PAŠVALDĪBAS STRUKTŪRA	65
8.2	BUDŽETS	66
8.3	INVESTĪCIJU PROJEKTI	70
8.4	PAŠVALDĪBAS UN SABIEDRĪBAS SADARBĪBAS	71
9	KOPSAVILKUMS – SVID ANALĪZE.....	72

TERMINU SKAIDROJUMI

Attīstības programma – vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums plānošanas reģiona vai vietējās pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

Ekonomiski aktīvas statistikas vienības ir tās, kas pārskata periodā ražoja produkciju, sniedza pakalpojumus vai nodarbināja cilvēkus atbilstošajā laika periodā neatkarīgi no tā, vai tās bija aktīvas visu pārskata periodu vai tikai daļu no tā.

Integrēta pieeja – ekonomiskie, kultūras, sociālie un vides aspekti tiek saskaņoti, atsevišķu nozaru intereses tiek koordinētas, teritoriju attīstības prioritātes tiek saskaņotas visos plānošanas līmeņos, sadarbība ir mērķtiecīga, un tiek novērtēta plānoto risinājumu ietekme uz apkārtējām teritorijām un vidi.

Prioritāte – teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.

Rīcības virzieni – konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai.

Statistikas vienības - uzņēmums, institucionāla vienība, uzņēmumu grupa; darbības veida vienība; vietējā darbības veida vienība.

Stratēģiskais mērķis - konkrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsts uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

Uzdevumi – iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi.

Vīzija – lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

Demogrāfiskās slodzes līmenis – darbaspējas vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1000 personām darbaspējas vecumā.

Teritorijas attīstības indekss - vispārināts rādītājs, ko aprēķina ar noteiktiem svara koeficientiem, summējot svarīgāko, attīstību raksturojošo, statistikas pamatrādītāju (izmantojot gan gadā uzkrājušos statistikas rādītājus (iekšzemes kopprodukts, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs, nefinanšu investīcijas), gan momenta statistikas rādītājus (demogrāfiskie rādītāji) saskaņā ar stāvokli apskatāmā gada sākumā) standartizētās vērtības. Tas parāda teritoriju augstāku vai zemāku attīstību no vidējā valsts sociālekonomiskās attīstības līmeņa attiecīgajā gadā.

SAĪSINĀJUMI

AP	Attīstības programma
AS	Akciju sabiedrība
CSP	LR Centrālā statistikas pārvalde
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
GMI	Garantētais minimālais ienākums
ha	Hektārs
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
km	Kilometrs
km ²	Kvadrātkilometrs
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
KSS	Kanalizācijas sūkņu stacija
LAD	Lauku atbalsta dienests
LAT-LIT	Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programma
LDDK	Latvijas Darba devēju konfederācija
LIZ	Lauksaimniecībā izmantojamās zemes
LR	Latvijas Republika
LVAf	Latvijas vides aizsardzības fonds
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LTRK	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
MK	Ministru kabinets
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiska organizācija
PB	Pašvaldības budžets
PI	Privātas investīcijas
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
PMLP	LR Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SM	Satiksmes ministrija
SVID	Stiprās puses, vājās puses, iespējas, draudi
TAI	Teritorijas attīstības indekss
TAPIS	Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēma
TIC	Tūrisma informācijas centrs
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VB	Valsts budžets
VKKF	Valsts kultūrkapitāla fonds
VKPAI	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
ZPR	Zemgales plānošanas reģions

IEVADS

Vecumnieku novada Attīstības programma 2020.-2026. gadam (AP) ir pašvaldības vidēja termiņa plānošanas dokuments, kas nosaka novada attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī to īstenotājus un finanšu resursus ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai.

AP loma ir:

- apzināt un novērtēt pašvaldības rīcībā esošos resursus (dabas resursi, infrastruktūra, cilvēkresursi), piedāvājot skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvākai izmantošanai;
- mērķtiecīgi plānot rīcības un investīcijas (t.sk. pamats pašvaldības budžeta plānošanai);
- sekmēt visa veida investīciju piesaisti (t.sk. pamats valsts atbalsta plānošanai ārvalstu un vietējo privāto investīciju piesaistei);
- sekmēt teritorijas atpazīstamību.

AP izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Vecumnieku novada domes 2018. gada 27. decembra sēdes lēmumu (protokols Nr. 17, 7.§.) "Par Vecumnieku novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam izstrādes uzsākšanu" un Darba uzdevumu Vecumnieku novada attīstības programmas 2020.-2026. gadam izstrādei.

AP izstrāde veikta, pamatojoties uz Latvijas Republikas (turpmāk tekstā – LR) likuma "Par pašvaldībām" 14. panta otrās daļas 1.punktu, Attīstības plānošanas sistēmas likuma 6. panta ceturto daļu un 10. pantu, Teritorijas attīstības plānošanas likuma 5. panta pirmās daļas 3. punktu, 12. panta pirmā daļu un 22.punktu, Ministru kabineta (MK) 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" un MK 25.08.2009. noteikumiem Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā".

AP sagatavota, ņemot vērā šādus plānošanas dokumentus un metodiskos ieteikumus:

- valsts līmeņa plānošanas dokumentus:
 - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija "Latvija 2030";
 - Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam (NAP2020);
 - Reģionālās politikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam;
 - Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2013.-2020. gadam;
 - Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam;
 - Lauku attīstības programma 2014.-2020. gadam;
 - Transporta attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam;
 - Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2016.-2020. gadam;
 - Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020. gadam;
- reģionāla līmeņa plānošanas dokumentus:
 - Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015-2030;
 - Zemgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2015.-2020. gadam;
- vietēja līmeņa plānošanas dokumentus:
 - Vecumnieku novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2028. gadam;
 - Vecumnieku novada attīstības programma 2013.-2019. gadam;
 - Vecumnieku novada teritorijas plānojums;
- Vecumnieku novada nozaru plānošanas dokumentus:
 - Vecumnieku novada tūrisma stratēģija 2018.- 2023. gadam;
 - Vecumnieku novada domes Sociālā dienesta darbības un attīstības stratēģiskais plāns 2014.-2020. gadam;
 - Vecumnieku novada izglītības attīstības stratēģija 2019.-2023. gadam;
 - Vecumnieku novada jaunatnes politikas plāns 2019.- 2021. gadam;
- metodiskos ieteikumus:
 - Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī, 2019. gada 7. janvāris, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

AP sagatavošanā tika izmantoti šādi datu avoti:

- Vecumnieku novada pašvaldības un tās institūciju sniegtos datus (t.sk. publiskie gada pārskati, uzraudzības ziņojumi par novada plānošanas dokumentu īstenošanu, uzsākto un plānoto infrastruktūras investīciju projekti u.c.);
- LR Centrālās statistikas pārvaldes (CSP), Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA), Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP), Valsts ieņēmumu dienesta (VID), Valsts zemes dienesta (VZD), SIA “Lursoft”, VSIA “Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (LVĢMC) u.c. institūciju apkopotos datus;
- AP izstrādes nozaru darba grupās, publiskajā apspriedē iegūto informāciju, un citu informāciju (viedokļus), kas iegūta AP izstrādes procesa komunikācijā ar ieinteresētajām pusēm, t.sk. iedzīvotāju aptaujas rezultāti.

Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēma (TAPIS) ir primārā plānošanas dokumentu publicēšanas darba vide un informācijas avots, un novada attīstības programma TAPIS izstrādāta, ievērojot normatīvajā aktā par teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu noteiktās prasības.

Vides pārraudzības valsts birojs 2020. gada 15. janvārī pieņēma lēmumu Nr. 4-01/43 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu Vecumnieku novada attīstības programmai 2020.-2026. gadam.

Attīstības programmu izstrādāja SIA “Konsorts” speciālisti sadarbībā ar Vecumnieku novada pašvaldības darbiniekiem un Vecumnieku novada domes deputātiem.

METODOLOĢIJA

Vecumnieku novada Attīstības programma 2020.-2026. gadam ir izstrādāta, vadoties pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Reģionālās politikas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas izstrādātajiem “Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī” (aktualizētā 2019. g. janvāra redakcija) ieteikumiem, ievērojot integrētu pieeju pašreizējās situācijas raksturojuma un analīzes veikšanā un ekonomisko skatījumu attīstības plānošanai.

Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumi Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” nosaka Attīstības programmas izstrādes procedūru un saturu.

Attīstības programmā ietilpst:

1. stratēģiskā daļa, kurā ietvertas vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzieni (pasākumu kopums);
2. rīcības plāns un investīciju plāns, kurus izstrādā ne mazāk kā triju gadu periodam;
3. attīstības programmas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība, kurā noteikti rezultatīvie rādītāji un uzraudzības pārskata sniegšanas biežums un saturs.

Pašreizējās situācijas raksturojums tiek izstrādāts kā atsevišķs sējums, kuru par pamatu var izmantot visiem Vecumnieku novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem. Šis sējums ir informatīvs materiāls, kuru pastāvīgi var aktualizēt (redakcija sagatavota 2019. gadā).

Lai sasniegtu AP mērķi un racionāli izvērtētu Vecumnieku novada attīstības perspektīvas, dokumenta izstrādē izmantotas sekojošas metodes:

- saistīto plānošanas dokumentu analīze (valsts, reģionāla un vietēja līmeņa, kā arī teritoriju, ar kurām Vecumnieku novads robežojas);
- iedzīvotāju anketēšana, anketēšanas rezultātu apkopošana un analīze;
- statistikas datu un pārskatu apkopošana un analīze;
- attīstības tendenču novērtējums (galvenokārt izmantoti pieejamie dati par pēdējiem 5 gadiem);
- novada raksturojošo rādītāju salīdzināšana ar citu teritoriju rādītājiem vai valsts vidējiem rādītājiem;
- tematiskās darba grupas;
- nozaru speciālistu iesaiste dokumenta izstrādes procesā.

Lai nodrošinātu integrētas pieejas izmantošanu attīstības plānošanā, veikta vispusīga plānošanas dokumentu analīze, kā arī ņemtas vērā ne tikai Vecumnieku novada pašvaldības, kaimiņu pašvaldību, bet arī iedzīvotāju, uzņēmēju, dažādu nozaru profesionāļu u.c. intereses un izaugsmes perspektīvas. Pētīta jomu un teritoriju savstarpējā mijiedarbība, nodrošinot līdzsvarotu ekonomisko, sociālo un vides attīstību.

Sagatavojot Rīcības un Investīciju plānu, ievērots iepriekš jau īstenoto projektu konteksts, tādējādi nodrošinot to īstenošanas pēctecību.

1 VECUMNIEKU NOVADA TERITORIJA

Vecumnieku novads ir izveidots 2009. gada teritoriālās reformas rezultātā, apvienojot četrus bijušā Bauskas rajona pagastus - Vecumnieku, Stelpes, Bārbeles un Skaistkalnes, un divus bijušā Aizkraukles rajona pagastus - Kurmenes un Valles. Novads atrodas Zemgales reģionā, tas robežojas Bauskas, Iecavas, Baldones, Ķeguma, Jaunjelgavas un Neretas novadiem, kā arī ar Lietuvas Republikas Biržu rajona pašvaldību. Novada administratīvais centrs ir Vecumnieku ciems. Vecumnieku novads atrodas 50-70 km attālumā no Latvijas galvaspilsētas Rīgas.

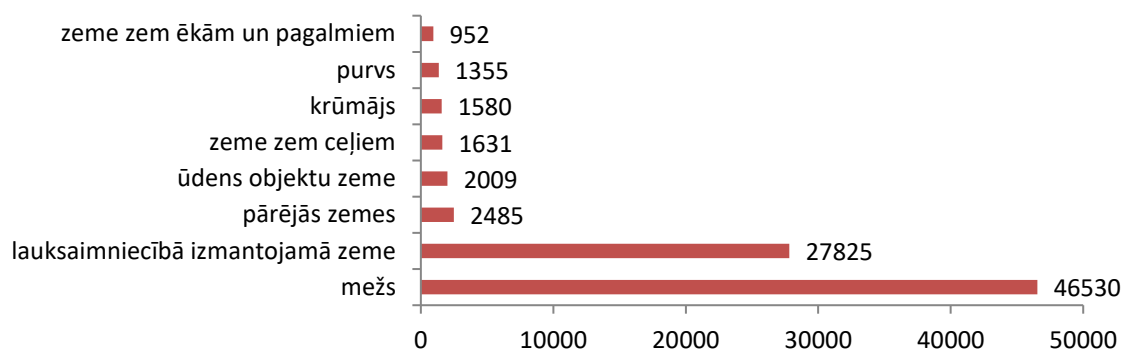
Vecumnieku novada kopējā platība ir 844.19 km²¹. Novada teritorijas sadalījums pa pagastiem ir šāds:

- 33% jeb 281.18 km² Vecumnieku pagasts;
- 21% jeb 178.79 km² Valles pagasts;
- 13% jeb 111.79 km² Kurmenes pagasts;
- 13% - 106.12 km² Skaistkalnes pagasts;
- 12% jeb 97.87 km² Bārbeles pagasts;
- 8% - 68.43 km² Stelpes pagasts.

Novada teritorijā ir 14 ciemi: Bārbele, Gaisma (Bārbeles pagasts), Kurmene (Kurmenes pagasts), Skaistkalne, Putni, Mēmele (Skaistkalnes pagasts), Stelpe, Beitiņi (Stelpes pagasts), Valle, Taurkalne (Valles pagasts), Vecumnieki, Misa, Beibeži, Piebalgas (Vecumnieku pagasts).

46,530 ha (55%) novada teritorijas aizņem meži, 27,825 ha (33%) - lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Pēc zemes lietošanas veidiem novada zemju sadalījums ir redzams zemāk esošajā attēlā (skat. Attēls 1.1).

Attēls 1.1. Vecumnieku novada zemes sadalījums pēc zemes lietošanas veidiem, ha²

Avots: VZD, dati uz 01.01.2019.

¹ Valsts zemes dienesta dati uz 08.01.2019.

² Atbilstoši VZD sniegtajam skaidrojumam nesakritība datiem par novada kopplatību rodas tāpēc, ka ne visas zemes vienības ir instrumentāli uzmērītas. Dati atšķiras, jo, nosakot kopplatību, tiek izmantota katras pašvaldības teritorijas grafiskā platība, gan arī visu attiecīgās pašvaldības teritorijā esošo zemes vienību Valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēto teksta datu platības summa.

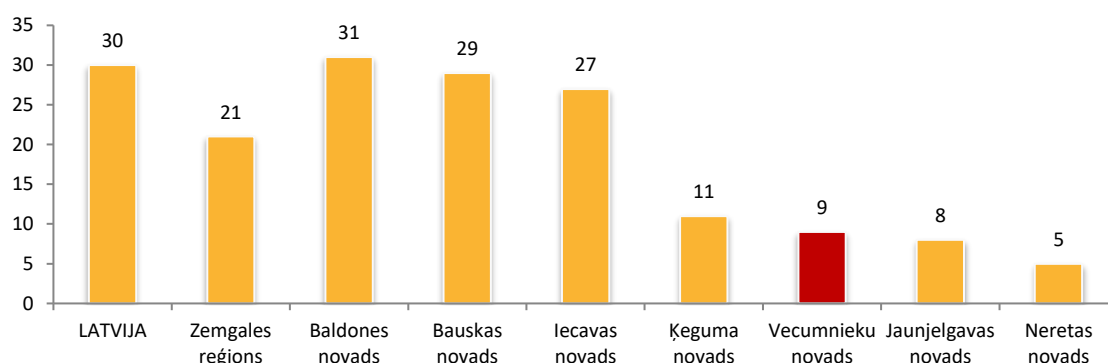
2 IEDZĪVOTĀJI

Iedzīvotāji ir galvenie resursi, arī novada galvenā prioritāte, kas nosaka Vecumnieku novada sociālo un ekonomisko attīstību.

2.1 APDZĪVOTĀS VIETAS UN APDZĪVOJUMA BLĪVUMS

Vidējais iedzīvotāju blīvums Vecumnieku novadā ir 9 iedzīvotāji uz 1 km², kas ir ievērojami zemāks nekā vidēji Latvijā (30 iedzīvotāji uz 1 km²).

Attēls 2.1. Vidējais iedzīvotāju blīvums uz 1 km² Latvijā, Zemgales reģionā, Vecumnieku novadā un tā kaimiņu novados

Avots: CSP, dati uz katra gada 2019. gada sākumu

Vismazākais iedzīvotāju blīvums ir Kurmenes un Valles pagastos – attiecīgi 5.1 un 5.2 iedzīvotāji uz 1 km², bet visblīvāk apdzīvotais novada pagasts ir Vecumnieku, kur šis rādītājs ir 15.2.

Tabula 2.1. Vidējais iedzīvotāju blīvums uz 1 km² Vecumnieku novada pagastos

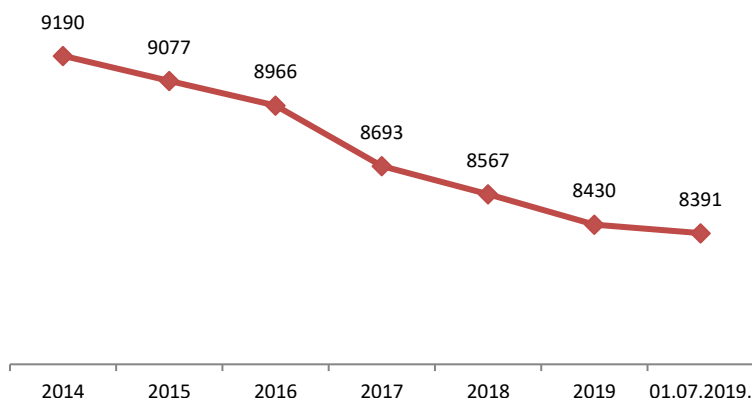
Pagasts	Iedzīvotāju blīvums uz 1 km ²
Kurmenes pagasts	5.1
Valles pagasts	5.2
Bārbeles pagasts	7.8
Skaistkalnes pagasts	10.0
Stelpes pagasts	11.6
Vecumnieku pagasts	15.2

Avots: Konsultanta aprēķins, dati uz 2019. gada sākumu

2.2 IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAIŅAS

Saskaņā ar PMLP datiem Vecumnieku novadā 31.07.2019. dzīvo 8391 iedzīvotājs. Kopš 01.01.2014. iedzīvotāju skaits ir sarucis par 8.7% jeb 799 iedzīvotājiem (skat. Attēls 2.2).

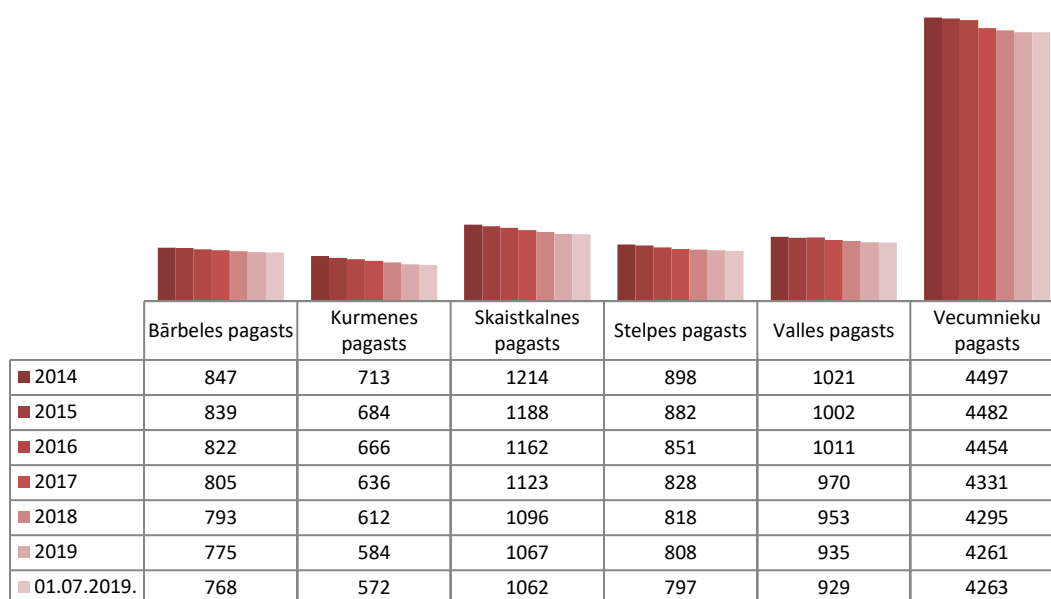
Attēls 2.2. Iedzīvotāju skaita dinamika Vecumnieku novadā, 2014-2019

Avots: PMLP, dati uz katra gada 1. janvāri

Vecumnieku novadā iedzīvotāju skaita samazinājums nenotiek vienmērīgi visa novada teritorijā, bet katrā pagastā tas ir atšķirīgs. Straujāks iedzīvotāju skaita samazinājums ir pagastos, kas ir attālāk no novada centra (arī Rīgas) un kuriem nav asfalta savienojums ar valsts nozīmes ceļiem. Iedzīvotāju skaits laika posmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 1. jūlijam Bārbeles pagastā par sarucis par 9.3%, Kurmenes pagastā - par 19.8%, Skaistkalnes pagastā - par 12.5%, Stelpes pagastā - par 11.2%, Valles pagastā - par 9.0% savukārt - Vecumnieku pagastā par 5.2%.

Attēls 2.3. Iedzīvotāju skaita dinamika Vecumnieku novada pagastos, 2014-2019

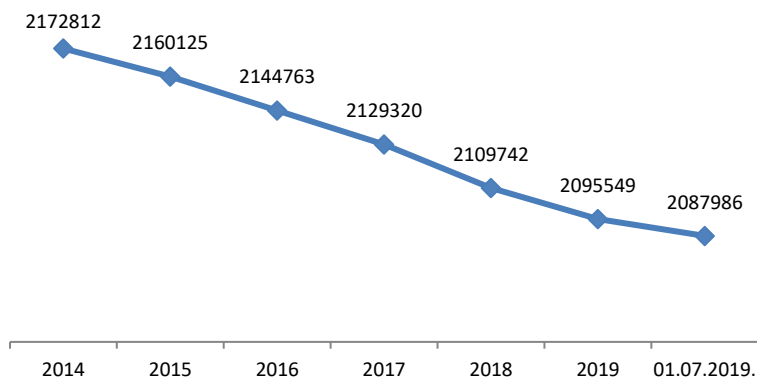

Avots: PMLP, dati uz katra gada 1. janvāri

Iedzīvotāju skaita samazinājuma tendence ir raksturīga arī valstī kopumā. Kopš 01.01.2014. samazinājums ir 3.9%.

Iedzīvotāju skaita dinamika Latvijā ir redzama zemāk esošajā attēlā (skat. Attēls 2.4).

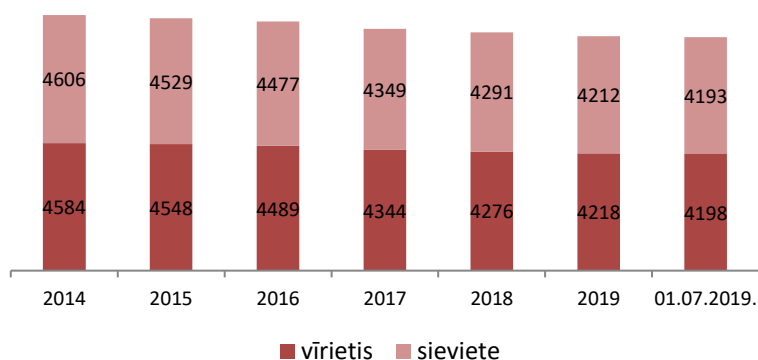
Attēls 2.4. Iedzīvotāju skaita dinamika Latvijā, 2014-2019.

Avots: PMLP, dati uz katra gada 1. janvāri

2.3 IEDZĪVOTĀJU STRUKTŪRA

Vecumnieku novadā iedzīvotāju dalījums pa dzimumiem ir proporcionāls. 2019. gada 1. jūlijā Vecumnieku novadā reģistrēti 4198 vīrieši (50%) un 4193 sievietes (50%). Neskatoties uz izmaiņām kopējā iedzīvotāju skaitā laika posmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 1. jūlijam, dzimumu struktūras proporcionālā attiecība nav krasi mainījusies.

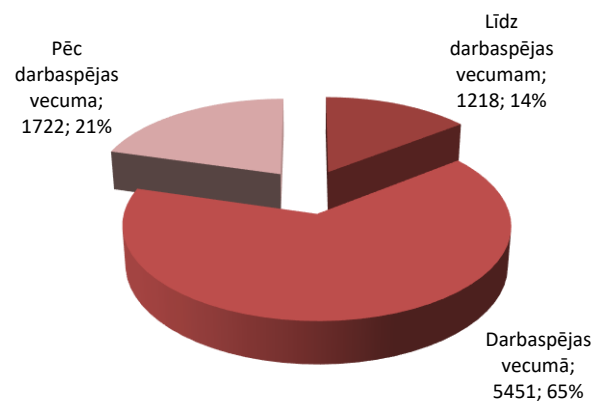

Attēls 2.5. Vecumnieku novada iedzīvotāju skaita dinamika sadalījumā pa dzimumiem, 2014-2019

Avots: PMLP, dati uz katra gada 1. janvāri

No pašvaldības attīstības viedokļa svarīgi ir raksturot iedzīvotāju sadalījumu dažādās vecuma grupās, izdalot iedzīvotājus darbaspējas vecumā, jo tas liecina par nodarbinātības attīstības perspektīvām vai norāda uz darbaspēka resursu trūkumu.

2019. gada 1. jūlijā iedzīvotāju īpatsvars līdz darbaspējas vecumam (jaunāki par 15 gadiem) bija 14%, darbaspējas vecumā (15-62 gadi) – 65%, un virs darbaspējas vecuma (vecāki par 62 gadiem) – 21%. Pēdējo piecu gadu laikā nenozīmīgi ir samazinājies iedzīvotāju īpatsvars

Attēls 2.6. Vecumnieku novada iedzīvotāju struktūra sadalījumā pēc darbaspējas

Avots: PMLP, dati uz 01.07.2019.

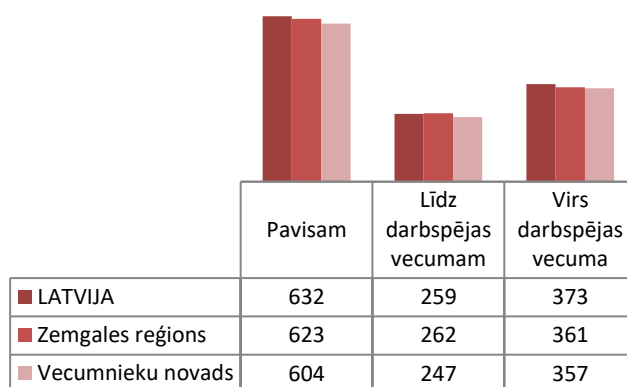
darbaspējas vecumā (par 1.1%), savukārt nedaudz pieaudzis iedzīvotāju īpatsvars virs darbaspējas vecuma (par 0.5%).

Tabula 2.2. Vecumnieku novada demogrāfiskās slodzes dinamika sadalījumā pa vecuma grupām, 2016-2019

Gads	Demogrāfiskā slodze	Demogrāfiskā slodze līdz darbaspējas vecumam	Demogrāfiskā slodze virs darbaspējas vecuma
2016	595	237	358
2017	581	234	347
2018	597	242	355
2019	604	247	357

Avots: CSP, dati uz gada sākumu

Atbilstoši CSP datiem kopējais demogrāfiskās slodzes līmenis 2019. gada sākumā Vecumnieku novadā bija 604. Iepriekšējos četros gados šis rādītājs bija nedaudz zemāks. Salīdzinot ar 2016. gadu, šis rādītājs ir pieaudzis par 1.5%. Demogrāfiskā slodze Vecumnieku novadā ir nedaudz zemāka nekā vidēji Latvijā (par 4.6%) un Zemgales statistiskajā reģionā (par 3.1%). Demogrāfiskā slodze virs darbaspējas vecuma Vecumnieku novadā par 4.5% zemāka nekā vidēji šis rādītājs valstī. Arī demogrāfiskās slodzes rādītājs līdz darbaspējas vecumam novadā ir zemāks nekā valstī (par 4.9%) un Zemgales statistiskajā reģionā (6.0%).

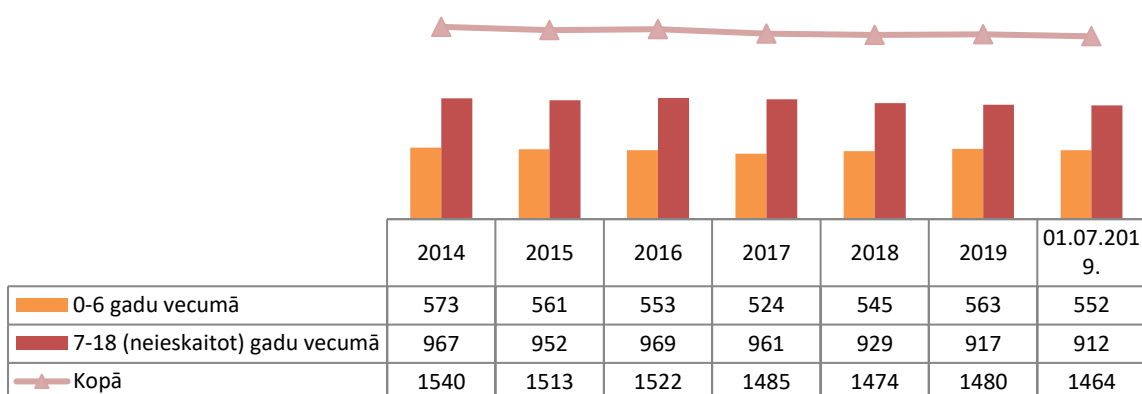

Attēls 2.7. Demogrāfiskās slodzes līmenis Latvijā, Zemgales statistiskajā reģionā un Vecumnieku novadā, dati uz 2019. gada sākumu

Avots: CSP, dati uz 2019. gada sākumu

Laika posmā no 01.01.2014. līdz 01.07.2019. bērnu skaits Vecumnieku novadā ir sarucis par 4.9%. Straujāk (-5.7%) ir samazinājies bērnu skaits vecuma grupā no 7-18 gadi, bet bērnu skaits vecuma grupā 0-6 gadi ir samazinājies par 3.7% (skat. Attēls 2.8).

Attēls 2.8. Vecumnieku novada bērnu (0-18 gadi) skaita dinamika, 2014-2019

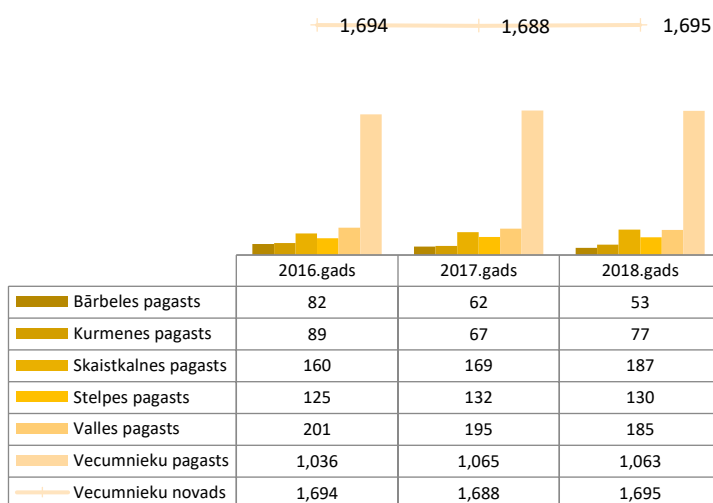
Avots: PMLP, dati uz katra gada 1. janvāri

2.4 IEDZĪVOTĀJU NODARBINĀTĪBAS UN BEZDARBA RAKSTUROJUMS

2.4.1 Nodarbinātība

Saskaņā ar VID informāciju 2018. gadā Vecumnieku novadā iestādēs un uzņēmumos, kuri reģistrēti novada teritorijā, nodarbināti 1695 darba ņēmēji, kas ir aptuveni 31% no visiem novada iedzīvotājiem darbaspējas vecumā. Ievērojama daļa darba ņēmēju (62.7%) ir no Vecumnieku pagasta (skat. Attēls 2.9).

2018. gadā vidējais Vecumnieku novadā deklarēto darba ņēmēju darba vietu skaits ir 1191, savukārt citās teritoriālajās vienībās reģistrētie darba devēji ir nodarbinājuši 4288 Vecumnieku novadā deklarētos iedzīvotājus (darba vietu skaits).

Attēls 2.9. Vecumnieku novada darba ņēmēju skaita dinamika sadalījumā pa administratīvi teritoriālajām vienībām, 2016.-2018. gads

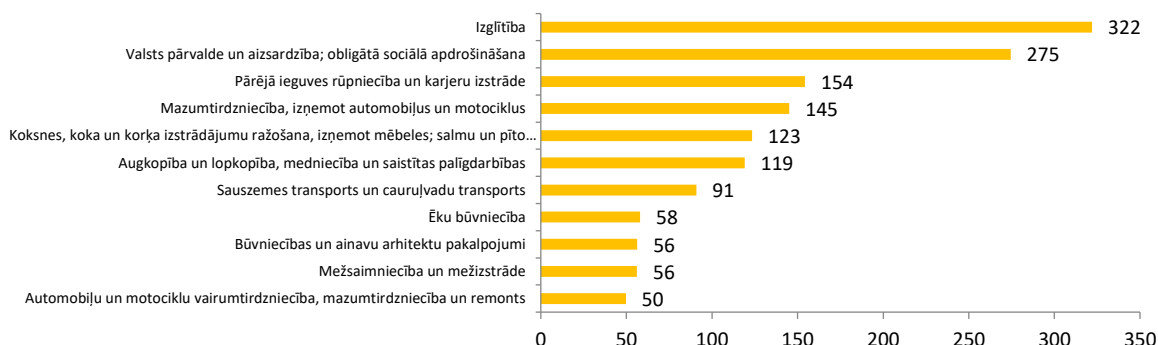
Avots: VID

Kā redzams attēlā zemāk (skat. Attēls 2.10), nozīmīgākās jomas (darba ņēmēju skaits ir lielāks par 90), kurās ir nodarbināti Vecumnieku novada iedzīvotāji, ir:

- izglītība (nodarbināti 18.3% no visiem darba ņēmējiem);
- valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana (15.6% no visiem darba ņēmējiem);
- pārējā ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (8.8% no visiem darba ņēmējiem);
- mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus (8.3% no visiem darba ņēmējiem);
- augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības (6.8% no visiem darba ņēmējiem);

- sauszemes transports un cauruļvadu transports (5.2% no visiem darba ņēmējiem).

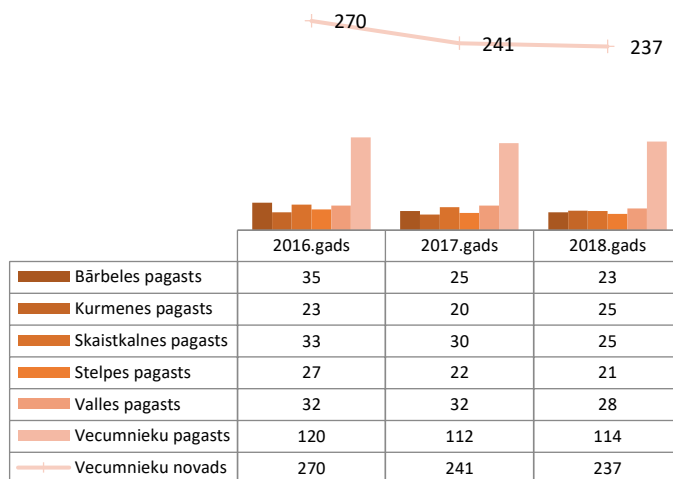
Attēls 2.10. Darba ņēmēju skaits Vecumnieku novadā sadalījumā pa darbības veidiem, 2018. gads

Avots: VID

Vidējais darba devēju skaits novadā 2018. gadā bija 237, to skaits, salīdzinot ar 2016. gadu, samazinājies par 33 jeb 14%. Gandrīz puse no visiem darba devējiem (114 jeb 48%) atrodas Vecumnieku pagastā, to skaits pēdējo 3 gadu laikā samazinājies par 5% (skat. Attēls 2.11).

2018. gadā vidējais Vecumnieku novadā reģistrēto darba devēju skaits, kas nodarbinājuši teritorijā deklarētas personas, ir 228, savukārt citās teritoriālajās vienībās 1878 reģistrētie darba devēji ir nodarbinājuši Vecumnieku novadā deklarētos iedzīvotājus.

Attēls 2.11. Vecumnieku novada darba devēju skaita dinamika sadalījumā pa administratīvi teritoriālajām vienībām, 2016.-2018. gads

Avots: VID

Pēc VID sniegtā informācijas

2018. gadā novadā bija 97 pašnodarbinātas personas, kas ir par 42 personām vairāk nekā 2016. gadā.

Novadā atrodas arī uzņēmumi, kuru juridiskā adrese ir ārpus Vecumnieku novada. Zemāk esošajā tabulā (skat. Tabula 2.3) ir minēt darba ņēmēju skaits tiem 10 lielākajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem – darba devējiem, kuru juridiskā adrese ir ārpus Vecumnieku novada un vismaz viena struktūrvienība atrodas pašvaldības teritorijā.

Tabula 2.3. Darba ņēmēju skaits 10 lielākajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem – darba devējiem, kuru juridiskā adrese ir ārpus Vecumnieku novada un vismaz viena struktūrvienība atrodas pašvaldības teritorijā (sakārtots pēc atalgojuma summas darbiniekiem)*

Nr.p.k.	Darba devēja nosaukums	Darbinieku skaits, kuru deklarētā adrese uz 01.01.2018. ir Vecumnieku novadā	Kopējais darbinieku skaits
1.	BAUSKAS TIRGOTĀJS SIA	33	76
2.	ARBORA SIA	68	183
3.	LATVIJAS AUTOCEĻU UZTURĒTĀJS VAS	9	1 425
4.	LATVIJAS PASTS AS	42	5 221
5.	NS FABRIKA SIA	24	66
6.	LENOKA SIA	25	3 473
7.	SVEASKOG BALTFOR SIA	3	45
8.	VIRŠI-A AS	8	644
9.	DM TEHNIKA SIA	9	16
10.	HANSA TIMBER TRADE SIA	2	5

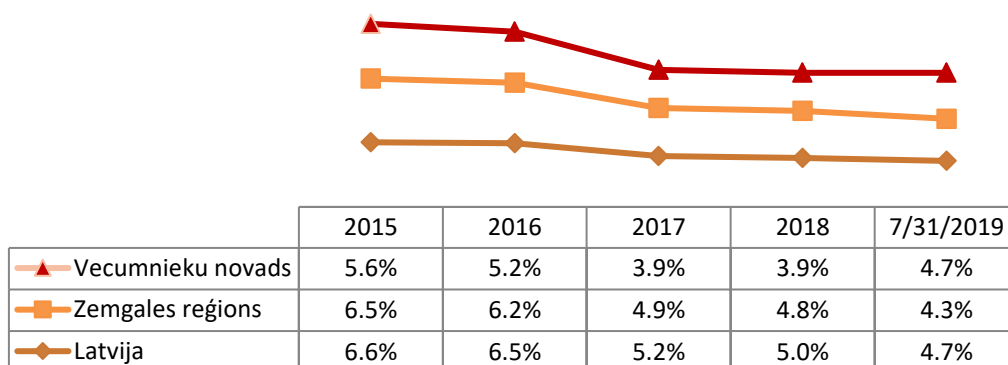
Avots: VID

2.4.2 Bezdarba rādītāji

Reģistrētā bezdarba līmenis Vecumnieku novadā 31.07.2019. ir 4.7% (227 personas). Tas ir tieši tāds pats kā Latvijā kopumā (4.7%), bet nedaudz augstāks nekā Zemgales statistiskajā reģionā (4.3%). 64.3% jeb 146 Vecumnieku novadā reģistrēto bezdarbnieku ir sievietes, 35.7% jeb 81 ir vīrietis.

Gan valstī kopumā, gan Zemgales statistiskajā reģionā³, gan Vecumnieku novadā pēdējo četru gadu laikā ir vērojama bezdarba pazeminājuma tendence (skat. Attēls 2.12). Faktiskais bezdarba līmenis Vecumnieku novadā varētu būt augstāks.

Attēls 2.12. Bezdarba līmenis Vecumnieku novadā, Zemgales statistiskajā reģionā un Latvijā, 2015. - 2019

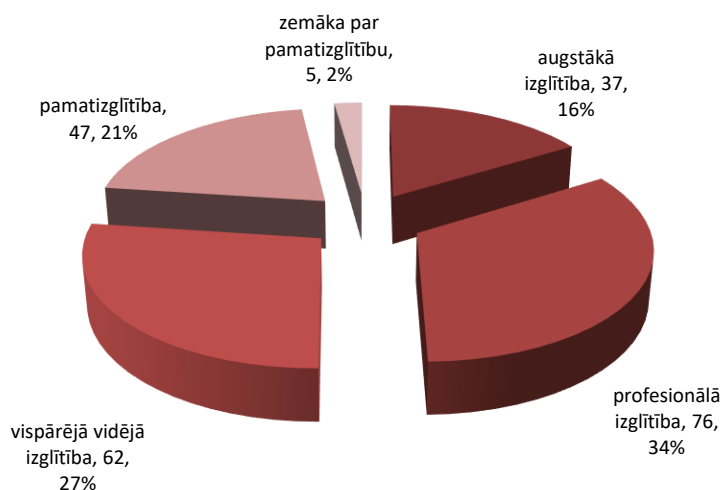

Avots: NVA, dati uz katra gada beigām

76 jeb 34% bezdarbnieku ir ar profesionālo izglītību, pietiekami augsts bezdarbnieku īpatsvars ir ar vispārējo vidējo izglītību (27%). (skat. Attēls 2.13).

³ Zemgales statistiskajā reģionā ietilpst Jelgava, Jēkabpils, Aizkraukles novads, Aknīstes novads, Auces novads, Bauskas novads, Dobeles novads, Iecavas novads, Jaunjelgavas novads, Jelgavas novads, Jēkabpils novads, Kokneses novads, Krustpils novads, Neretas novads, Ozolnieku novads, Pļaviņu novads, Rundāles novads, Salas novads, Skrīveru novads, Tērvetes novads, Vecumnieku novads, Viesītes novads.

Attēls 2.13. Vecumnieku novada bezdarbnieki sadalījumā pēc izglītības līmeņa

Avots: NVA, dati uz 31.07.2019.

Vecumnieku novada iedzīvotāju skaits samazinās. Lai novada attīstība neapstātos, šī tendence iespēju robežās būtu jāaptur. To var panākt, radot iedzīvotājiem vēlmi palikt novadā, radot pievilcīgu dzīves vidi, darba vietas, iespēju izglītoties.

3 DABAS VĒRTĪBAS

3.1 ŪDENS RESURSI

Virszemes ūdeņi Vecumnieku novadā aizņem 1879,4 ha jeb 2% no novada kopējās teritorijas. Vecumnieku novads atrodas Lielupes un Daugavas upju baseina apgabalā. Saskaņā ar upju sateces baseinu iedalījumu apsaimniekošanas vienībās - virszemes ūdensobjektos, novadā atrodas pieci Lielupes upju baseina apgabala virszemes ūdensobjekti: Iecava (L127), Misa (L129), Taļķe (L132), Mēmele (L159) un Viesīte (L161) (tiešais sateces baseins) un trīs Daugavas upju baseina apgabala virszemes ūdensobjekti – Daugava (D413SP un D427SP) un Ķekava (Ķekaviņa, D414).

Mēmele ir robežupe, kura sākas Lietuvā Augštaitijas augstienes ziemeļrietumu malā no Olsetu ezera pie Rokišķiem. Mēmele ir Lielupes labā krasta satekupe, kas pie Bauskas pilsētas saplūst ar Mūsas upi. Mēmeles kopējais garums ir 191 km, Latvijā – 40 km, Latvijas un Lietuvas robežupe –76 km. Vecumnieku novadā Mēmele plūst pa Kurmenes un Skaistkalnes pagastu dienvidu malu, kas vienlaikus ir arī Latvijas un Lietuvas robeža. Lielākās pietekas Vecumnieku novadā – Žūžas strauts (4 km) un Baltais grāvis (8 km).

Iecava ir Lielupes labā krasta pieteka, kuras sateces baseins atrodas visos novada pagastos. Upe plūst cauri Valles, Kurmenes un Bārbeles pagastiem, upe sākas Daudzeses pagastā no vairākiem avotiem. Tās kopējais garums ir 160 km, sateces baseina platība –2075,7 km². Upe novadā plūst pa Viduslatvijas zemienes Taurkalnes un Upmales līdzenumu cauri mežiem un lauksaimniecības zemēm. Iecavas upes nozīmīgākās pietekas Vecumnieku novadā ir Ģirupe (12km), Sudmaļupīte (6 km), Slepkaupīte (3 km), Svētupe (6 km), Smārde (12 km), Rudupīte (4 km), Svētupīte (4 km), Taurupe (4 km), Garbaru strauts (3 km), Rukšupīte (5km) un Dzērvīte (11km).

Misa ir Iecavas labā krasta pieteka, tā ieplūst Iecavas upē lejpus Vecumnieku novada teritorijas. Kopējais garums – 108 km, sateces baseins – 902,6 km². Misas upi pārsvarā ieskauj purvainas teritorijas. Misas upes nozīmīgākās pietekas Vecumnieku novadā ir Milupīte (11km), Vārnupe (17km), Taļķe (31 km) un Zvirgzde (30km).

Taļķe ir Misas upes labā krasta pieteka. Taļķes upes garums ir 31 km. Pie Vecumniekiem upē ir ierīkota ūdenskrātuve, lejtece tā ir regulēta. Lielākā upes pieteka ir Vīksniņa. Taļķe ir prioritārie karpveidīgo zivju ūdeņi.

Vecumnieku pagasta teritorijā atrodas arī vairākas nozīmīgas **ūdenstilpes**. 1970.-to gadu vidū Vecumnieku ciema teritorijā uz Taļķes upes ir izveidotas 2 ūdenskrātuves: lejas ūdenskrātuve saukta par **Jauno ezeru** (ūdenstilpes kods 38102, platība – 18 ha) un augšējā ūdenskrātuve saukta par Vecumnieku ūdenskrātuvi vai **Veco ezeru** (ūdenstilpes kods 38101, pase L-225, platība – 22 ha). Vecumnieku pagasta Beibežos atrodas **Arves ezers** jeb Beibežu ūdenskrātuve (kods 38326). Valsts meža teritorijā atrodas **Staņķu dzirnavezers** (kods 38106, pase L8211c, platība – 22,9 ha). Valles pagasta ZA atrodas **Taurkalnes Aklezers** jeb **Aklais ezers** (kods 410055, platība-2,9 ha). Kurmenes un Skaistkalnes apkārtnē ir daudzi karsta procesā izveidojušies mazi ezeriņi, bieži - bez nosaukuma.

3.2 ZEMES RESURSI

Saskaņā ar VZD datiem Vecumnieku novada teritorijā ir 8267 zemes vienības ar kopējo platību 84368 ha. 52.4% novada teritorijas (44234 ha) aizņem lauksaimniecības zemes. Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu, aizņem 44.6% no Vecumnieku novada teritorijas. Pārējie 3% zemju iedalās vēl 11 zemes lietošanas mērķa grupās, no kurām lielākā ir satiksmes infrastruktūras apbūves zeme, kas aizņem 1.3% jeb 1065.9 ha. Pārējo grupu īpatsvars nepārsniedz 1% (skat. Tabula 3.1).

Tabula 3.1. Vecumnieku novada zemju sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	Zemes vienību skaits	Kopplatība	Īpatsvars
Lauksaimniecības zeme	5390	44234.0	52.4%
Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	697	37590.4	44.6%
Ūdens objektu zeme	26	274.7	0.3%
Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	16	292.2	0.3%
Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	53	90.6	0.1%
Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	856	285.6	0.3%
Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	169	70.0	0.1%
Komercdarbības objektu apbūves zeme	65	36.1	0.0%
Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	133	174.9	0.2%
Ražošanas objektu apbūves zeme	134	227.9	0.3%
Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	650	1065.9	1.3%
Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	77	25.4	0.0%
Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	1	0.3	0.0%
Kopā:	8267	84368.0	100.0%

Avots: VZD, dati uz 01.01.2018.

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) ir pašvaldības administratīvās teritorijas daļas, kurās īpašumu zemes vienību (vai to daļas) un gabalu primārais izmantošanas veids ir lauksaimnieciskās produkcijas ražošana (tīrumi, pļavas, ganības, sakņu un augļu dārzi, lopu novietnes u.c.). Tās ir viens no nozīmīgākajiem novada resursiem.

Lauksaimniecībā izmantojamo zemju kopplatība 2018. gada sākumā Vecumnieku novadā bija 31.5% no novada kopējās platības, kas ir nedaudz zemāks rādītājs nekā vidēji Latvijā (34.4%). Kopumā Vecumnieku novada lielu daļu aizņem labi iekoptas lauksaimniecības zemes un tiek nodrošināta to izmantošana. No kopējām lauksaimniecības zemēm tiek izmantotas 60.2% – 26612.0ha, t. sk. aramzeme – 19952.3 ha, augļu dārzi – 242.8 ha, pļavas – 3000.4 ha, ganības – 3416.5ha.

Saskaņā ar Lauku atbalsta dienesta (LAD) apsekojuma datiem 2018. gada sākumā 82.1% (22248 ha) no Vecumnieku novadā apsekotajām LIZ ir klasificēta kā kopta LIZ. Šis rādītājs ir nedaudz zemāks nekā vidēji Latvijā (88.5%). No kaimiņu novadiem šis rādītājs ir visaugstākais Bauskas novadā, kur 96.9% ir klasificēti kā kopta lauksaimniecībā izmantojamā zeme (skat. Tabula 3.2).

Tabula 3.2. LIZ apsekošanas rezultāti Vecumnieku novadā, kaimiņu novados un Latvijā, 2018. gads

Novads	Kopā LIZ, ha	Kopts LIZ		Nekopts LIZ	
		ha	%	ha	%
Baldones novads	4403	3476	78.9%	927	21.1%
Bauskas novads	50802	49228	96.9%	1574	3.1%
Iecavas novads	12948	10527	81.3%	2421	18.7%
Ķeguma novads	12303	10565	85.9%	1738	14.1%
Jaunjelgavas novads	14839	11739	79.1%	3100	20.9%
Neretas novads	17150	14338	83.6%	2812	16.4%
Vecumnieku novads	27107	22248	82.1%	4860	17.9%
Latvijā	2239675	1983113	88.5%	256562	11.5%

Avots: http://www.lad.gov.lv/files/statistika_liz_kad_apsekosanas_tabula_2018.pdf

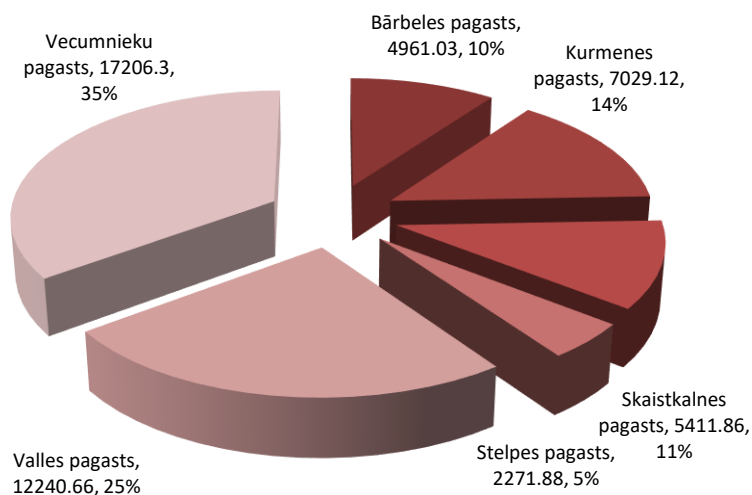
Mežs ir novada bagātība, to izmanto ne tikai kokmateriālu ieguvei, bet arī iedzīvotāji aktīvai atpūtai – ogošanai, sēņošanai un medībām. Ilgtspējīgas mežsaimniecības pamatā ir uzdevums saimniekot tā, lai meža resursi nesamazinātos, bet to vērtība pieaugtu. Tas ir arī potenciāls vides kvalitātes nodrošināšanai. Jebkura īpašuma vai lietojuma veida mežu teritorijas Vecumnieku novadā izmantošanu pārtrauga Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecība, kas atbild par vienotu meža politikas realizāciju visos Latvijas mežos, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai atbilstoši Meža likumam. Meža izmantošanas pamatā ir meža resursu ieguve un meža ekoloģisko īpašību izmantošana iedzīvotāju atpūtai.

Pēc Valsts meža dienesta datiem 01.01.2019. Vecumnieku novadā bija 49120.85 ha meža zemes. Meža zemes sastāv no:

- meža 45827.17 ha (93.3%);
- purviem 653.12 ha (1.3%);
- laucēm 627.45 ha (1.3%);
- pārplūdušiem klajumiem 490.92 ha (1.0%);
- ceļiem 619.42 ha (1.3%);
- grāvjiem 793.16 ha (1.6%);
- pārējām meža zemēm 109.61 ha (0.2%).

35% no visām novada mežu zemēm atrodas Vecumnieku pagastā. Meža zemes sadalījumā pa novada pagastiem ir redzamas attēlā (skat. Attēls 3.1). No novadā esošajām meža zemēm 29989.57 ha jeb 61% valsts īpašumā, pārējie 55% ir pašvaldības meži un privātā īpašumā meži.

Attēls 3.1. Meža zeme Vecumnieku novadā, ha

Avots: VMD dati uz 01.01.2019.

Pēc VMD datiem 10949.82 ha jeb 22.3% no meža zemēm aizņem aizsargājamas teritorijas, kas galvenokārt atrodas valsts īpašumā esošos mežos (7884.03 ha jeb 72%), 32.55 jeb 0.3% ha ir pašvaldības īpašumā esošajās meža zemēs.

01.01.2019. lielākās teritorijas no visām aizsargājamām teritorijām aizņem ūdenstilpju, ūdensteču un mitrzemju aizsargjoslas (3146.56 ha jeb 28.7%), kā arī mikroliegumi un buferzonas ap tiem (3102.5 ha jeb 28.3%).

Purvi Upmales paugurlīdzenuma viegli viļņotais reljefs un vāji caurlaidīgie ieži daudzos reljefa pazeminājumos ir veicinājuši pārmitrus apstākļus, kuros ir ieviesušies mitrumu mīloši augi un tiem sadaloties uzkrājusies kūdra un izveidojušies purvi. Daļa no novada purviem ir veidojušies, aizaugot seklām ūdenstilpēm. Atbilstoši VZD datiem, purvu kopējā platība novadā ir 1355 ha. Atbilstoši VMD datiem meža zemēs ir 653.12 ha purvu. Lielākās atklātās purvu platības atrodas Vecumnieku pagastā (201 ha) un Valles pagastā (148.9 ha). Purvi ir gan nozīmīgs kūdras, gan arī bioloģiskās daudzveidības resurss Vecumnieku novadā. Vairākiem Vecumnieku novada purviem vai to daļām ir noteikts aizsardzības statuss, t.i., dabas liegumi, Natura 2000 teritorijas ir Dūņezera purvs, Kalēju tīrelis, Seržu tīrelis, Vāveres ezers, Zaļezera purvs.

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) izveidotajā Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrā ir uzskaitītas 99 **kūdras atradnes**, kas atrodas Vecumnieku novadā.

Atbilstoši derīgo izrakteņu krājumu bilances datiem par 2011. gadu (LVĢMC, 2012) rūpniecisku kūdras ieguvu veic SIA „Florabalt” Vecumnieku novada Valles pagasta Ērgļu purvā (nr. 69 bilancē) 134 ha platībā. Saskaņā ar noslēgto līgumu ar pašvaldību šis purvs līdz 2026. gada 31. maijam nodots lietošanā SIA „Florabalt”. Šajā atradnē iegūst augstā tipa kūdras, no kuras ražo vairāk nekā 500 dažādi substrāta produktus. Tos 99% apjomā eksportē.

Reģistrā ir minētas divas darbojošās **pazemes ūdeņu atradnes** – Stelpes sulfātu iesālūdens atradne, ko izmanto SIA “Stelpes Mineral Water” minerālūdeņu ražošanai un Vecumnieku saldūdens atradne, kas tiek izmantota Vecumnieku pagasta centralizētajai ūdensapgādei.

Ģipšakmens ir viens no nozīmīgākajiem Latvijas derīgajiem izrakteņiem, kuru plaši izmanto būvmateriālu ražošanā. Ģipša izstrādājumi ir nedegoši, ar labām siltumizolācijas un akustiskām īpašībām, tos atzīst par vienu higiēniskākajiem būvmateriālu veidiem. Vecumnieki ir viens no Latvijas bagātākajiem novadiem ar ģipšakmens iegulām zemes dziļēs. Novadā atrodas gan valsts nozīmes ģipšakmens atradne „Skaistkalne” ar detalizēti izpētītiem A kategorijas krājumiem un tajā neiekļautais N kategorijas krājumu laukums, gan atradne „Skudras” ar N kategorijas krājumiem, kuru aptver plašs perspektīvais prognozēto krājumu laukums.⁴

Novada teritorijā ir ievērojami **smilts** un daļēji arī **grants resursi**. 2012. gada sākumā novadā bija reģistrētas 44 smilts un smilts-grants atradnes. Smilts atradnes galvenokārt ir izplatītas novada ziemeļu daļā, Vecumnieku pagasta teritorijā, novada dienvidu daļā, Bārbeles pagasta dienvidos un Skaistkalnes pagasta dienvidrietumos.

Smilts ieguve Vecumnieku pagastā notiek Gediņu un Ķeiru atradnēs, kurās iegūto smilti izmantoja ceļu būvei. Kauperkalna granšainā smilts ir piemērota arī celtniecībā. Jāatzīmē, ka 80% Ķeiru atradņu smilts krājumu, daļa no Kauperkalna un citām atradnēm atrodas zem gruntsūdens līmeņa un to iegūšana ir sarežģītāka. Pašreiz novadā lielākie būvniecībā izmantojamie smilts resursi ir atradnē „Gediņi-Zvirgzdes mežsaimniecība”, kurā 2012. gada sākumā noteikti A kategorijas krājumi 1892.1 tūkstoši m³ un 39.32 tūkstoši m³ N kategorijas resursu.

Pēc ģeoloģisko kritēriju kopuma Vecumnieku novadā ir izdalītas trīs mālu atradnes: Valles pagastā - „Šļūcenieki”, „Zemnieki” un Kurmenes pagastā – „Samuļi”. Atradnes „Šļūcenieki” platība ir 8,3 ha, A kategorijas krājumi – 370.77 tūkst.m³. Māls tajā ir izmantojams ķieģeļu un būvkeramikas ražošanai. Atradnē „Zemnieki” kopējā platība ir 260 ha. Māls ir izmantojams ķieģeļu ražošanai. Atradnē ir

⁴ 2012. gadā SIA “Geo&Service” sagatavoja “Pārskatu par ģipšakmens resursiem un krājumiem, ieguves iespējām un karsta procesiem Vecumnieku novadā”, kurā sniegta detalizēta informācija par novada ģipšakmens atradnēm, to resursiem un izmantošanas iespējām.

aprēķināti A un N kategorijas krājumi: atbilstoši 652 un 1186 tūkst. m³, kā arī prognozēti 11700tūkst.m³ māla krājumu. Kurmenes pagasta atradnes „Samuļi” (platība 605 ha) ir izmantojami ķieģeļu, drenu cauruļu un būvkeramikas ražošanai, prognozētie krājumi – 36810 tūkst. m³. Pašlaik māla ieguve atradnēs nenotiek. Plānojot māla ieguves uzsākšanu, to krājumi, kvalitāte un apjomi prognozētajos laukumos ir jāprecizē ģeoloģiskajā izpētē, vienlaikus skaidrojot arī šī derīgā izrakteņa izmantošanas ekonomiskos aspektus.

3.3 AINAVAS

Vecumnieku novads atrodas Viduslatvijas zemienes dienvidu daļas Upmales līdzenumā un daļēji arī Taurkalnes līdzenumā. Šim apvidum raksturīgas labi pārskatāmas līdzenuma ainavas. To priekšplānu veido galvenokārt, viensētas un koku puduri, bet fonā pārsvarā redzami mežu masīvi. Novada atklāto un labi pārskatāmo ainavu pārsvarā veido plaši, apstrādāti lauki ar atsevišķiem kokiem tīrumā, tie vietām mijas ar nelieliem mežu masīviem. Būtiska nozīme novada ainavā ir upju ainavām. Raksturīgs liels ar mežiem klāto teritoriju īpatsvars, izņēmums ir Stelpes pagasta teritorija, kas ir izteikti lauksaimnieciska teritorija.

Saskaņā ar sastādīto O. Nikodemusa Latvijas ainavu karti, kuras pamatā ņemts reljefs un zemes izmantošanas raksturs, Vecumnieku novada teritorijā pārsvarā ir līdzenuma ainavas: smilšaino līdzenumu mežaine, smilšaino līdzenumu mežāre un pavisam nelielās platībās arī mālaino karbonātisko limnoglaciālo līdzenumu āraine. Ievērojamu teritoriju novada vidusdaļā aizņem arī viļņotā reljefa ainava - smilšainā aru viļņaine, bet novada dienvidu daļu noslēdz upju ainava (Mēmeles ieleja). Visā novada teritorijā nelielās platībās atrodas arī purvaines. Vecumnieku novada ainavas īpatnības nosaka teritorijas novietojums aktīvā karsta izplatības rajonā, Skaistkalnes un Bārbeles pagastu teritorijās izplatītas karsta reljefa formas un aktīvā karsta procesa rezultātā izveidojušās vairākas nelielas ūdenstilpnes.

3.4 AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

Vecumnieku novadā ir saglabājusies Baltijas jūras reģionam tipiskā maz pārveidotā daba, neskarti biotopi, retu un aizsargājumu sugu atradnes un dzīvotnes, kas ir nozīmīgas gan Latvijas, gan Eiropas līmenī. Novadā ir sešas Natura 2000 – Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas: dabas liegumi “Dūņezera purvs”, “Kalēju tīrelis”, “Seržu tīrelis”, “Vāveres ezers”, “Zaļezera purvs” un ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis “Skaistkalnes karsta kritenes”. Novadā atrodas arī ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis “Bārbeles sērūdeņraža avots”, dabas piemineklis - dendroloģiskie stādījumi “Jaunmēmeles parks”, dabas piemineklis - Stelpes “Grašu” dendroloģiskie stādījumi un divi vietējas nozīmes dabas liegumi: “Turku tīrelis” un “Skaistkalnes liegums”.

Novadā nav valsts nozīmes (apstiprina Ministru kabinets) aizsargājamu aleju.

Dabas aizsardzības pārvaldes datu bāzē „Dižkoki” un dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” ir reģistrēti aizsargājami koki – dižkoki, kas aug Vecumnieku novadā.

Novadā ir daudz lauksaimniecības un meža zemes, derīgo izrakteņu atradnes, kas arī tiek izmantotas. Novada zemes dzīļu resursi – kūdra, māls, smilts, grants, pazemes ūdens – ir saimnieciskās attīstības pamats.

Skaistkalnes atradne ir ievērojama ģipša kā izejvielas ieguves bāze. Piemērojot attiecīgas ieguves tehnoloģijas un ievērojot vides un dabas aizsardzības intereses, perspektīvā iespējams plānot ģipšakmens ieguvi, ģipšakmens ieguves un vai apstrādes demonstrācijas ražotni, taču vienlaikus ir jāņem vērā, ka atradne atrodas karsta izplatības riska teritorijā.

Jāraugās, lai dabas vērtības tiktu izmantotas saimnieciski, nenodarot būtisku kaitējumu dabai.

4 KULTŪRVĒSTURISKĀS TERITORIJAS UN OBJEKTI

Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes datu bāzē iekļautie Vecumnieku novada kultūras pieminekļi ir norādīti zemāk esošajā tabulā (skat. Tabula 4.1).

Tabula 4.1. Valsts nozīmes un vietējās nozīmes kultūras pieminekļi Vecumnieku novadā

Aizs. Nr.	Nosaukums	Tipoloģiskā grupa	Datējums	Atrašanās vieta
Valsts nozīmes				
8699	Ķīru vējdzirnavas	Arhitektūra	1903.	Vecumnieku novads, Stelpes pagasts, māj.: "Rūtiņi"
8692	Klēts	Arhitektūra	19.gs.sākums	Vecumnieku novads, Stelpes pagasts; "Pliekšāni"
6189	Klosteris	Arhitektūra	18./19. gs.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne; Skaistkalnes katoļu baznīcas teritorijā
6188	Skaistkalnes katoļu baznīca	Arhitektūra	6188	Skaistkalnes katoļu baznīca
6095	"Evertu" zemnieku sēta	Arhitektūra	19. gs. 1.p.	Vecumnieku novads, Bārbeles pagasts; Evertos
3062	Interjera dekoratīvā apdare	Māksla	19.gs.v.	Vecumnieku novads, Vecumnieku pagasts, Vecumnieki; Vecumnieku luterāņu baznīcā
3047	Plafonu gleznojumi (2 telpās)	Māksla	19.gs.b.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne; Skaistkalnes muižas dzīvojamā ēkā
3046	Kamīns	Māksla	19.gs.b.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne; Skaistkalnes muižas dzīvojamā ēkā
3041	Sienu un velvju apdare	Māksla	17.gs.b.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3040	Sānu altāris ar skulptūrām (2)	Māksla	18.gs.v.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3039	Sānu altāris	Māksla	19.gs.lc.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3038	Portāls	Māksla	1692.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3036	Kancele	Māksla	17.gs.b.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3034	Ērģeles	Māksla	18.gs.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3033	Ērģeļu prospekts	Māksla	17./18.gs.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3031	Baznīcēnu soli (20)	Māksla	17.gs.b.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
3030	Altāris	Māksla	17.gs.b.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
2959	Altāris	Māksla	19.gs.lip.	Vecumnieku novads, Bārbeles pagasts, Bārbele; Bārbeles luterāņu baznīcā
376	Depreju senkapi (Zaimu)	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Vecumnieku

	kapi)			pagasts; pie Deprejām
310	Jaunzemju viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Bārbeles pagasts; pie Garbariem
309	Pilveru pilskalns	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Bārbeles pagasts; pie bij. Pilveriem un bij. Kapūnēm
6	Režisora A.Amtmaņa - Briedīša dzimtās mājas	Vēsture	1885.	Vecumnieku novads, Valles pagasts; Zvanītāju - Bukās
Vietējās nozīmes				
9256	Vanagu (Rakanu) viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	17. gs.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, "Vanagi"
8944	Valles luterāņu baznīca	Arhitektūra	1781.-1785., 1874.	Vecumnieku novads, Valles pagasts, Valle;
8656	Biktssoli (3)	Māksla	17.gs. beigas	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
8651	Antependijs	Māksla	19.gs. vidus	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts; Skaistkalnes katoļu baznīcā
8601	Tiltiņš pār Riju strautu	Arhitektūra	19.gs.beigas - 20.gs.sāk.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne; Kurmenes iela
8600	Jaunās ūdensdzirnavas	Arhitektūra	1913.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne; Dzirnau iela 5
8599	Skaistkalnes pagasta magazīna	Arhitektūra	19.gs. 1.puse	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne; Dzirnau iela
8598	Skaistkalnes muižas dzīvojamā ēka	Arhitektūra	1894.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne, Skolas iela 5;
8597	Skaistkalnes muižas apbūve	Arhitektūra	19.gs. 1.puse - 20.gs. sāk.	Vecumnieku novads, Skaistkalnes pagasts, Skaistkalne;
8592	Vecumnieku pamatskola	Arhitektūra	1887.-1889.	Vecumnieku novads, Vecumnieku pagasts, Vecumnieki; Bauskas iela 4
8591	Vecumnieku luterāņu baznīca ar kapsētu	Arhitektūra	1840.-1949.	Vecumnieku novads, Vecumnieku pagasts, Vecumnieki; Bauskas iela
8572	Pētermuižas skola	Arhitektūra	1870.gadi	Vecumnieku novads, Valles pagasts;
377	Čigānu kalns - pilskalns	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Vecumnieku pagasts, Vecumnieki;
375	Brūzeņu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Vecumnieku pagasts; pie Brūzeņiem
374	Vecumnieku viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Vecumnieku pagasts, Vecumnieki, Lakstīgalu iela 2;
361	Stengu senkapi (Kara kalniņš)	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Stelpes pagasts; Pliekšānos
360	Ķuņķu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Stelpes pagasts; pie Ķuņķiem
359	Ķuņķu Svētozols - kulta vieta	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Stelpes pagasts; pie Ķuņķiem
358	Berķu senkapi (Kapu sala)	Arheoloģija	None	Vecumnieku novads, Stelpes pagasts; pie Berķiem

Avots: <https://is.mantojums.lv>

Vispirms būtu nepieciešams apzināt un izvērtēt Vecumnieku novadā esošo kultūrvēsturisko objektu tehnisko stāvokli, kā arī izvērtēt to atjaunošanas iespējas. Svarīgi būtu restaurēt un atjaunot kultūrvēsturiskās vērtības novada dievnamos. Šo mērķu īstenošanai jāturpina izmantot iespējas piesaistīt ES fondu un citu finanšu institūciju resursus.

5 EKONOMISKĀ VIDE

5.1 UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE UN NOZARU ATTĪSTĪBA

Faktori, kas nosaka uzņēmējdarbības veikšanu, ir novada teritoriālais izvietojums, nepieciešamo resursu (cilvēkresursu, dabas resursu, atbilstošas infrastruktūras un finanšu resursu) pieejamība un kvalitāte. Uzņēmējdarbību ietekmē arī normatīvā vide, kuru lielā mērā regulē valsts līmeņa likumdošana, tomēr arī pašvaldības rīcībā ir atbalsta instrumenti, ar kuru palīdzību var nodrošināt uzņēmējdarbības attīstībai labvēlīgu vidi un sekmēt Vecumnieku uzņēmēju konkurētspēju un novada izaugsmi kopumā.

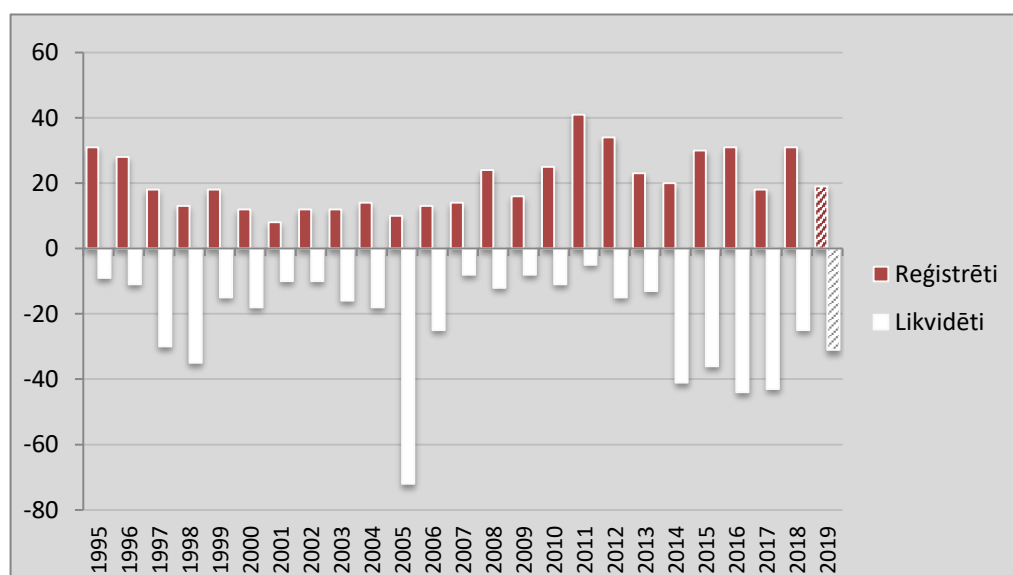
Šajā nodaļā raksturota Vecumnieku novada uzņēmējdarbības vide, analizējot uzņēmējdarbības aktivitāti, t.sk. uzņēmumu skaita dinamiku un struktūru, plašāk pārstāvētās nozares un tajās strādājošos uzņēmumus.

5.1.1 Uzņēmējdarbības aktivitāte

Atbilstoši SIA „Lursoft” datiem, sākot no 1995. gada, ir reģistrēti 515 uzņēmumi, kuru juridiskā adrese ir Vecumnieku novadā. Līdztekus jaunu uzņēmumu dibināšanai daļa no uzņēmumiem tiek likvidēti. Vidēji Latvijā 43% no reģistrētajiem uzņēmumiem ar laiku tiek likvidēti.

Pēc 2008.-2009. gada krīzes ekonomiskā aktivitāte ir atjaunojusies, par ko liecina reģistrēto uzņēmumu dinamika.

Attēls 5.1. Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika, 1995.-2019. gads

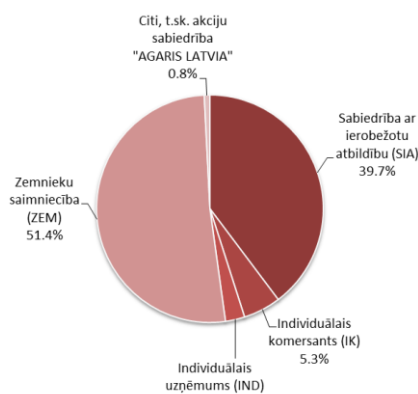

Avots: SIA „Lursoft”, Statistika aktualizēta 15.08.2019

Pēc ekonomisko sankciju noteikšanas pret Krieviju (2014. gads) ekonomiskā aktivitāte Latvijā samazinājās, analogiski procesi atspoguļojas Vecumnieku novadā likvidēto uzņēmumu dinamikā.

Pēc uzņēmējdarbības formas Vecumnieku novadā dominē zemnieku saimniecības - 51.4%, sabiedrības ar ierobežotu atbildību veido - 39.7%, 5.3% ir individuālie komersanti, 2.7% - individuālie uzņēmumi (skat. Attēls 5.2).

Attēls 5.2. Uzņēmumi sadalījumā pēc uzņēmējdarbības formas

Avots: SIA "Lursoft", Statistika aktualizēta 26.08. 2019

Vecumnieku novadā bez jau reģistrētajām uzņēmējdarbības struktūrām darbojas arī pašnodarbinātās personas, kuras nav iekļautas SIA „Lursoft” datu bāzē, bet tiek fiksētas CSP datu bāzē.

CSP klasifikācija

Tirgus sektorā statistikas vienības: pašnodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības, zemnieku un zvejnieku saimniecības.

Ārpus tirgus sektora statistikas vienības: fondi, nodibinājumi un biedrības, valsts budžeta iestādes, pašvaldību budžeta iestādes.

Pēc CSP datiem 2017. gadā Vecumnieku novadā kopējais ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistikas vienību skaits bijis 473, t.i., uz 1000 iedzīvotājiem tas sastāda 60 ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistikas vienības (Zemgales reģionā vidēji 69, Latvijā vidēji 90). Vecumnieku novadā pēc CSP klasifikācijas tirgus sektorā komercsabiedrības sastāda 30% (Latvijā vidēji 54%), pašnodarbinātie – 42% (Latvijā vidēji – 35%).

Tabula 5.1. Ekonomiski aktīvi uzņēmumi Vecumnieku novadā, 2013.-2017. gads

	2013	2014	2015	2016	2017
PAVISAM	506	538	561	566	509
Pavisam (tirgus sektors)	463	497	522	528	473
Pavisam (ārpus tirgus sektors)	43	41	39	38	36
Fiziskas personas - saimnieciskās darbības veicējas	186	218	234	237	199
Zemnieku un zvejnieku saimniecības	123	118	113	117	113
Individuālie komersanti	20	19	24	18	14
Komercsabiedrības (tirgus sektors)	134	142	146	150	143
Fondi, nodibinājumi un biedrības (tirgus sektors)	-	-	5	6	4
Komercsabiedrības (ārpus tirgus sektors)	-	-	-	-	-
Fondi, nodibinājumi un biedrības (ārpus tirgus sektors)	31	29	27	26	24
Valsts budžeta iestādes	-	-	-	-	-
Pašvaldību budžeta iestādes	12	12	12	12	12

Avots: CSP

Vecumnieku novadā praktiski nav lielu tirgus sektora dalībnieku. Pārsvarā (96%) ir uzņēmumi ar nodarbināto skaitu līdz 9 cilvēkiem.

Tabula 5.2. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi sadalījumā pēc nodarbināto skaita

Nodarbināto skaits	2013	2014	2015	2016	2017
0-9	439	476	500	509	454
10-19	15	11	13	12	11
20-49	5	5	5	3	4
50-249	4	5	4	4	4
250+	-	-	-	-	-
Kopā	463	497	522	528	473

Avots: CSP

Pēc SIA "Lursoft" datiem Vecumnieku novadā starp 15 uzņēmumiem, kas 2018. gadu noslēdza ar apgrozījumu, kas pārsniedz 0.5 milj. EUR, ir AS "AGARIS LATVIA" (apgrozījums 10.7 milj. EUR) un SIA "FLORABALT" (apgrozījums 7.3 milj. EUR) (skat. Attēls 5.3). Abi uzņēmumi specializējas kūdras ieguvē.

Kūdra ir viena no vērtīgajām Latvijas dabas bagātībām, kas dāsni atrodama vietējos purvos un tiek izmantota lauksaimniecībā jau gadu simtiem. Pašlaik 95% šī derīgā izrakteņa tiek eksportēti uz ārzemēm, galvenokārt dažādu dārzkopībai noderīgu substrātu veidā. Iepriekš kūdra daudz izmantota arī kā kurināmais materiāls, taču pēdējos gados šis apjoms sarucis līdz nullei.

Aptuveni 50% no Latvijas teritorijas aizņem meži (3.2 miljoni hektāru). Līdz ar to koksne ir Latvijas galvenais resurss. Kokapstrādes uzņēmums SIA "Piebalgas" noslēdza 2018. gadu ar 6.7 milj. lielu apgrozījumu. Ceturto vietu pēc apgrozījuma ieņem mazumtirdzniecības uzņēmums SIA „Pīlādzis” (3.4 milj. EUR). Uzņēmumu grupā, kuru apgrozījums pārsniedz 1 milj. eiro, ir pārstāvēta arī automobiļu apkope un remonts (SIA "Nēriņš"), mežizstrāde SIA "Kriči" un telekomunikācijas pakalpojumi (SIA "Mikens").

Tabula 5.3. Uzņēmumi ar apgrozījumu virs 500 tūkst. EUR

Nr. p.k.	Uzņēmums	2018. gada apgrozījums (EUR)	2018/2017	2018/2016	Darbības veids (NACE 2 klasifikācija)
1	AGARIS LATVIA, AS	10 676 018	13%	25%	Kūdras ieguve
2	FLORABALT SIA	7 302 014	8%	7%	Kūdras ieguve
3	Piebalgas, SIA	6 698 241	11%	32%	Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana
4	PĪLĀDZIS, Bauskas rajona SIA	3 433 968	17%	40%	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos
5	Nērings, SIA	1 807 980	0%	-3%	Automobiļu apkope un remonts. Automobiļu rezerves daļu un piederumu tirdzniecība.
6	Krīči, SIA	1 721 927	25%	47%	Mežizstrāde
7	Mikens, SIA	1 160 869	nav datu	39.79 reizes	Bezvadu telekomunikācijas pakalpojumi
8	Agro Barbele, SIA	936 458	-1%	-9%	Graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšana
9	V LAND HOLDING, SIA *	902 606	842 reizes	nav datu	Holdingkompāniju darbība
10	BALTĪŅI, Pētersona Ilmāra ZEM	852 227	-1%	0%	Graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšana
11	Frim, SIA	780 948	12%	40%	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem
12	Husky Trucks, SIA	717 570	-26%	-21%	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem
13	Kurmenes būvnieks, SIA	716 765	49%	2.75 reizes	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem; Ceļu būvniecība
14	JNBūve, SIA	698 348	3.85 reizes	25.64 reizes	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība
15	LIENE, SIA	688 889	-5%	25%	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos

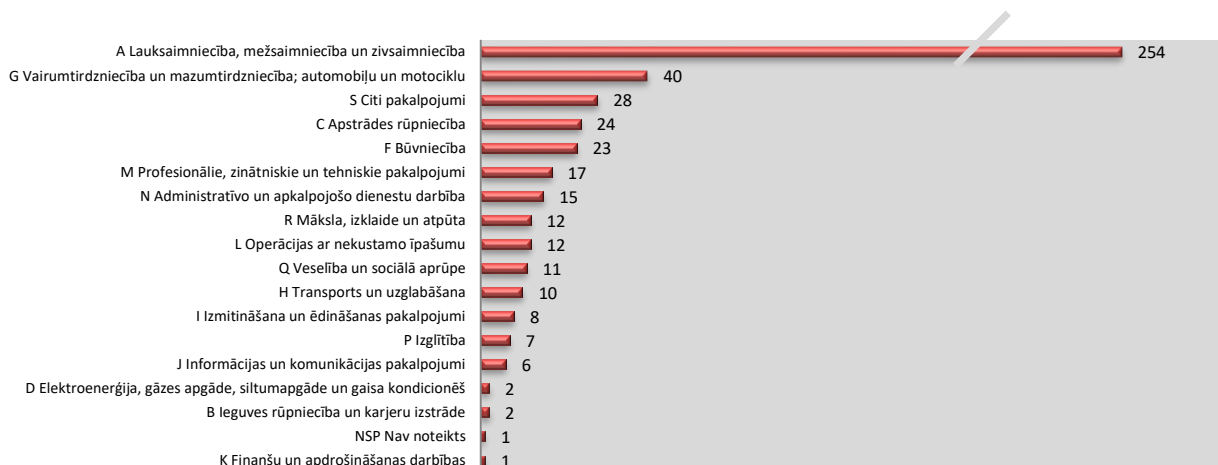
*SIA "V LAND HOLDING" reorganizēta 28.05.2019. (Pievienota pie AS "HERCOGISTE")

Avots: SIA "Lursoft", Statistika aktualizēta 15.08.2019

5.1.2 Uzņēmējdarbības nozares

Galvenā uzņēmējdarbības joma ir lauksaimniecība (254 ekonomiski aktīvi uzņēmumi). Tirdzniecības jomā reģistrēti 40 ekonomiski aktīvi uzņēmumi. Apstrādes rūpniecībā un būvniecībā ir reģistrēti attiecīgi 24 un 23 uzņēmumi. Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi apvieno 17 ekonomiski aktīvos uzņēmumus. (skat. Attēls 5.3.).

Attēls 5.3. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi Vecumnieku novadā sadalījumā pa darbības veidiem

Avots: CSP

AS "AGARIS LATVIA"

AS "Agaris Latvia" (iepriekš "Greenyard Horticulture Latvia", bet vēl pirms tam "Misas kūdra") ir viens no lielākajiem kūdras ražotājiem Latvijā. Pagājušajā finanšu gadā uzņēmums strādāja ar 10.7 miljonu eiro apgrozījumu, kas ir par 13% vairāk nekā gadu iepriekš. Peļņa pieauga par 20,3% – līdz 1,846 miljoniem eiro, liecina informācija portālā www.firmas.lv.

Kompānija pagājušajā finanšu gadā palielināja substrātu ražošanu kūdras pārstrādes cehā, bet kūdras ieguves apmērs nedaudz palielinājās, pateicoties labvēlīgajiem laika apstākļiem. Vienlaikus kompānija palielināja produkcijas noietu tirgu, pateicoties maisos fasētās kūdras produkcijas ražošanai.

Kūdras pārstrādes cehs uzņēmumam deva iespēju ražot pārstrādātu kūdras produkciju ar augstāku pievienoto vērtību.

Uzņēmums arī turpmāk plāno palielināt pārstrādātās kūdras produkcijas apmērus, lai nodrošinātu apgrozījuma pieaugumu un rentabilitātes saglabāšanu.

Tajā pašā laikā vadība atzīmē, ka nelielu risku kūdras nozarei rada starptautiskā transporta sadārdzināšanās vairākos reģionos un transporta nozares nestabilitāte. Latvijas kūdras nozares ilgtermiņa perspektīvu pasliktina dabas resursu nodokļa palielināšana, purvu nomas maksas pieaugums un darbaspēka nepietiekamā pieejamība.

Vadība arī skaidro, ka uzņēmums mainījis nosaukumu uz "Agaris Latvia" saistībā ar grupas akcionāra maiņu un plāniem starptautiskā mērogā izveidot jaunu zīmolu.

Uzņēmumā iespējams nokļūt par autoceļu Pārslas – Misa – Šarlotes (V1011), kurš ir neapmierinošā stāvoklī.

Komerccabiedrības finanšu rādītāji 2018. gadā: Apgrozījums - 10.7 milj. EUR; Pamatkapitāls - 1.14 milj. EUR; Nodokļu maksājumi: iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN) - 211 tūkst. EUR, VSAOI - 423 tūkst. EUR.

Avots: <http://laukos.la.lv/kudras-razotaja-agaris-latvia-apgrozijums-pagajusaja-finansu-gada-pieauguma-par-125>

SIA „FLORABALTS”

SIA “FLORABALT” ietilpst apvienībā KUDRAS-SUBSTRATE PEAT MOSS, kas ir kūdras un kūdras produktu izplatīšanas platforma. Šo apvienību veido 5 Latvijas kūdras ieguves un pārstrādes uzņēmumi (SIA “FLORABALT”, SIA “Kūdras enerģija”, SIA “Gargrode”, SIA “Olaines kūdra”, AS “Stručānu kūdras fabrika”).

Visiem uzņēmumiem ir savi kūdras ieguves lauki, kas atrodas piecos dažādos Latvijas reģionos. Tā ir būtiska priekšrocība gan no loģistikas viedokļa, gan nelabvēlīgos laika apstākļos. Papildus dažādiem kūdras veidiem (gaišā (augstā tipa), tumšā, gabalkūdra) apvienība ražo daudzus augsto tehnoloģiju bāzes substrātus, kā arī īpašus maisījumus, ievērojot individuālas receptes.

Visi pieci korporācijas KUDRAS SUBSTRATE - PEAT MOSS uzņēmumi ir Vācijas ģimenes biznesa uzņēmums, kam ir bagāta pieredze kūdras nozarē daudzu gadu garumā, kā arī centralizēti vada Latvijas kūdras uzņēmumus.

SIA “FLORABALT” finanšu rādītāji 2018. gadā: Apgrozījums – 7.3 milj. EUR; Pamatkapitāls - 1.15 milj. EUR; Nodokļu maksājumi: Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā - 440 tūkst. EUR, IIN - 300 tūkst. EUR, VSAOI -229 tūkst. EUR.

Avots: <http://kudras.com>

SIA „PIEBALGAS”

Kokapstrādes uzņēmums SIA Piebalgas dibināts 1994. gadā. Uzņēmums ražo žāvētus, šķirotus, ēvelētus zāgmateriālus, virpotus un mizotus apaļkokus jeb palisādes. Gadā tiek saražots 40 000m³ gatavās produkcijas. Uzņēmuma tehnoloģijas nodrošina bezatlukumu ražošanu. Šķelda tiek piegādāta celulozes rūpnīcām, skaidas - kokskaidu granulu ražotājiem, miza izmantota apkurei.

Komerccabiedrības finanšu rādītāji 2018. gadā: Apgrozījums – 6.7 milj. EUR; Pamatkapitāls -1649520 EUR; Nodokļu maksājumi: Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā - 212 tūkst. EUR, IIN -108 tūkst. EUR, VSAOI -228 tūkst. EUR.

Avots: <http://www.piebalgas.lv/lv/index>

SIA „Nēriņš”

SIA „Nēriņš” ir 1998. gadā dibināts uzņēmums, kura galvenais darbības virziens ir automašīnu turbokompresoru, starteru, stūres mehānismu, sūkņu, kondicionieru kompresoru un dīzeļagregātu diagnostika un remonts. Vienlaikus uzņēmums nodarbojas arī ar jaunu vai restaurētu ģeneratoru, starteru, turbokompresoru, stūres mehānismu, stūres mehānismu sūkņu, kondicionieru kompresoru, dīzeļagregātu un citu automašīnu rezerves daļu tirdzniecību.

SIA “Nēriņš” darbojas gan Latvijā, gan Eiropā un citur pasaulē, jo sadarbībā ar DHL preces tiek regulāri piegādātas uz tādām valstīm, kā Somija, Vācija, Anglija, Īrija, Zviedrija, Norvēģija, Igaunija, Austrālija un ASV. Darbā tiek izmantotas vismodernākās diagnostikas un regulēšanas iekārtas, darbinieki ir kvalificēti un īpaši apmācīti.

Lai paplašinātu esošos tirgus un apgūtu jaunus eksporta tirgus, 2016. gada 12. decembrī SIA “Nēriņš” noslēdza līgumu Nr. SKV-L-2016/989 ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru par atbalsta saņemšanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā – “Starptautiskās konkurētspējas veicināšana”, ko finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds.

SIA “Nēriņš” finanšu rādītāji 2018. gadā: Apgrozījums – 1.8 milj. EUR; Pamatkapitāls - 2828 EUR; Nodokļu maksājumi: Kopējie maksājumi valsts kopbudžetā - 168 tūkst. EUR, IIN - 29 tūkst. EUR, VSAOI - 71 tūkst. EUR.

Avots: <https://nerings.com/lv/>

5.2 LAUKSAIMNIECĪBA

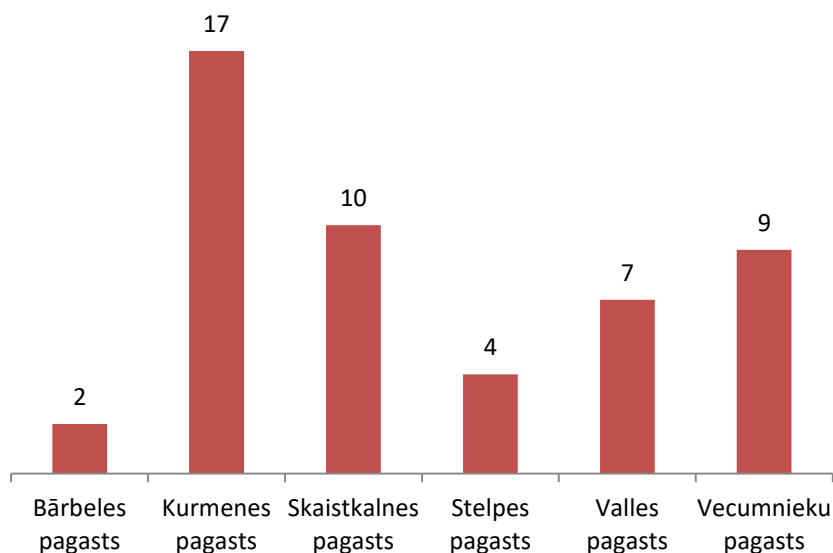
Pēc CSP datiem 2017. gadā Vecumnieku novadā 210 ekonomiski aktīvi uzņēmumi specializējas augkopībā un lopkopībā.

Lauksaimniecības nozarē vislielākais apgrozījums 2018. gadā (936,458 EUR) bija uzņēmumam SIA "Agro Barbele", kas specializējas graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanā.

Lopkopības nozarē starp lielajām saimniecībām pēc apgrozījuma dominē saimniecības, kas specializējas liellopu audzēšanā (piena lopkopība, gaļas lopkopība).

Atbilstoši Lauksaimniecības datu centrā atrodamajai informācijai Vecumnieku novadā bioloģiskajā lauksaimniecībā ir iesaistīti 49 uzņēmēji.

Attēls 5.4. Bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumi Vecumnieku novadā, 2019

Avots: Lauksaimniecības datu centrs

5.3 TŪRISMS

Vecumnieku novada tūrisma piedāvājums ir daudzveidīgs, taču arī atšķirīgs saturiskajās un kvalitātes izpausmēs. Lielākā daudzveidība saistāma ar kultūras mantojumu, mazāk ir dabas tūrisma produktu.

Sadalījums pa tūrisma produktu veidiem Vecumnieku novadā ir šāds:

- atpūta un izklaide (kopā - 12), tostarp ēdienu un dzērienu piedāvājums (trūkst restorānu līmeņa ēdināšanas vietu), kāzu piedāvājumi, sports un rekreācija, dārdārza apmeklējums, suvenīru iegāde u.c.
- personīgā izziņa un labjūte (9), tostarp medicīniskas procedūras un veselība, labjūtes pakalpojumi (pirtis, potenciāli arī masāžas & skaistumkopšana), vaļasprieku apguve un profesionālā pilnveide, reliģiskie baznīcu rituāli u.c.;
- sabiedrības mantojums un mūsdienu kultūra (40), tostarp industriālais mantojums un mūsdienu ražotnes, arheoloģija, vēsturiskas vietas un arhitektūra, baznīcas, nemateriālais mantojums, kultūras pasākumu norises vietas un uz tūrisma fokusēti publiskie pasākumi, radošais tūrisms, tumšais tūrisms (kauju un piemiņas vietas u.tml.), muzejs un novadpētniecības centri u.c.;
- dabas tūrisms (16), tostarp īpaši aizsargājamās dabas vietas, makšķerēšana, piedzīvojumi dabā uz ūdens (laivošana pa Mēmeli), velomaršruti un dabas takas, zirgu izjādes, dabas izziņas pasākumi u.c.;
- darījumu tūrisms (7), tostarp korporatīvo pasākumu un darbsemināru norises vietas, lietišķiem pasākumiem atbilstoši viesu nami (trūkst atbilstoša līmeņa viesnīcas un restorāna).⁵

Zemāk ir minēti nozīmīgākie tūrisma objekti novadā.

⁵ Vecumnieku novada tūrisma stratēģija 2018.- 2023. gadam.

Vecumnieku pagastā:

- Vecumnieku luterāņu baznīca;
- Vecumnieku pagasta novadpētniecības centrs;
- Bišu drava “Dzintarlāse”;
- Strūbergu ģimenes daiļdārzs;
- Kokamatnieka sēta “Jūras”;
- Lidijas Reinbergas rotaslietu darbnīca.

Bārbeles pagastā:

- Bārbeles luterāņu baznīca
- Brīvdabas muzejs “Ausekļu dzirnavas”;
- Bārbeles sēravots.

Skaistkalnes pagastā:

- Skaistkalnes karsta kritenes;
- Skaistkalnes muižas kungu māja;
- Skaistkalnes katoļu baznīca un kapenes;
- Ānes – Mēmeles muižas parks;
- Senlietu kolekcija “Sendienas”;
- Skaistkalnes pagasta novadpētniecības centrs;
- Skaistkalnes pagasta magazīnas klēts.

Kurmenes pagastā:

- Kurmenes katoļu baznīca un muižas parks.

Valles pagastā:

- Valles evaņģēliski luteriskā baznīca;
- Aktieru Amtmaņu muzejs.

Stelpes pagastā atrodas sporta un atpūtas parks “Pīlādži”. Tā teritorijā atrodas mototrase, kurā tiek rīkotas starptautiskas moto sacensības.

Tūristiem ir iespēja nakšņot:

- brīvdienu mājā “Slokas” (adrese: “Slokas”, Vecumnieki, Vecumnieku nov., LV-3933);
- viesu namā “Robežnieki” (adrese: Vecumnieku pagasts, “Robežnieki”, LV-3933);
- “Ausekļu dzirnavās” (adrese: Bārbeles pagasts, “Ausekļu dzirnavas”, Vecumnieku nov., LV-3905);
- viesu mājā “Satekas” (adrese: Vecumnieku novads, Vecumnieku pagasts, Zvirgzde, Satekas);
- kotedžā “Lielbāliņi” (adrese: Vecumnieku pagasts, “Lielbāliņi”);
- viesu mājā “Upescelmiņi” (adrese: Lakstīgalu iela 2, Skaistkalne, Vecumnieku nov., LV-3924);
- brīvdienu mājā “Mimirini” (adrese: Aizupes iela 21, Vecumnieki, Vecumnieku novads, LV-393);
- atpūtas namiņā “Drākanberķi” (adrese: Drākanberķi, Vecumnieku pagasts, Piebalgas LV-3933);
- lauku tūrisma atpūtas parkā Vallē (adrese: Valles pagasts, Mežmaļi – 3);
- pirts namiņā “Zvaniņi” (adrese: Zvaniņi, Vecumnieki, LV-3933);
- mājā “Beči”, (adrese: Upes iela 22, Vecumnieki, Vecumnieku novads, LV-3933);
- naktsmītnes “Saliņas” (adrese: Saliņas, Kurmenes pag., Vecumnieku nov., LV-5115);
- naktsmītnes “Lutauši” (adrese: “Lutauši”, Kurmenes pag., Vecumnieku nov., LV-5115).
- Vecumnieku Vecā ezera krastā ir labiekārtota pludmale ar bērnu rotaļu laukumu, volejbola laukumiem, galdiņiem, piknika vietām, nojumi virs ūdens, bezmaksas bezvadu interneta piekļuves punkts, plašu autostāvvietu ar vietām arī kemperiem un teltīm.
- Arves ezerā ir iespēja makšķerēt (līdakas, zandarti u.c.), pieejama laivu noma, telšu vieta, lapene, sporta laukumi.

Informācija par daudzām no minētajām naktsmītnēm ir iekļauta tīmekļa vietnēs booking.com un airbnb.com.

Aktīvo atpūtu piedāvā:

- “Green Road Trips” (braucieni ar kvadricikliem);
- “Gaita” (jāšanas sporta klubs);
- Lauku tūrisma atpūtas parks Vallē (aktīvās atpūtas iespējas ūdenstilpnes krastā);
- Pie Lādzēnu ezera, Ķeiru karjera, Arves ezera, Vecumnieku Vecā ezera (atpūta makšķerniekiem) un Vecumnieku Jaunā ezera;
- “Lutauši” (atpūta Mēmeles krastā un laivu noma);
- SUP dēļu īre un apmācība supošanā, u.c.

Ēdināšanas pakalpojumus piedāvā:

- Kafējnīca “Sēdnīca” (adrese: Rīgas iela 24 a, Vecumnieki, Vecumnieku nov., LV-3933);
- Kafējnīca “Pie Mēmeles” (adrese: Rīgas iela 1, Skaistkalne, Vecumnieku nov., LV-3924);
- Krodziņš “Pie Lielās Karotes” (adrese: Rīgas iela 20, Vecumnieki, Vecumnieku nov., LV-3933);
- Kafējnīca “Drava” (adrese: Rīgas iela 26, Vecumnieki, Vecumnieku nov., LV-3933).

Labjūtes pakalpojumi ir pieejami:

- Zemgales sētā “Everti” (Adrese: “Everti”, Bārbeles pag., Vecumnieku nov., LV-3905);
- Enerģētiskajā pirtī “Lielzemenes” (Adrese: “Lielzemenes”, Vecumnieku pag., Vecumnieku nov., LV-3933).

2019. gada martā darbu ir uzsācis **Vecumnieku tūrisma informācijas punkts** (adrese: Rīgas iela 34, Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Vecumnieku novads, LV-3933), kurā piecas dienas nedēļā ir sastopama tūrisma informācijas konsultante, kas sniedz informāciju par novada tūrisma objektiem. Arī **Bauskas Tūrisma informācijas centrā** (adrese: Rātslaukums 1, Bauska, LV-3901) ir iespējams saņemt informāciju par tūrisma iespējām Vecumnieku novadā.

2018. gada novembrī ir apstiprināta **Vecumnieku novada tūrisma stratēģija 2018.- 2023. gadam**, kurā ir minēts, ka Vecumnieku novada teritoriju nevar viennozīmīgi nosaukt kā tipisku tūrisma galamērķi, kam ir skaidri izteikta identitāte un vietu funkcionālā sasaiste tūrisma ceļojumu kontekstā—turklāt tūrisma pakalpojumu skaits ir nepietiekams (pārāk zema naktsmītņu kapacitāte), kas rosina meklēt stratēģisko partnerību ar kaimiņu novadiem.

5.4 VECUMNIEKU NOVADA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS

Katru gadu VRAA aprēķina Latvijas administratīvo teritoriju attīstības indeksu (TAI), kas ļauj novērtēt šo teritoriju sociālekonomisko attīstību un salīdzināt to ar vidējo attīstības līmeni valstī.

Lai rādītāji būtu savā starpā salīdzināmi, aprēķinā tiek izmantoti astoņu dažādu rādītāju standartizētās vērtības un katrai no tām ir noteikts savs nozīmības svars (ietekme) (skat. Tabula 5..).

Teritorijas attīstības līmeņa aprēķināšanas kārtība noteikta Ministru kabineta 01.07.2014. noteikumu Nr. 367 „Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas kārtība”, 1. pielikumā.

Tabula 5.4. Teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanai nepieciešamie rādītāji un to nozīmības svars (novadiem vai republikas pilsētām)

Nr. p. k.	Rādītājs	Svars	Datu avots
1.	Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	0,25	Centrālā statistikas pārvalde (CSP)
2.	Bezdarba līmenis, %	0,15	Nodarbinātības valsts aģentūra (reģistrēto bezdarbnieku skaits) un CSP (darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits)
3.	Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā, %	0,1	Labklājības ministrija (trūcīgo personu skaits) un CSP (gada vidējais iedzīvotāju skaits)
4.	Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz	0,05	Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs

Nr. p. k.	Rādītājs	Svars	Datu avots
	1000 iedzīvotājiem		(kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits) un CSP (gada vidējais iedzīvotāju skaits)
5.	Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedzīvotājiem	0,1	CSP (dabiskās kustības saldo un gada vidējais iedzīvotāju skaits)
6.	Ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem	0,1	CSP (dabiskās kustības saldo un gada vidējais iedzīvotāju skaits)
7.	Iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem	0,05	CSP (iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma un darbības vecumā)
8.	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju, <i>eiro</i>	0,2	Valsts ieņēmumu dienests (pārskata periodā faktiski ieturētā iedzīvotāju ienākuma nodokļa summa) un CSP (pastāvīgo iedzīvotāju skaits)
Svaru summa		1,0	

Atbilstoši administratīvi teritoriālajam iedalījumam Latvijā ir 110 novadu. Pēc 2017. gada datiem Vecumnieku novada TAI ir -0.110. Negatīvs TAI nozīmē, ka gada laikā Vecumnieku novada attīstība ir norisinājusies lēnāk nekā vidēji Latvijā. Indeksa vērtība liecina par cik attīstības tempu zemāk nekā vidēji Latvijā.

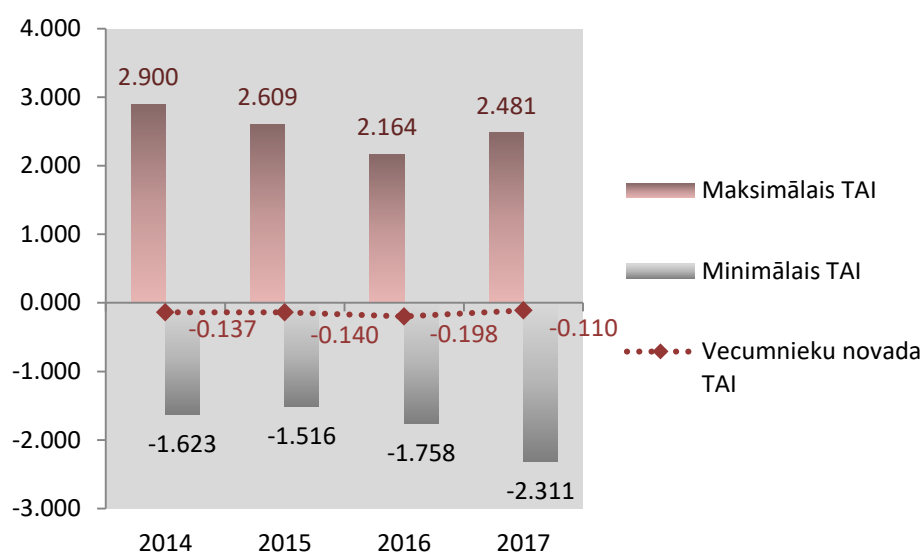
Salīdzinājumā ar iepriekšējo 2016. gadu Vecumnieku novads ir uzlabojis savas pozīcijas 110 novadu vidū, no 58 vietas pakāpjoties uz 46. vietu (skat. Tabula 5.) Jāņem vērā, ka novadu sarindošana ir dinamiska, jo gada laikā visos novados ir attīstības pārmaiņas un, neskatoties uz konkrētā novada attīstības pozitīvu tendenci, novada rangs var būt zemāks nekā iepriekš.

Tabula 5.5. Vecumnieku novada teritorijas attīstības indeksa komponentes, vērtība un rangs

Nr. p.k.	Rādītājs	2014	2015	2016	2017
1	Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	-0.204	-0.199	-0.196	-0.211
2	Bezdarba līmenis, %	0.080	0.082	0.088	0.090
3	Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā, %	0.012	0.034	0.063	0.045
4	Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	0.037	0.004	-0.002	0.021
5	Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedzīvotājiem	0.000	-0.017	-0.071	-0.006
6	Ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem	-0.040	-0.007	-0.057	-0.014
7	Iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma uz 1000 darbības vecuma iedzīvotājiem	0.010	0.005	0.002	0.000
8	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju, <i>eiro</i>	-0.032	-0.042	-0.024	-0.036
Vecumnieku novada TAI		-0.137	-0.140	-0.198	-0.110
Maksimālais TAI		2.900	2.609	2.164	2.481
Minimālais TAI		-1.623	-1.516	-1.758	-2.311
Rangs		48	48	58	46

Avots: http://www.vraa.gov.lv/lv/publikacijas/attistibas_indeks/

Attēls 5.5.Latvijas novadu TAI diapazons un Vecumnieku novada TAI vērtība, 2014.-2017.

Avots: http://www.vraa.gov.lv/lv/publikacijas/attistibas_indekss/

Kopumā Vecumnieku novada teritorijas attīstības līmeni var uzskatīt par labvēlīgu faktoru uzņēmējdarbības attīstībai.

Attīstīta uzņēmējdarbība ir novada labklājības pamats. Līdztekus lielajiem uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības, ieguves un kokapstrādes jomā, svarīga ir nelielu uzņēmumu attīstība. Ar pašvaldības atbalstu ir iespējams iedzīvotājus izglītēt, iedrošināt sākt uzņēmējdarbību un sniegt atbalstu uzņēmējiem. Lai arī pašvaldība neveic uzņēmējdarbību, tās rīcībā ir atbalsta instrumenti uzņēmējdarbības veicināšanai. Piemēram, var organizēt seminārus un citus izglītojošus pasākumus novada esošajiem un topošajiem uzņēmējiem, t.sk. skolu jaunatnei. Atbalstāmi būtu mājražotāji un amatnieki.

Pašvaldība var uzskaitīt un inventarizēt tās īpašumā esošās teritorijas un ēkas, kas būtu izmantojamas uzņēmējdarbībai. Tāpat pašvaldība var sakārtot piekļuves un citu infrastruktūru teritorijām, kurās notiek vai varētu notikt uzņēmējdarbība.

Sakārtojami ir novada tūrisma objekti, t.sk. izveidojama publiskā infrastruktūra (piekļuve, norādes, soliņi, vides objekti un informācija). Tūrisma aprītē ir iekļaujamas novada muižas, novada teritorijā var veidot gājēju/dabas takas u.c.. Lai sekmētu novada atpazīstamību, būtu jāizstrādā Vecumnieku novada zīmola un jāveic citi marketinga pasākumi.

6 TEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS

6.1 SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA

Satiksmes infrastruktūra ir viens no teritorijas infrastruktūras elementiem, kas nodrošina tās dzīvotspēju. Vecumnieku novada satiksmes infrastruktūru veido valsts un pašvaldības autoceļi, valsts meža ceļi, privātie ceļi un dzelzceļš.

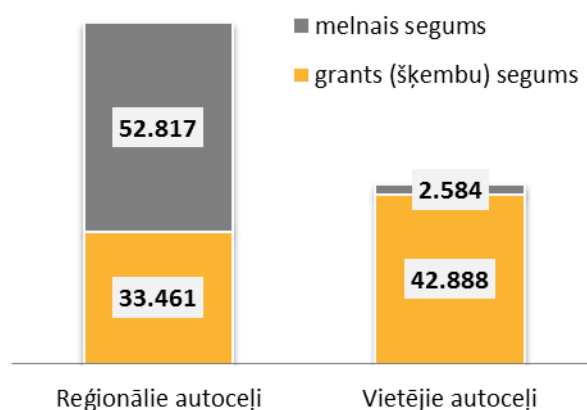
6.1.1 Autoceļi

Sadaļā izmantoti informācijas avoti: Latvijas Valsts ceļi (www.lvceli.lv)

Valsts autoceļu tīkls Vecumnieku novada teritorijā ir labi attīstīts, tas savieno visas lielākās apdzīvotās vietas.

Valsts autoceļu tīklu veido 131.75 km reģionālie un vietējie ceļi, t.sk.:

- 5 reģionālie ceļi ar kopējo garumu 86.278 km: P73 (Vecumnieki-Nereta-Subate); P87 (Bauska-Aizkraukle); P88 (Bauska-Linde); P89 (Ķekava-Skaistkalne); P92 (Iecava-Stelpe)
- 11 vietējie ceļi ar kopējo garumu 45.472 km: V1003 (Ozolaine-Skaistkalne-Straumes); V1011 (Pārslas-Misa-Šarlotes); V1012 (Zvirgzde-Misa-Dāviņi); V1013 (Šarlotes-Vecumnieku stacija); V1015 (Nīzere-Dupšas); V1017 (Brukna-Baltiņi-Bārbele); V1019 (Jaunsaulē-Ozolaine-Bērznieki); V1020 (Likverteni-Jaunsaulē-Skaistkalne); V1041 (Kuģeļi-Silakristi); V1046 (Ērgļi-Rūpnieki).

Attēls 6.1. Valsts autoceļu sadalījums pēc seguma veida, km

Avots: Vecumnieku pašvaldība

Lielāka daļa valsts reģionālo ceļu ir ar melno segumu (61%), savukārt vietējie ceļi 94% apmērā ar grants (šķembu) segumu.

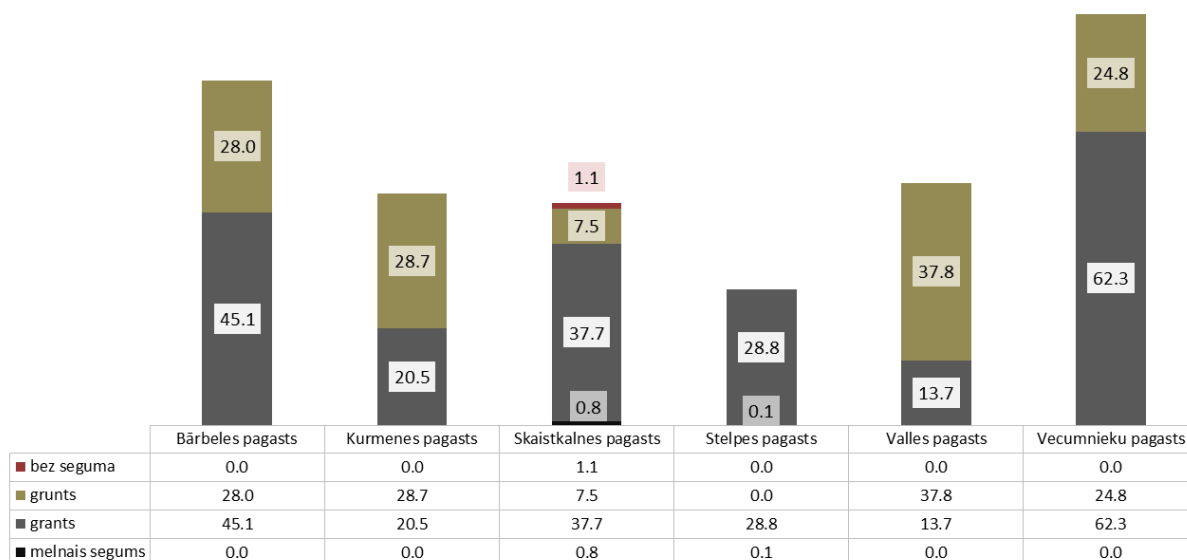
Vecumnieku novadā valsts autoceļu tīklā atrodas deviņi tilti uz reģionālajiem ceļiem un seši tilti uz vietējiem ceļiem.

Vecumnieku novadā valsts autoceļu stāvokli pārvalda un kontrolē VAS "Latvijas Valsts ceļi" Bauskas nodaļa.

Kopskaitā Vecumnieku novada pašvaldība ir atbildīga par 336.60 km **pašvaldības ceļu** uzturēšanu. Lielākā daļa jeb 207.98 km, kas ietver 61.8% no visiem pašvaldības ceļiem ir grants seguma ceļi, 126.67 km jeb 37.6% ir grunts ceļi, 0.83 km jeb 0.2% ir ceļi ar melno segumu un 1.12 km jeb 0.3% ir ceļi bez seguma (skat. attēlu).

Novadā uz pašvaldības ceļiem ir 7 dzelzsbetona tilti, kuru garums sastāda 104.5 m.

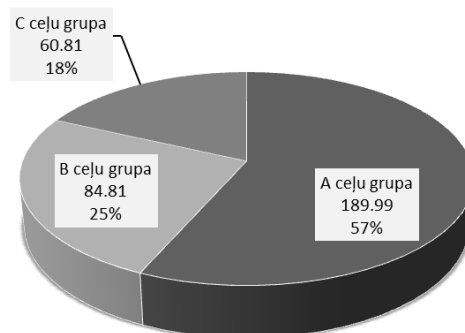
Attēls 6.2. Vecumnieku novada pašvaldības autoceļu sadalījums pēc seguma veida, km

Avots: Vecumnieku pašvaldība

Saskaņā ar MK 27.06.2017. noteikumiem "Pašvaldības ceļu un ielu reģistrācijas un uzskaites kārtība" pašvaldības ceļus iedala 3 grupās:

- A grupa: ceļi, kas nodrošina transportlīdzekļu satiksmi starp apdzīvotām vietām vai savieno apdzīvotas vietas ar valsts autoceļiem;
- B grupa: ceļi, kas nodrošina transportlīdzekļu piebraukšanu ne mazāk kā pie trim viensētām;
- C grupa: ceļi, kas nodrošina transportlīdzekļu piebraukšanu zemju īpašumiem vai mazāk nekā pie trim viensētām.

190km jeb 57% no novada pašvaldības autoceļiem ir A grupas ceļi, 84.8 km (25%) ietilpst B grupā, un C grupas ceļu garums ir 60.8 km jeb 18%.

Attēls 6.3. Pašvaldības ceļu sadalījums pēc ceļu grupām, km

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

6.1.2 Pašvaldības ielas

Ielu tīklu veido Vecumnieku, Misas, Beibežu, Piebalgas, Valles, Stelpes, Skaistkalnes, Bārbeles, Kurmenes ciemu ielas. Saskaņā ar Vecumnieku novada pašvaldības informāciju 2019. gadā novadā ir 95 ielas, kuru kopējais garums ir 44.291 km.

Lielākā daļa novada ielu ir ar grants segumu (26.198 km jeb 59.1%), 15.973 km jeb 36.1% ielu ir ar asfalta segumu, un 2.12 km ir ielas ar grunts segumu.

6.1.3 Sabiedriskais transports

Visi pasažieru pārvadājumi gan Vecumnieku novada iekšienē, gan ārpus tā robežām notiek ar autotransportu.

Vecumnieku novadā sabiedriskos transporta pakalpojumus nodrošina vairāki pasažieru pārvadātāji. Saskaņā ar uzziņu portāla "1188.lv" datiem, sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēji piedāvā reģionālās un vietējās nozīmes maršrutus, kuri nodrošina Vecumnieku novada iedzīvotāju nokļūšanu no/uz novada apdzīvotajām vietām uz Bausku, Daugavpili, Aizkraukli, Jelgavu, Rīgu.

Tabula 6.1. Sabiedriskā transporta maršruti un reisu skaits nedēļā, dati uz 2019. gada septembri

Nr. p.k.	Maršruta Nr.	Nosaukums	Reisu skaits dienā (turp un atpakaļ)	Diena
SIA "Nordeka"				
1.	7490	Rīga-Skaistkalne	6	1-7
2.	7249	Rīga-Nereta	4 2	1-6 7
AS "CATA"				
1.	7200	Rīga-Valle-Kurmene-Skaistkalne-Kurmene Rīga-Valle-Kurmene	2 2	5 1-7
2.	6128	Aizkraukle-Kurmene	2	1-5
SIA "AIPS"				
1.	6403	Vecumnieki-Misa-Iecava-Bauska Piebalgas-Vecumnieki-Misa-Iecava-Bauska	6, 2 2	1-5, 6-7 1-7
2.	6392	Vecumnieki-Misa-Bauska	6	1-7
3.	6387	Bauska-Stelpe-Vecumnieki	6	1-7
4.	7357	Jelgava-Vecumnieki	2	1-7
SIA "Daugavpils autobusu parks"				
1.	7493	Rīga-Ilūkste Rīga-Ilūkste-Daugavpils	2 2	1-7 5,7
2.				
SIA "Liepājas autobusu parks"				
1.	7467	Rīga-Vecumnieki Rīga-Vecumnieki-Bārbele	12 2	1-7 1-7
SIA "Jēkabpils autobusu parks"				
1.	7851	Jēkabpils-Bauska	4	1-7

Avots: www.1188.lv

Vislabākā sabiedriskā transporta pieejamība ir Vecumniekos – vairāki reisi ik dienas no Vecumniekiem tiek veikti uz dažādām apdzīvotajām vietām. Lielākā daļa reisu tiek veikta Rīgas virzienā, savukārt pārējie - Bauskas. No Vecumniekiem ir pieejams sabiedriskais transports uz visiem novada pagastu centriem.

Otrais no sabiedriskā transporta viedokļa vislabāk pieejamais pagasta centrs ir Bārbele. No Bārbeles var aizbraukt gan uz Rīgu, gan Bausku, gan Aizkraukli un Jēkabpili. Arī citu pagastu centru sasniedzamība no Bārbeles ir laba.

Kā apmierinoša ir vērtējama sasniedzamība no Skaistkalnes, Valles un Stelpes pagastiem. No Stelpes un Skaistkalnes salīdzinoši līdzīgi sadalās maršrutu biežums uz Rīgu un Bausku, savukārt no Valles ērtāk ir aizbraukt uz Aizkraukli un Jēkabpili. Skaistkalnes, Valles un Bārbeles pagastu savstarpējā sasniedzamība ir neapmierinoša.

Ceļā patērētais laiks starp novadu veidojošo pagastu centriem un lielākajiem ciemiem nepārsniedz 30 minūtes. No pagastu centriem pilsētās var nokļūt aptuveni vienas stundas laikā. Laika ziņā nokļūšanai pilsētās vissliktākajā situācijā ir Bārbeles, Kurmenes un Valles pagasti, no kuriem nokļūšanai pilsētās vidēji var būt nepieciešama pusotra stunda. Rīgā no jebkura Vecumnieku novada pagasta centra var nokļūt vidēji 1.5 stundā (bet ne ilgāk kā 2 stundās), bet no Piebalgām un Vecumniekiem to var izdarīt pat mazāk kā stundas laikā. Nokļūšanai Bauskā no Vecumnieku novada ir nepieciešams patērēt vidēji 1

stundu 15 minūtes. Nokļūšanai Aizkrauklē no novada ģeogrāfiskā centra ir nepieciešama pusotra stunda, savukārt nokļūšana Jēkabpilī aizņem ne mazāk kā 2.5 stundas. Nokļūšanai Daugavpilī nepieciešamas ne mazāk kā trīs stundas.

Novadā ir izveidots vienots **skolēnu pārvadājumu** maršrutu tīkls, kas aptver visus pagastus un apkalpo arī blakus novadu nomales. Skolēnu pārvadājumus veic Vecumnieku novada dome.

6.1.4 Dzelzceļš

Vecumnieku novada teritoriju šķērso dzelzceļa līnija Jelgava – Krustpils, kuru izmanto tikai kravu pārvadājumiem. Pasažieru satiksme tika pārtraukta 2000. gadā. Novada teritorijā atrodas trīs dzelzceļa stacijas – Misa, Vecumnieki un Taurkalne.

6.1.5 Veloinfrastruktūra

Autoceļa P89 Ķekava – Skaistkalne rekonstrukcijas projekta ietvaros tika izbūvēts veloceļiņš Skaistkalnes pagastā. Citos pagastos veloceļiņu nav. Visos pagastos pie iestādēm un citās publiskajās vietās ierīkotas riteņu novietnes.

Skaistkalne ir iekļauta velo maršrutā “Bagātā Zemgale”: Bauska – Brunava – Jaunsaulē – Skaistkalne – Ozolaine – Vecsaule – Bauska. Maršruta kopējais garums ir 80 km. Tas bagāts ar apskates vietām un ļauj iepazīt Zemgali. Maršruts piemērots divu dienu izbraucienam.

6.2 INŽENIERTEHNISKĀ APGĀDE

Sadaļā izmantoti informācijas avoti: www.vecumnieki.lv

6.2.1 Ūdensapgāde un kanalizācija

Ūdensapgāde

Centralizētas ūdensapgādes pakalpojumi Vecumnieku novadā ir pieejami Vecumniekos, Misā, Beibežos, Piebalgās, Vallē, Kurmenē, Bārbelē, Skaistkalnē, Putnos, Stelpē un Nīzerē, kur ūdensapgādei izmanto pazemes ūdeņus. Pārējā novada teritorijā lielākoties ir individuāla ūdensapgāde (dažāda dziļuma un konstrukciju grodu akas vai urbumi, vairums urbumu līdz 20 m dziļumam).

Vecumnieku ciemā centralizēto ūdensapgādes sistēmu apkalpo pašvaldības SIA “Mūsu saimnieks”. Ūdensapgādes tīklu garums ir 7.3 km. Dzeramais ūdens tiek iegūts no 3 artēziskiem urbumiem. Ūdensapgādes infrastruktūru veido ūdens attīrīšanas stacija (350 m³/dnn), tīrā ūdens uzglabāšanas rezervuārs. Patērētā ūdens daudzums vidēji gadā sastāda 45.3 tūkst. m³. Ūdensapgādes tarifs ir 0.86 EUR/m³.

Piebalgas ciemā dzeramā ūdens apgāde tiek nodrošināta no viena ierīkota artēziskā urbuma. Ūdens tiek attīrīts ŪAS (45 m³/dnn). Piebalgu ūdensapgādes sistēmu apkalpo SIA “Mūsu saimnieks”. Ūdensapgādes tarifs ir 1.83 EUR/m³.

Misas ciemā dzeramo ūdeni iegūst no viena artēziskā urbuma, ūdens pirms padeves tīklā tiek attīrīts ūdens atdzelžošanas stacijā (12 m³/st.). Ārējo ūdensvadu tīklu kopgarums ir 1.536 km. Spiedietu ūdensvadā nodrošina ūdenstornis, kurš atrodas blakus ūdens sagatavošanas stacijai un artēziskajiem urbumiem. Misas ciemā centralizēta ūdensapgāde tiek nodrošināta 14 dzīvojamajās ēkās, skolā un divos veikalos. Ūdensapgādes pakalpojumus sniedz pašvaldības dibinātā kapitālsabiedrība SIA “Kūdrinieks”. Ūdensapgādes tarifs ir 0.72 EUR/m³.

Beibežu ciemā centralizētas ūdensapgādes nodrošināšanai izmanto pazemes ūdens ieguves urbumu. Spiedietu ūdensvadā nodrošina ūdenstornis, kurš atrodas blakus ūdens sagatavošanas stacijai (6 m³/st., atdzelžošana). Ūdensapgādes tīklu garums ir 1.9 km. Pakalpojumus sniedz SIA “Kūdrinieks”. Ūdensapgādes tarifs ir 1.32 EUR/m³.

Skaistkalnes ciemā centralizētās ūdensapgādes sistēmu apsaimniekošanu nodrošina Valles pašvaldības aģentūra. Dzeramo ūdeni iegūst divos pazemes urbumos. Darbojas 2 ūdens attīrīšanas stacijas. Ūdensapgādes tīklu garums ir 7.45 km.

Putnu ciema iedzīvotāju vajadzībām dzeramo ūdeni iegūst artēziskajā urbumā. Ūdensvadu tīklu kopgarums ir 3.575 km, attīrīts ūdens tiek padots no 1 ŪAS. Apsaimniekotājs - Valles pašvaldības aģentūra.

Bārbeles ciemā ūdens apgādei izmanto divus artēziskos urbumus. Ūdens tiek attīrīts 2 ŪAS. Ūdens apgādes tīklu garums ciemā ir 4.25 km. Ūdensapgādes sistēmu apsaimnieko Valles pašvaldības aģentūra.

Valles ciema centralizētās ūdensapgādes sistēmas infrastruktūru veido 3.794 km gari tīkli, 3 artēziskie urbumi (izmantojamie 2 urbumi), divi ūdenstorni un divas ūdens atdzelžošanas stacijas (14 m³/st. un 4.5 m³/st.). Ūdensapgādes pakalpojumus sniedz Valles pašvaldības aģentūra. Ciemā tiek apkalpoti 99% iedzīvotāju. Ūdensapgādes tarifs ir 0.51 EUR/m³.

Stelpes ciema ūdensapgāde ir Valles pašvaldības aģentūras pārziņā. Dzeramo ūdeni Stelpes ciema centralizētajai ūdensapgādei piegādā no 3 artēziskajiem urbumiem. Ūdensapgādes tīklu garums sastāda 3.98 km. Ūdens sagatavošanai izmanto atdzelžošanas staciju (7 m³/st.) Centralizētas ūdensapgādes pakalpojumus Stelpē izmanto 98% iedzīvotāju. Ūdensapgādes tarifs ir 1.00 EUR/m³.

Nīzeres ciemā ūdensapgādi divām daudzdzīvokļu mājām (9 dzīvokļi) nodrošina no artēziskā urbuma. Sistēmu apkalpo Valles pašvaldības aģentūra. Ūdensapgādes tarifs ir 1.21 EUR/m³.

Kurmenes ciemā ir divas centralizētas ūdensapgādes sistēmas: Kurmenes pamatskolas ūdensapgādes sistēma (tīkla garums ir 560 m) un Kurmenes centra ūdensapgādes sistēma. Kurmenes centra ūdensapgādes sistēmā dzeramo ūdeni ņem no ierīkotā artēziskā urbuma. No tā ūdeni sūknē uz ūdenstorni un tālāk pa 888 m garu ūdensvadu piegādā patērētājiem (8 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas un individuālie pieslēgumi). Apsaimniekošanu nodrošina Valles pašvaldības aģentūra.

Mēmeles ciemā pastāv viena centralizētā ūdensapgādes sistēma, ko veido ūdensapgādes tīkli (2.5 km), viens artēziskais urbums un viena ūdens attīrīšanas stacija. Centralizēto ūdensapgādi nodrošina Valles pašvaldības aģentūra.

Taurkalnes ciema centralizētās sistēmas darbību nodrošina Valles pašvaldības aģentūra. Ūdensapgādes sistēmu veido 1.8 km gari ūdensapgādes tīkli, 1 artēziskais urbums un ūdens attīrīšanas stacija.

Kanalizācija

Vecumnieku novadā centralizētas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas ir Vecumniekos, Misā, Beibežos, Piebalgās, Vallē, Kurmenē, Bārbelē, Mēmelē, Skaistkalnē, Putnos, Stelpē un Nīzerē. Pārējā teritorijā – individuāli risinājumi.

Vecumnieku ciemā notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu nodrošina pašvaldības uzņēmums SIA "Mūsu saimnieks". Kanalizācijas tīklu garums 5.2 km, darbojas 7 kanalizācijas sūkņu stacijas un viena notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (350 m³/dnn). Kanalizācijas pakalpojumu tarifs ir 1.38 EUR/m³.

Piebalgas ciemā dzīvojamo māju sadzīves notekūdeņus un SIA "Piebalgas" notekūdeņus novada attīrīšanai uz NAI (40 m³/dnn). Kanalizācijas tīklu garums ir 1.1 km. Ciema kanalizācijas sistēmu apkalpo SIA "Mūsu saimnieks" (tarifs 1.38 EYR/m³).

Misas ciema centralizētās kanalizācijas sistēmas tīklu kopgarums ir 1.706 km. Misas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (projektētā jauda – 400 m³/dnn) notekūdeņus attīra ar bioloģisko metodi. Misas ciemata NAI apkalpo 14 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, skolu un divus veikalus. Attīrītie notekūdeņi caur izplūdes līmeņakām tiek ievadīti novadgrāvī, kura izteka pēc 2 km ir Misas upē. Misas ciema NAI atstrādātās dūņas novada uz dūņu lauku krātuvi, kur tās tiek izturētas un vēlāk izvestas Misas ciema apstādījumu zonu augsnes uzlabošanai. Kanalizācijas sistēmas apsaimniekotājs ir SIA "Kūdrinieks". Tarifs par notekūdeņu novadīšanu un attīrīšanu noteikts 1.27 EUR/m³.

Beibežu ciema centralizēto sadzīves notekūdeņu savākšanas sistēmu apsaimnieko SIA "Kūdrinieks". Notekūdeņi tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (100 m³/dnn). Tās paredzētas sadzīves notekūdeņu bioloģiskai attīrīšanai. Attīrītos notekūdeņus novada Misas upē. Beibežu ciema lietotus ūdeņus centralizēti nesavāc. Daļu no savrupmāju apbūves notekūdeņiem

transportē, izmantojot lokālu sūkņu staciju. Par notekūdeņu novadīšanu uz bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām ir noslēgti līgumi ar visiem dzīvojamajām mājām iedzīvotājiem, un juridiskām personām. Tarifs par notekūdeņu novadīšanu un attīrīšanu noteikts 2.19 EUR/m³.

Skaistkalnes ciemā centralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimnieko Valles pašvaldības aģentūra. Sistēmu veido kanalizācijas tīkli (6.1 km), 7 KSS un bioloģiskās NAI (60m³/dnn). Uz NAI attīrīšanai ved notekūdeņus no savrupmājām. Notekūdeņus individuālajās mājās uzkrāj hidroizolētās krājakās.

Putnu ciema centralizēto kanalizācijas sistēmu veido kanalizācijas tīkli (2.62 km), viena KSS un divi biodiķi. Notekūdeņu pēc attīrīšanas biodiķos izplūde ir Mēmelē.

Bārbeles ciema centralizēto kanalizācijas sistēmu veido divas KSS, bioloģiskās NAI un tīkli, kuru kopējais garums ir 3.85 km. Sadržīves notekūdeņus no trim daudzdzīvokļu ēkām, savrupmājām un sabiedriskajām ēkām novada uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (60 m³/dnn). Attīrītos notekūdeņus novada Dzērvītes upē. Bārbeles kanalizācijas sistēmu apsaimnieko Valles pašvaldības aģentūra. Bioloģisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības rezultātā gadā veidojas dūņas, kuras tiek izmantotas lauksaimniecības zemju mēslošanai.

Valles ciema centralizētās kanalizācijas sistēmas tīklu kopgarums 3.174 km. Sistēmā savāktie notekūdeņi tiek attīrīti bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (100 m³/dnn). Valles NAI attīrītie notekūdeņi izplūst Vārniņas strautā, pēc tam Vārnupē. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbībā ekspluatācijas rezultātā veidotas dūņas uzglabātas biodiķos, pēc tam izlietas komposta ražošanai, kuru izmanto pašvaldībai piederošo zemes īpašumu mēslošanai. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas tarifs ir 1.14 EUR/m³. Kanalizācijas sistēmas apsaimniekotājs ir Valles pašvaldības aģentūra.

Stelpes ciema sadzīves notekūdeņi tiek novadīti uz bioloģiskajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (40 m³/dnn). Dūņas, kuras veidojas attīrīšanas procesā, tiek atgrieztas attīrīšanas ciklā. Attīrītos notekūdeņus apkārtējā vidē novada Misas upē. Kanalizācijas tīklu garums ir 2.09 km. Kanalizācijas sistēmu apkalpo Valles pašvaldības aģentūra (tarifs 1.28 EUR par novadīto notekūdeņu 1 m³).

Nīzeres ciemā sadzīves notekūdeņus savāc un attīra mehāniskajās attīrīšanas iekārtās. Attīrītos notekūdeņu novada meliorācijas grāvī, kas ieplūst Misā. Kanalizācijas sistēmu apsaimnieko Valles pašvaldības aģentūra.

Kurmenes ciemā ir viena kanalizācijas sistēmas. Apsaimniekošanu nodrošina Valles pašvaldības aģentūra. Pagasta centra kanalizācijas sistēmas KSS-1 pārsūknē notekūdeņus uz veco pašteces sistēmu līdz daudzdzīvokļu mājām, no kurienes notekūdeņi nonāk līdz NAI. Sadržīves notekūdeņus attīra bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās (60 m³/dnn). Attīrītos notekūdeņus novada Mēmelē. NAI radušās dūņas tiek atgrieztas sistēmā. Kanalizācijas tīklu kopējais garums 3.45 km.

Mēmeles ciemā ir viena centralizētā kanalizācijas sistēma. Notekūdeņu novadīšanu nodrošina Valles pašvaldības aģentūra. Kanalizācijas tīklu kopgarums ir 900 m, notekūdeņi tiek novadīti nosēdakās.

6.2.2 Siltumapgāde

Centralizēta siltumapgāde ir pieejama Vecumniekos, Misā un Vallē.

Vecumniekos siltumu un karsto ūdeni dzīvojamās mājās un sabiedriskos uzņēmumos nodrošina divas katlu mājas (2.5 MW un 3.6 MW), kuras apkalpo SIA "Arbora" un SIA "Mūsu saimnieks". 2019.gadā 1.novembrī stājas spēkā SIA "Mūsu saimnieks" jauns siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifs ir 68.62 EUR/MWh (bez PVN) apmērā.

Misas ciema teritorijā esošajām daudzdzīvokļu mājām un sabiedriskajām iestādēm karstais ūdens un siltums tiek piegādāts no ciema katlumājas (3.7 MW), kuru apsaimnieko SIA "Kūdrinieks". Siltumapgādes tarifs ir 44.27 EUR/MWh (bez PVN).

Valles teritorijā karstais ūdens un siltums tiek piegādāts no katlumājas (2 MW), kuru apsaimnieko Valles pašvaldības aģentūra. Siltumapgādes tarifs ir 64.08 EUR/MWh (bez PVN).

Pārējās apdzīvotajās vietās un viensētās tiek izmantota lokālā vai individuālā apkure. Lielākie uzņēmumi siltumapgādi pašu vajadzībām nodrošina ar savām katlumājām.

6.2.3 Elektroapgāde

Elektroapgādi Vecumnieku novadā nodrošina AS "Latvenergo" koncerns (AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls", AS "Latvijas elektriskie tīkli").

Stelpes un Vecumnieku pagasta teritoriju šķērso elektroenerģijas pārvades tīkla 110 kV gaisvadu elektrolīnijas. Stelpes pagastā atrodas apakšstacija "Stelpe". Bārbeles, Kurmenes, Skaistkalnes un Valles pagastā pārvades tīkla elektrolīniju nav, un to ierīkošana nav plānota saskaņā ar AS "Latvenergo" informāciju.

Vecumnieku novada Vecumnieku, Stelpes, Bārbeles un Skaistkalnes pagastu teritorijā elektroapgādes līnijas apkalpo AS "Sadales tīkls" Dienvidu reģions, bet Valles un Kurmenes pagastu teritorijā - AS "Sadales tīkls" Ziemeļaustrumu reģions, kuru pārzina ir vidējā sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,4kV) elektrolīnijas un 20/0,4kV transformatoru apakšstacijas.

6.2.4 Gāzes apgāde

Vecumnieku novadā atrodas AS „Latvijas gāze” Bauskas iecirkņa ekspluatācijas zonā esošie augstā spiediena ($P < 0,6$ MPa) un zemā spiediena gāzesvadi ($P < 0.0025$ MPa) – atzari no starpreģionālā pārvades gāzesvada Rīga-Paņeveža.

Gāzes apgāde ir nodrošināta Misā. Misas ciemā ir viens gāzes regulēšanas punkts (GRP). Ar gāzi ir apgādātas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas. Gāzi izmanto saimnieciskām vajadzībām. Ir izbūvēts augsta spiediena gāzes vada atzars uz ciema katlumāju.

6.2.5 Sadržīves atkritumu apsaimniekošana

Sadaļā izmantoti informācijas avoti: www.vecumnieki.lv; www.meteo.lv; www.atkritumi.lv

Vecumnieku novada pašvaldība organizē un kontrolē atkritumu apsaimniekošanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem:

- Vecumnieku novada pašvaldības 2012. gada 25.janvāra saistošie noteikumi Nr. 2 "Sadržīves atkritumu apsaimniekošana Vecumnieku novada administratīvajā teritorijā";
- Zemgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns;
- Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns.

No 2019. gada 1. februāra sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Vecumnieku novadā nodrošina SIA "Eco Baltia vide". Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifs novadā, sākot ar 2019. gada 1. februāri, noteikts 12.24 EUR par m^3 (bez PVN) apmērā. Maksā ir ietverts sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs par atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā, kurā iekļauts arī dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā (43 EUR/t 2019. gadā).

No 2019. gada 18. februāra maksa par $1m^3$ sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Vecumnieku novadā būs 13.25 EUR/ m^3 bez PVN, ņemot vērā poligona "Brakšķi" atkritumu apglabāšanas tarifa pieaugumu, kuru ir apstiprinājusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (jauns apglabāšanas tarifs sastāda 53.63EUR/t, bez PVN).

Saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu, no 2020. gada 1. janvāra dabas resursu nodoklis par sadzīves atkritumu noglabāšanu poligonā sastāda 50 EUR/t. Attiecīgi pieaug poligona "Brakšķi" tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu līdz 56.72 EUR par vienu tonnu. SIA "Eco Baltia vide" sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifs Vecumnieku novada iedzīvotājiem no 2020.gada proporcionāli poligona "Brakšķi" jaunajam tarifam palielināsies par 0.37 EUR/ m^3 , t.i., maksa par vienu m^3 nešķiroto sadzīves atkritumu izvešanu ir 13.62 EUR (bez PVN).

SIA "Eco Baltia vide" apsaimnieko 37 atkritumu šķirošanas punktus novada teritorijā (3 punkti Bārbeles pagastā, 2 punkti Kurmenes pagastā, 5 punkti Skaistkalnes pagastā, 3 punkti Stelpes pagastā, 8 punkti Valles pagastā un 16 punkti Vecumnieku pagastā), kuros ir iespējams nodot plastmasas, kartona, papīra un stikla iepakojumu

Saskaņā ar LVĢMC datiem 2018. gadā novadā tika savāktas 23379 tonnas nešķirotu sadzīves atkritumu un 3.3 tonnas bīstamo atkritumu. Sadzīves atkritumi nogādāti apglabāšanai poligonā "Brakšķi" Jelgavas novada Līvberzes pagastā.

Galvenie atkritumu radītāji Vecumnieku novadā ir mājsaimniecības, rūpniecības un komerciālie uzņēmumi, valsts un pašvaldības institūcijas un iestādes. Līgumus par atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgušas lielākā daļa mājsaimniecību. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmā ir iekļauti arī novada lauku viensētu iedzīvotāji, noslēdzot līgumu par atkritumu apsaimniekošanu.

Vecumnieku novada teritorijā atrodas šādas rekultivētas izgāztuves⁶:

- "Bedre" Valles pagastā (platība 0.97 ha, rekultivācijas gads 2011)
- "Taurkalne" Valles pagastā (platība 2.0 ha, rekultivācijas gads 2014);
- "Dārznieki" Vecumnieku pagastā;
- "Sietiņi" Kurmenes pagastā (platība 0.65 ha, rekultivācijas gads 2011);
- "Medņi" Kurmenes pagastā (platība 0.38 ha, rekultivācijas gads 2011).

6.3 SAKARI

Sadaļā izmantoti informācijas avoti: Vecumnieku novada attīstības programma 2013.-2019.g.; www.lvrta.lv

Vecumnieku novadā **telekomunikācijas** nodrošina fiksēto un mobilo telekomunikāciju uzņēmumu infrastruktūra. Fiksētās telefonu sakaru tīklu telekomunikācijas nodrošina SIA "Tet". Savukārt mobilos sakarus nodrošina SIA "Latvijas Mobilais Telefons", SIA "Tele 2" un SIA "Bite Latvija".

Novadā atrodas vairākas mobilo sakaru bāzes stacijas.

Tabula 6.2. Publisko mobilo sakaru infrastruktūra

Mobilo sakaru operators	Infrastruktūra	Adrese
SIA "LMT"	Bāzes stacija ar torni un sakaru konteineru	„LMT Sakari”, Valles pagasts
SIA "LMT"	Bāzes stacija ar torni un sakaru konteineru	„Grantsbedres”, Stelpes pagasts
SIA "LMT"	Radiotornis un aparatūras konteiners	„Radio tornis”, Bārbeles pagasts
SIA "LMT"	Radiotornis un aparatūras konteiners	„LMT Sakari”, Kurmenes pagasts
SIA "LMT"	Radiotornis un aparatūras konteiners	„LMT Sakari”, Skaistkalnes pagasts
SIA "LMT"	Tornis un aparatūras konteiners	„LMT Tornis”, Valles pagasts
SIA "LMT"	Tornis un aparatūras konteiners	„Beibežu radio tornis”, Vecumnieku pagasts
SIA "BITE Latvija"	Masts (augstums 78 m) un sakaru aparatūras konteiners	„Kārkli”, Kurmenes pagasts
SIA "BITE Latvija"	Masts (augstums 78 m) un sakaru aparatūras konteiners	"Caunes", Vecumnieku pag

Vecumnieku novada teritoriju šķērso AS "Latvenergo" pazemes elektronisko sakaru tīkla līnija. Tā ir trasēta gar autoceļu P88 posmā no Ķeguma novada līdz Bauskas novada teritorijas robežai.

Neapmierinošs **interneta** pārklājums var kavēt sekmīgu lauku teritoriju attīstību un pievilcīgas dzīves vides nodrošināšanu. Datorizācijas apjoms un uzņēmumu, organizāciju un iedzīvotāju pieeja internetam ir būtisks mūsdienu attīstības faktors un labklājības rādītājs. Tas raksturo privātu un juridisku personu pieeju informācijai.

Vecumnieku novada teritorijā iespējams piekļūt interneta resursiem, izmantojot bezvadu datu pārraidi, ko piedāvā Latvijā esošie mobilo sakaru pakalpojumu sniedzēji. Interneta datu pārraides ātrums un kvalitāte ir atkarīga no atbilstošā vietā esošā sakaru tīkla pārklājuma.

Projekta "Nākamās paaudzes elektronisko sakaru tīklu attīstība lauku reģionos" (Nr.3DP/3.2.2.3.0/12/IPIA/SM/001) ietvaros VAS LVRTC visā Latvijā ir izbūvējis platjoslas optiskā tīkla

⁶ <https://www.meteo.lv/lapas/atkritumu-izgastuvju-datu-savaksana-un-apkoposana-seg-aprekinem?id=2182>

infrastruktūru tā saucamajās "baltajās" teritorijās - vietās, kur dažādu apstākļu dēļ elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji neplānoja veidot savu optiskā tīkla infrastruktūru. Izveidotā infrastruktūra būs pieejama visiem elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, lai tie varētu nodrošināt reģionu iedzīvotājiem interneta piekļuvi ar ātrumu vismaz 30Mb/s. 2015.gada augustā VAS LVRTC ir pabeidzis projekta 1.kārtas īstenošanu, kura ietvaros tika izbūvēts optiskā interneta piekļuves punkts Skaistkalnē un Vallē.

Projekts "Elektroniskās sakaru infrastruktūras pieejamības uzlabošana lauku teritorijās" (Nr. 2.1.1.0/16/I/001 - otrā kārtā) tika uzsākts 2016. gada jūlijā. Tās laikā izbūvēja 220 piekļuves punktus "baltajās" teritorijās, t.sk. Vecumnieku novada Bārbelē un Kurmenē.

Vecumnieku novada dome 2014. gadā uzsāka Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekta īstenošanu "Publisko interneta pieejas punktu attīstība Vecumnieku novadā", Nr.3DP/3.2.2.0/14/IPIA/VRAA/048, kura mērķis ir paaugstināt piekļuves iespējas internetam pēc iespējas plašākām Vecumnieku novada sabiedrības grupām, nodrošinot piekļuvi publiskās pārvaldes un komercsabiedrību piedāvātajiem elektroniskajiem pakalpojumiem un informācijai, lai veicinātu iedzīvotāju iekļaušanos sabiedrības sociālajos, ekonomiskajos un kultūras procesos un uzlabotu viņu dzīves kvalitāti. Projekta ietvaros tika izveidoti un uzlaboti 7 publiskie interneta pieejas punkti (PIPP) Skaistkalnes, Kurmenes, Valles, Vecumnieku, Stelpes un Bārbeles pagastos.

Pasta pakalpojumus novadā nodrošina VAS "Latvijas Pasts" 6 pasta nodaļas, kuras atrodas Vecumniekos, Bārbelē, Skaistkalnē, Vallē, Stelpē un Kurmenē, un apkalpo sava pagasta teritorijas iedzīvotājus un iestādes⁷.

Novadā ir pieejama **digitālā televīzija** atsevišķiem TV kanāliem, iegādājoties digitālās televīzijas dekoderi. Par maksu ir iespējams uztvert citas TV programmas, izmantojot satelīta pieslēgumu.

Vecumnieku novadā nodrošināta arī visu valsts radio staciju uztveršana.

6.4 KAPSĒTU SAIMNIECĪBA

Vecumnieku novada administratīvajā teritorijā ir 43 pašvaldības kapsētas. 18 kapsētām ir veikta digitalizācija (www.cemety.lv).

Bārbeles pagastā atrodas 11 kapsētas (Jobu, Ķeru, Cedelmaņu, Ēzītes, Grūgaļu, Salmiņu, Plēkānu, Svikliņu, Bārbeles, Glīdzdiņu un Gaidu kapi), no kurām četras ir pašvaldības kapsētas (Jobu 0.14ha, Cedelmaņu 0.96ha, Ķeru 0.27, Ezīšu 0.29ha kapi). Četras kapsētas ir slēgtas (Glīdzdiņu kapi, Gaidu kapi, Cedelmaņu kapi, Plēkānu kapi). Kapsētas apsaimnieko Vecumnieku novada dome un Bārbeles evaņģēliski luteriskā draudze. Apsaimniekošana paredz pļaušanas un lapu vākšanas darbus, gāzto vai bīstamo koku izzāģēšanas darbus, smilts un melnzemes piegādi.

Kurmenes pagastā ir 8 kapsētas, no kurām divas ir slēgtas (Spundes, Baļčiņu, Cepurnieku, Verpeļu, Kurmenes, Sietiņu, Impu un Urliķu kapi). Kopējā kapsētu platība 8.29 ha. Kapsētas apsaimnieko pašvaldība. Apsaimniekošanas darbi ietver kapsētu apļaušanu, atkritumu izvešanu, bīstamo koku izvākšanu.

Skaistkalnes pagastā ir sešas kapsētas (Vaiču, Pinku, Jaunie, Jaskuļu, Krusas un Ramiķēnu kapi), kopējā platība 5.6 ha. Kapsētas apsaimnieko pašvaldība. Apsaimniekošanas darbi: vietu ierādīšana, smilts piegāde, apļaušana, talku organizēšana, koku izzāģēšana. Jaunajos kapos tiek nodrošināta ūdens padeve un nedegošo atkritumu savākšana. Pagasta teritorijā atrodas Silas kapi (0.4 ha, Latvijas Valsts meži) un Vācu kapi (0.1 ha, privātpersona), kurus arī apsaimnieko pašvaldība.

Stelpes pagastā atrodas Airīšu, Ānīšu, Ķēkutu, Kāravu, Steņģu kapi, kuru kopējā platība ir 3.37 ha. Apsaimniekošanas darbi paredz kapsētas koplietošanas teritorijas labiekārtošanu, kapavietas ierādīšanu, uzmērīšanu un nospraušanu dabā.

Valles pagastā ir trīs kapsētas (Pētermuižas, Valles, Vasku kapsēta) 5.15 ha platībā. Kapsētas apsaimnieko pašvaldība, darbi ietver teritoriju pļaušanu, bīstamo koku zāģēšanu, lapu grābšanu un

⁷ https://pasts.lv/lv/kategorija/pasta_nodalas/ (dati uz 07.01.2020.)

izvešanu no kapsētu teritorijas, koku, krūmu stādīšana kapsētas norobežojošā, aizsargzonā, smilts, kūdras pievešanu.

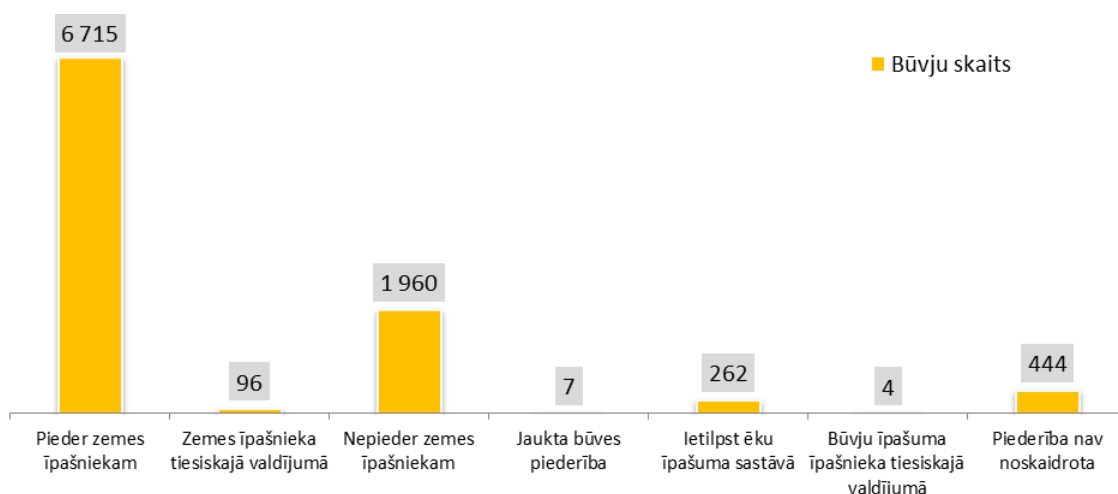
Vecumnieku pagastā atrodas 16 kapsētas, no kurām 4 ir slēgtas (Priedeskroga, Siliņu, Milgrāvju, Rešenieku, Mālu, Lejzemnieku, Griķu, Čuču, Brūveru, Viesturu, Žubju, Katrīnas, Bēku, Klīvu un Ķeiru kapsēta). Kapsētu platība ir 7.51 ha. Visas kapsētas apsaimnieko Vecumnieku novada pašvaldība.

6.5 BŪVES UN DZĪVOJAMĀS FONDĀS

6.5.1 Būves

Pēc Valsts zemes dienesta datiem par būvju sadalījumu pēc īpašuma piederības novados 2018. gadā, Vecumnieku novadā kopskaitā bija 9488 būves, no tām 6715 jeb 70.8% pieder zemes īpašniekiem, 1960 jeb 20.7% nepieder zemes īpašniekiem, 444 jeb 4.7% būvēm piederība nav noskaidrota (skat. Attēls 6.4).

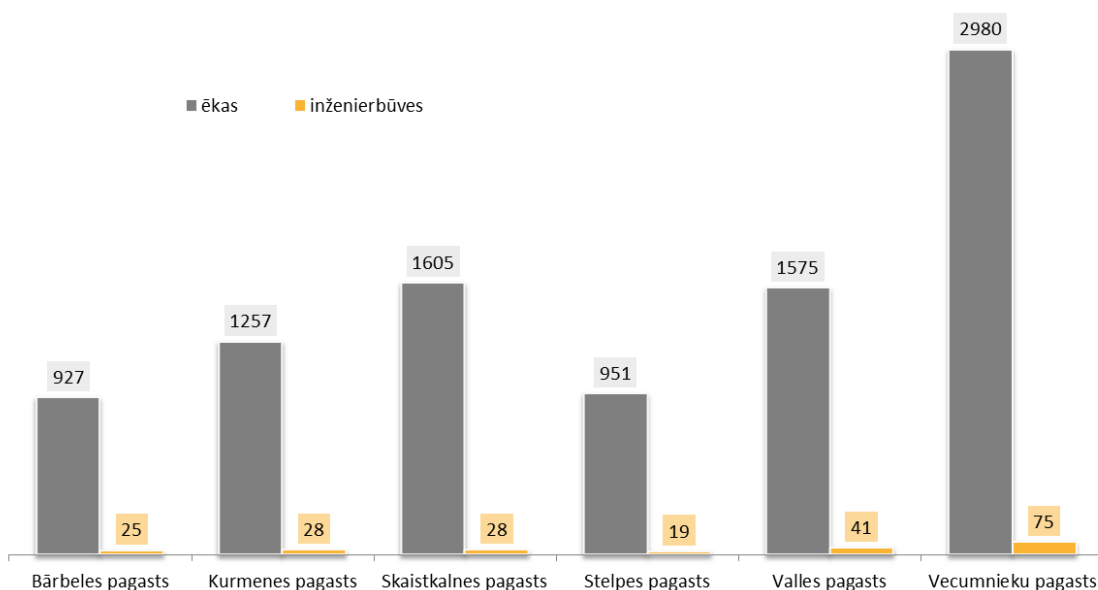
Attēls 6.4. Vecumnieku novada būvju sadalījums pēc piederības statusa

Avots: VZD

Lielāka daļa ēku un inženierbūvju atrodas Vecumnieku pagastā (skat. Attēls 6.5).

Attēls 6.5. Vecumnieku novada ēkas un inženierbūves administratīvi teritoriālajās vienībās, 2019. gads

Avots: <http://www.vzd.gov.lv/lv/parskati-un-statistika/statistika>

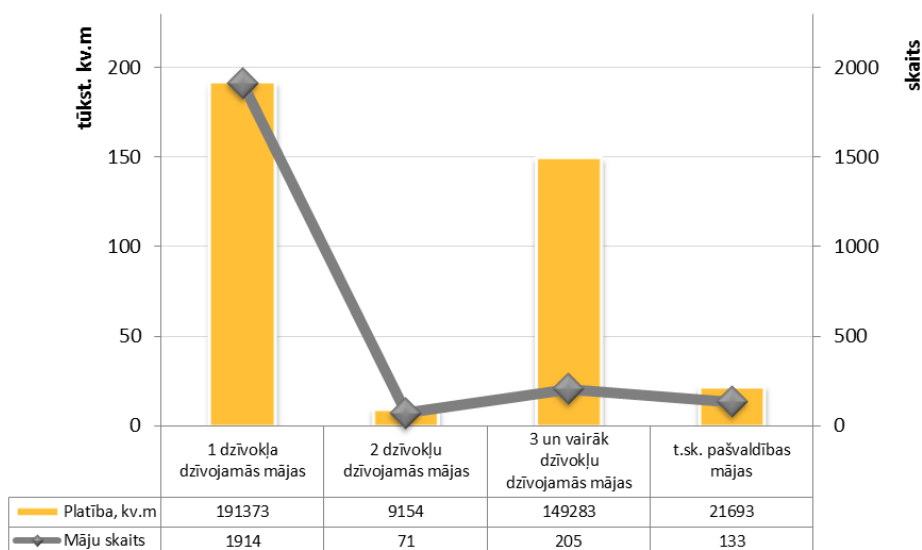
6.5.2 Dzīvojamais fonds

Kopējais Vecumnieku novada dzīvojamo māju skaits 2019. gadā ir 2190 ar kopējo platību 349.8 tūkstoši m², no tām:

- 1 dzīvokļa mājas ir 1914,
- 2 dzīvokļu mājas ir 71,
- 3 dzīvokļu un vairāk mājas ir 205.

Pašvaldības dzīvojamais fonds sastāv no 133 mājām, 461 dzīvokļa ar kopējo platību 21.7 tūkstoši m².

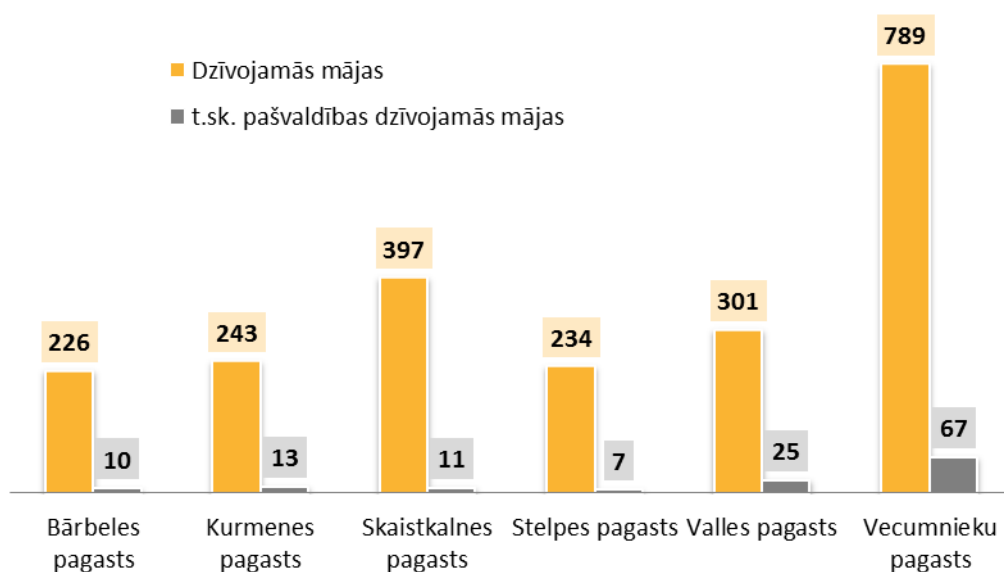
Attēls 6.6. Vecumnieku novada dzīvojamais fonds 2019. gadā

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Analizējot pašvaldības dzīvojamo fondu pa novada administratīvi teritoriālajām vienībām, redzams, ka vislielākais pašvaldību māju skaits ir Vecumnieku pagastā.

Attēls 6.7. Vecumnieku novada pašvaldības dzīvojamā fonda sadalījums pa administratīvi teritoriālajām vienībām

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Valsts autoceļu tīkls Vecumnieku novada teritorijā ir pietiekami labi attīstīts, tas savieno visas lielākās apdzīvotās vietas. Valsts autoceļu tīklu veido 131.75 km reģionālie un vietējie ceļi. Lielāka daļa valsts reģionālo ceļu ir ar melno segumu (61%), savukārt vietējie ceļi 94% apmērā ar grants (šķembu) segumu.

Lai uzlabotu novada reģionālo un vietējo ceļu kvalitāti un nodrošinātu novada pieejamību, Vecumnieku novada pašvaldībai ir nepieciešams plānot autoceļu seguma atjaunošanas un ikgadējās uzturēšanas darbus, sadarbojoties ar saistītām institūcijām, regulāri veikt autoceļu auditu un sagatavot ceļu rekonstrukcijas sarakstu prioritārajā secībā.

Vecumnieku novada pašvaldība ir atbildīga par 336.6 km pašvaldības ceļu uzturēšanu. Lielākā daļa jeb 207.98 km, kas ietver 61.8% no visiem pašvaldības ceļiem, ir grants seguma ceļi, 126.67 km jeb 37.6% ir grunts ceļi, 0.83 km jeb 0.2% ir ceļi ar melno segumu un 1.12 km jeb 0.3% ir ceļi bez seguma.

Ielu tīklu veido Vecumnieku, Misas, Beibežu, Piebalgas, Valles, Stelpes, Skaistkalnes, Bārbeles, Kurmenes ciemu ielas, kuru kopējais garums ir 44.291 km. Lielākā daļa novada ielu ir ar grants segumu (26.198 km jeb 59.1%), 15.973 km jeb 36.1% ielu ir ar asfalta segumu, un 2.12 km ir ielas ar grunts segumu.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu apdzīvoto vietu savienojumu ar asfaltētajiem ceļiem un piekļuvi lauku teritoriju iedzīvotājiem, nepieciešama novada pašvaldības ceļu un ielu atjaunošana.

Veloceliņš ir izbūvēts Skaistkalnes pagastā. Citos pagastos veloceliņu nav. Visos pagastos pie iestādēm un citās publiskajās vietās ierīkotas riteņu novietnes. Lai sekmētu veloceliņu un velomaršrutu attīstību Vecumnieku novada teritorijā, nepieciešama veloceliņu tīkla izveide un velomaršrutu izstrāde, popularizējot velotransporta izmantošanu sadarbībā ar blakus novadiem.

Vecumnieku novadā nepieciešams uzlabot satiksmes drošību apdzīvotās vietās, realizējot satiksmes drošības pasākumu virkni, piemēram, guļošo policistu uzstādīšana, apļveida kustības izveide Vecumnieku ciema centrā, gājēju pāreju organizācija.

Centralizētas ūdensapgādes pakalpojumi Vecumnieku novadā ir pieejami 11 ciemos - Vecumniekos, Misā, Beibežos, Piebalgās, Vallē, Kurmenē, Bārbelē, Skaistkalnē, Putnos, Stelpē un Nīzerē, kur ūdensapgādei izmanto pazemes ūdeņus. Pārējā novada teritorijā lielākoties ir individuāla ūdensapgāde. Centralizētas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas ir Vecumniekos, Misā, Beibežos, Piebalgās, Vallē, Kurmenē, Bārbelē, Mēmelē, Skaistkalnē, Putnos, Stelpē un Nīzerē. Pārējā teritorijā izmanto individuālus risinājumus.

Centralizēta siltumapgāde ir pieejama Vecumniekos, Misā un Vallē. Pārējās apdzīvotajās vietās un viensētās tiek izmantota lokālā vai individuālā apkure. Lielākie uzņēmumi siltumapgādi pašu vajadzībām nodrošina ar savām katlumājmām.

Vidējā termiņā Vecumnieku novadā ir nepieciešams veikt pašvaldības un dzīvojamo ēku energoefektivitātes pasākumus siltumnoturības uzlabošanai, t.sk. energoaudit.

Galvenie atkritumu radītāji Vecumnieku novadā ir mājāsaimniecības, rūpniecības un komerciālie uzņēmumi, valsts un pašvaldības institūcijas un iestādes. Līgumus par atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgušas lielākā daļa mājāsaimniecību. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmā ir iekļauti arī novada lauku viensētu iedzīvotāji, noslēdzot līgumu par atkritumu apsaimniekošanu. No 2019. gada 1. februāra sadzīves atkritumu apsaimniekošanu novadā nodrošina SIA "Eco Baltia vide". SIA "Eco Baltia vide" apsaimnieko 37 atkritumu šķirošanas punktus novada teritorijā, kuros ir iespējams nodot plastmasas, kartona, papīra un stikla iepakojumu. Sadzīves atkritumi nogādāti apglabāšanai poligonā "Brakšķi" Jelgavas novada Līvberzes pagastā.

Turpmāk nepieciešams pilnveidot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu un palielināt šķirošanas iespējas novadā, izveidojot atkritumu šķirošanas laukumus novada ciemos, nodrošinot bīstamo atkritumu utilizācijas iespējas, kā arī izveidojot bioloģisko atkritumu dalītās vākšanas sistēmu. Vecumnieku novada pašvaldībai sadarbībā ar uzņēmējiem un izglītības iestādēm būtu svarīgi veicināt sabiedrības vides apziņas paaugstināšanu par atkritumu šķirošanas nepieciešamību, bezatkritumu saimniekošanu.

Vecumnieku novadā telekomunikācijas nodrošina fiksēto un mobilo telekomunikāciju uzņēmumu infrastruktūra. Novadā atrodas vairākas mobilo sakaru bāzes stacijas. Vecumnieku novada teritoriju šķērso AS "Latvenergo" pazemes elektronisko sakaru tīkla līnija. Vecumnieku novada teritorijā iespējams piekļūt interneta resursiem, izmantojot bezvadu datu pārraidi, ko piedāvā Latvijā esošie mobilo sakaru pakalpojumu sniedzēji. Interneta datu pārraides ātrums un kvalitāte ir atkarīga no atbilstošā vietā esošā sakaru tīkla pārklājuma.

Vecumnieku novada administratīvajā teritorijā ir 43 pašvaldības kapsētas, 18 kapsētām ir veikta digitalizācija. Vidējā termiņā nepieciešams nodrošināt novada kapsētu teritorijas labiekārtošanu, t.sk. kapliču projektēšanu un būvniecību, kā arī turpināt kapsētu digitalizēšanu.

Vecumnieku novadā kopskaitā ir 9488 būves, no tām 6715 jeb 70.8% pieder zemes īpašniekiem, 1960 jeb 20.7% nepieder zemes īpašniekiem un 444 jeb 4.7% būvēm piederība nav noskaidrota. Kopējais Vecumnieku novada dzīvojamo māju skaits ir 2190 ar kopējo platību 349.8 tūkstoši m². Pašvaldības dzīvojamais fonds sastāv no 133 mājām, 461 dzīvokļa ar kopējo platību 21.7 tūkstoši m².

Vidējā termiņā būtu nepieciešams attīstīt novada dzīvojamo fondu, veicot esošā dzīvojamā fonda renovācijas darbus un piedāvājot to ģimenēm un speciālistiem, kas ievēlējās Vecumnieku novadu par dzīves vietu. Tāpat nepieciešams uzlabot daudzdzīvokļu un publisko namu iekšpagalmus, pielāgojot to pieejamību.

7 SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

7.1 IZGLĪTĪBA

Vecumnieku novadā atrodas 8 pašvaldības dibinātas izglītības iestādes: divas pamatskolas, trīs vidusskolas, viena pirmsskolas izglītības iestāde, kā arī Vecumnieku Mūzikas un mākslas skola un Sporta skola. Bez pašvaldības dibinātajām izglītības iestādēm, novada teritorijā ar 2018. gada 1. septembri darbu uzsāka privātās institūcijas – biedrības “Kalna svētību kopiena” dibināta jauna izglītības iestāde – Bārbeles Zēnu pamatskola “Saknes un spārni”.

7.1.1 Pirmsskolas izglītība

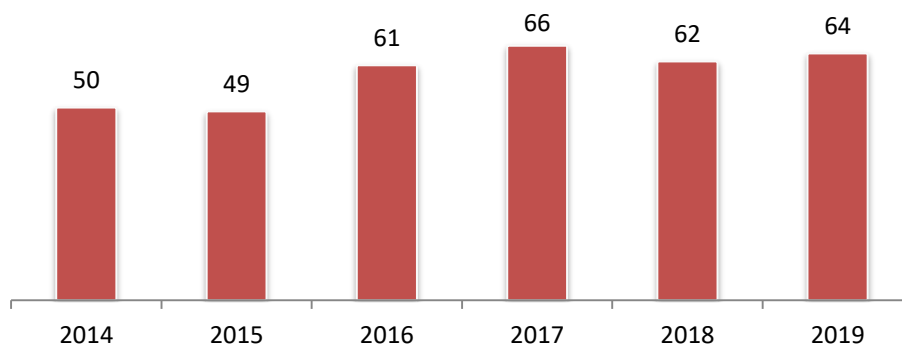
Novadā pirmsskolas izglītības programmu (kods 01011111) realizē Stelpes pamatskola, Skaistkalnes, Misas, Vecumnieku vidusskolas un PII Cielaviņa. 01.09.2019. šo programmu apgūst 362 bērni.

Vecumnieku novada Domes pirmsskolas izglītības iestāde (PII) “Cielaviņa”

PII atrodas Valles pagasta centrā, tās struktūrvienība – Kurmenes pirmsskolas grupa „Rūķu skola” atrodas Kurmenē, bijušās skolas ēkas telpās. Iestāde īsteno Pirmsskolas izglītības programmu (kods 01011111), kā arī realizē šādas interešu izglītības programmas: tautas dejas un grupa „Ritmiņš”.

PII “Cielaviņa” 2019./2020. mācību gadā kopā ir 64 izglītojamie. Audzēkņu skaits iestādē ir stabils (skat. Attēls 7.1). Iestādē strādā 9 pedagogi.

Attēls 7.1. Izglītojamo skaita dinamika PII “Cielaviņa”, 2014-2019

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

PII „Cielaviņa” telpas gan Vallē, gan Kurmenē ir labā tehniskā stāvoklī, materiāli tehniskā bāze ir atbilstoša pirmsskolas izglītības programmas realizēšanai. Visās grupās ir datori, ir interaktīvās tāfeles piecgadīgo un sešgadīgo grupai, ko izmanto mācību procesā.

7.1.2 Vispārējā, speciālā, profesionālās ievirzes un interešu izglītība

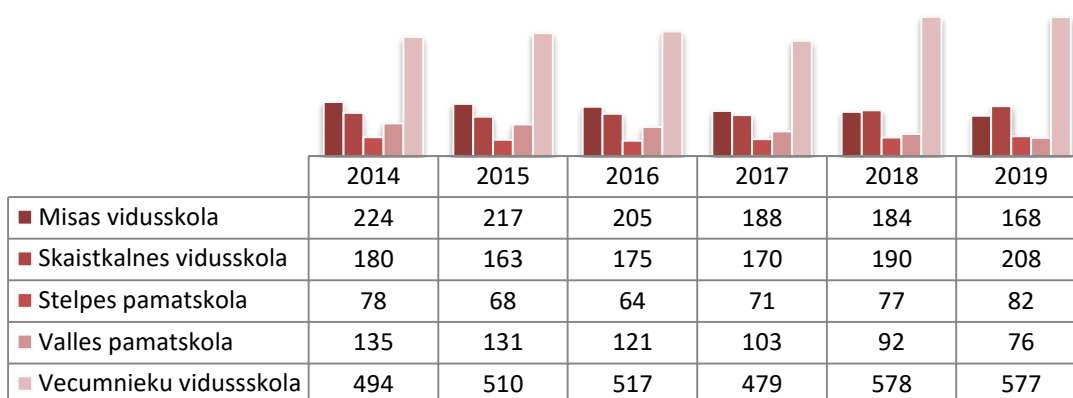
Vecumnieku novadā atrodas šādas pašvaldības vispārējās izglītības iestādes:

- Misas vidusskola;
- Skaistkalnes vidusskola;
- Stelpes pamatskola;
- Valles pamatskola;
- Vecumnieku vidusskola.

Visvairāk izglītojamo mācās Vecumnieku vidusskolā, turklāt audzēkņu skaits palielinās. 2018./2019. mācību gadā, salīdzinot ar iepriekšējo, tas pieauga par 21% vai 99 izglītojamiem. Izglītojamo skaits palielinās arī Skaistkalnes vidusskolā. Misas vidusskolā un Valles pamatskolā izglītojamo skaits samazinās, Stelpes pamatskolā tas ir stabils.

Izglītojamo skaita dinamika Vecumnieku novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs ir redzama zemāk esošajā attēlā (skat. Attēls 7.2).

Attēls 7.2. Izglītojamo skaita dinamika Vecumnieku novada vispārējās izglītības iestādēs, 2014-2019

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Skolu tehniskais stāvoklis kopumā ir labs, tās tiek pienācīgi uzturētas un iespēju robežās atjaunotas.

Misas vidusskolas telpas ir labā tehniskā stāvoklī, materiāli tehniskā bāze ir pietiekoša. Katrā mācību kabinetā, bibliotēkā, administrācijas rīcībā ir dators ar interneta pieslēgumu. Mācību kabinetos un darba telpās izvietoti: 10 projektori, 5 interaktīvās tāfeles, 4 multifunkcionālās iekārtas.

Veiktie darbi skolas vides uzlabošanai:

- 2014. gadā realizēts Eiropas projekts „Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai Misas vidusskolā”;
- 2015. gadā veikta skolas apkures sistēmas rekonstrukcija, sporta zāles, dušu telpu un garderobju kosmētiskais remonts 1. stāvā;
- atjaunota ventilācijas sistēma sporta zālē;
- 2017. gadā veikts kosmētiskais remonts 2. stāva treniņu zālē, renovētas skatītāju tualetes un tiesnešu kabinets;
- nomainīts piebraucamā ceļa klājums un ierīkota autostāvvietā pie skolas;
- veikts ķīmijas kabineta, laboratorijas, matemātikas kabineta kosmētiskais remonts, nomainītas mēbeles ķīmijas kabinetā un laboratorijā, iegādāti nepieciešamie materiāli ķīmijas laboratorijas pilnveidei;
- nomainīts jumta segums pirmsskolas izglītības ēkai, uzsākta ierīču iegāde āra aktivitātēm;
- rekonstruēts sporta spēļu laukums stadionā;
- ierīkota ugunsdrošības signalizācijas sistēma skolā.

Arī **Skaistkalnes vidusskolas** telpas ir labā tehniskā stāvoklī, materiāli tehniskā bāze ir ļoti laba – izremontēti un ar modernāko tehniku aprīkoti dabas zinātņu kabineti, darbojas informācijas-multimediju centrs, informātikas kabinets, plaša bibliotēka. Aprīkoto dabaszinātņu kabinetu skaits – 5.

Veiktie darbi skolas vides uzlabošanai:

- atjaunoti un modernizēti dabaszinību priekšmetu kabineti atbilstoši dabaszinību projekta prasībām;
- 2014. gadā realizēts Eiropas projekts “Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai Skaistkalnes vidusskolā” – nosiltināta, renovēta un kapitāli izremontēta sākumskolas ēka;
- 2014./2015.m.g. iekārtots un modernizēts zēnu mājturības un tehnoloģiju kabinets, modernizēts meiteņu mājturības un tehnoloģiju kabinets;
- modernizēta skolas datorklase, nomainīti datori;
- 2015. gadā veikta skolas pagraba renovācija – treniņu zāles, dušu telpu un garderobju izveide;
- 2015. gadā nomainīts jumts skolas ēdnīcā un nosiltināti griesti;

- 2016. gadā kapitāli izremontētas skolas ēdnīcas telpas, kuras aprīkotas ar jaunākām tehnoloģijām;
- 2016. gadā iekārtota moderna skolēnu virsdrēbju garderobe;
- 2017. gadā restaurēta ēdnīcas fasāde un apkārtnes sakārtošana;
- 2018. gadā izremontētas kāpņu telpas, otrā stāva koridora telpas, elektrosistēma un ugunsdzēsības sistēma;
- 2019. gadā restaurēts jumts.

Stelpes pamatskolas telpas ir labā tehniskā stāvoklī, materiāli tehniskā bāze ir laba: informātikas kabinets ar 11 darbavietām; bioloģijas, ķīmijas un fizikas klasēs ir uzstādītas 2 interaktīvās tāfeles, 2 stacionārie un 1 pārvietojamais projektoris, atskaņotāji; katrā klasē ir dators; televizori, kas savienoti ar datoru, klavieres, elektriskās ērģeles, bibliotēka. Skolotājiem un skolas administrācijai ir pieejami 9 datori ar interneta pieslēgumu. Digitālos mācību līdzekļus lieto dabaszinību, vēstures, latviešu valodas un literatūras un svešvalodu stundās.

Veiktie darbi skolas vides uzlabošanai:

- sakārtota ūdens apgādes sistēma un uzstādītas atdzelžošanas iekārtas;
- atjaunota kanalizācijas sistēma;
- nomainīti logi visai skolas ēkai.
- uzlikts jauns jumta segums un atjaunota fasāde;
- uzcelta malkas novietne un uzstādīts jauns centrālapkures katls;
- izremontēti skolas gaitenī, zāle, mājturības un tehnoloģiju kabineti un nomainītas durvis visām telpām.
- ierīkota ugunsdrošības signalizācijas sistēma skolā;
- veikta skolas pagalma bruģēšanas 1.kārta;
- uzcelts rotaļu laukums pirmsskolas un sākumskolas izglītojamajiem;
- izremontētas ģērbtuves telpas sporta nodarbībām un atjaunota duša;
- izremontēta skolas zāle un ēdamzāle;
- veikti kosmētiskie remontu darbi gandrīz visās klašu telpās un ģērbtuvēs.

Valles pamatskolas materiāltehniskā bāze ir atbilstoša, mācību telpas ir apgādātas ar žalūzijām, datortehniku, projektoriem, ir nodrošināts interneta pieslēgums. Ir iekārtota bibliotēka, lasītava, datorklases, piemērotas telpas ārpusstundu nodarbībām. Skolai ir moderna Sporta halle un moderns un vieglatlētikas sacensību prasībām atbilstošs sporta stadions, kurš novadā tāds ir vienīgais. Sporta stadions ir renovēts 2011. gadā, tam ir futbola laukums, 2 volejbola laukumi, vingrošanas nestandarta rīki, basketbola-ielu basketbola laukums, lodes grūšanas sektors, šķēpa un diska mešanas sektori, tāllēkšanas bedre un augstlēkšanas sektors. Stadionam ir mīksta gumijas segums. Tam ir 6 celiņi – 100 m gari, 4 celiņi – 333 m gari.

Pilnībā renovēts ir skolas internāta 2. stāvs un daļēji arī jau 1. stāvs, ar izremontētām, mājīgi iekārtotām telpām, palīgtelpām-tualetēm, dušas kabīnēm, atpūtas zāli.

Vecumnieku vidusskolas matemātikas, ķīmijas, fizikas, bioloģijas kabineti aprīkoti ar modernu aparātūru, laboratorijas darbu komplektiem, ierīcēm, piederumiem un mācību uzskates līdzekļiem. Ir aprīkotas ķīmijas, bioloģijas, fizikas laboratorijas. Pēc ERAF projekta „Izglītības iestāžu informatizācija” realizācijas, piesaistot pašvaldības līdzekļus un SIA MikroTik dāvinājumu skolām, Vecumnieku vidusskolas visi mācību kabineti ir aprīkoti ar multimediju projektoriem, datoriem ar interneta pieslēgumu un bezvadu (wi-fi) pieslēgumu. Vairākos kabinetos ir interaktīvās tāfeles un interaktīvās tāfeles virsmas.

Veiktie darbi skolas vides uzlabošanai:

- 2011.-2013. gadā ir veikta skolas ēkas Kalna ielā 13A renovācija un siltināšana;
- 2014. gadā veikta ārējā apgaismojuma atjaunošana, gājēju celiņu atjaunošana skolas ēkai Kalna ielā 13A;
- 2015. gadā veikta skolas pamatu nostiprināšana skolas ēkai Rīgas ielā 24, iekšējo siltumtīklu maiņa un 4 kabinetu remonts;
- 2015. gadā daļēji uzlabots gājēju celiņš pie skolas ēkas Rīgas ielā 24;

- 2017. gadā veikta skolas sporta zāles siltināšana, iekšējo siltumtīklu maiņa sporta zālei un vairākām telpām.

Bārbeles Zēnu pamatskola "Saknes un spārni"

Skola piedāvā šādas mācību programmas:

- Pirmsskolas izglītības programma (kods 01011111);
- Pamatizglītības pirmā posma (1.- 6. klase) programma (kods 11011111)

Mācību process organizēts pēc Montessori principiem, bet interešu izglītībā – šobrīd darbojas šaha pulciņš, plānota interešu izglītība vieglās aviācijas jomā.

Katru gadu vairāk nekā 200 no novadā reģistrētajiem bērniem izglītību iegūst citu novadu izglītības iestādēs. Šādu gadījumu skaits pēdējos trīs gados ir samazinājies par trešo daļu (no 271 bērniem 01.09.2015. uz 186 bērniem 01.09.2018.), kas galvenokārt saistāms ar kopējo izglītojamo skaita samazinājumu un ar ģimeņu dzīvesvietu deklarēšanās sakārtošanu.

Atbilstoši normatīvajiem aktiem pašvaldības, kuru administratīvajā teritorijā deklarētie iedzīvotāji izmanto citas pašvaldības izglītības iestādes sniegtos pakalpojumus, noslēdz līgumus ar attiecīgajām pašvaldībām par šiem iedzīvotājiem sniegto izglītības pakalpojumu apmaksu. 2017. gadā Vecumnieku novads citām pašvaldībām samaksāja 136 966 EUR par izglītojamiem, kas mācās citos novados, savukārt saņēma 134 546 EUR par citos novados deklarētajiem izglītojamajiem.

Interesu izglītības iespējas Vecumnieku novadā īsteno visas pašvaldības vispārizglītojošās skolas, Vecumnieku Mūzikas un mākslas skola un Sporta skola. 2018./2019.m.g. dažādās novada vispārizglītojošās izglītības iestādēs kopā darbojas 69 interešu izglītības pulciņi.

Interesu izglītības finansēšanai Vecumnieku novada izglītības iestādēs tiek izmantots finansējums: valsts mērķdotācija interešu izglītībai pedagogu algām, pašvaldības finansējums interešu izglītībai pedagogu algām, kā arī vecāku līdzfinansējums. Vecumnieku novada skolās ir ļoti spēcīgas Dziesmu un deju svētku kolektīvu tradīcijas. Programmu īpatsvars Dziesmu un deju svētku tradīciju saglabāšanā vainagojās ar plašu novada pārstāvniecību 2015. gada Skolu un jaunatnes dziesmu un deju svētkos, kuros piedalījās kolektīvi no Misas, Vecumnieku un Skaistkalnes vidusskolām, kā arī Vecumnieku mūzikas un mākslas skolas simfoniskais orķestris "Draugi" - kopumā 177 dalībnieki. Valles un Vecumnieku vidusskolu kolektīvi piedalījās arī šo svētku ielu koncertos.

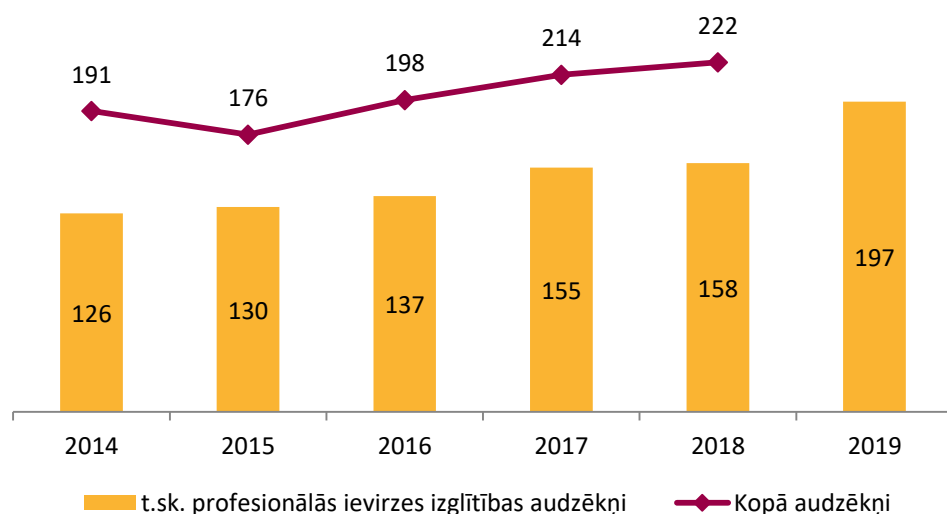
Vecumnieku Mūzikas un mākslas skola

Skola ir dibināta 1996. gadā, tā īsteno šādas profesionālās ievirzes programmas:

- Mūzikā: klavierspēle, akordeona spēle, vijolspēle, čella spēle, kokles spēle, trompetes spēle, flautas spēle, klarnetes spēle, saksofona spēle un sitaminstrumentu spēle
- Mākslā: Vizuāli plastiskā māksla (20V)
- Mūzikā un mākslā (30V - paralēli mācībām vidusskolā).

Profesionālās ievirzes izglītības programmas 2019./2020. mācību gadā apguva 197 audzēkņi (ieskaitot sagatavošanas klases mūzikas un mākslas programmās), un strādā 21 pedagogs.

Attēls 7.3. Izglītojamo skaita dinamika Vecumnieku mūzikas un mākslas skolā, 2014-2019

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Vecumnieku Mūzikas un mākslas skolā mūziku un mākslu var apgūt arī sagatavošanas klasēs, pirmsskolas izglītības programmas “Karuselis” nodarbībās (jau no četrus gadu vecuma), pieaugušo mākslas programmās un interešu izglītībā - jebkurā vecumā.

Vecumnieku Mūzikas un mākslas skola īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmu piedāvājums paredz, ka profesionālās ievirzes izglītību var iegūt paralēli pamatskolai un paralēli vidusskolai. Skolā mācās pārsvarā Vecumnieku novada (Stelpes, Vecumnieku, Bārbeles, Kurmenes, Valles, Misas, Skaistkalnes) bērni un arī audzēkņi no Neretas novada Mazzalves pagasta. Skola sniedz ne vien kvalitatīvu un valsts mērogā novērtētu profesionālās ievirzes izglītību, bet arī uztur un veido novada iedzīvotāju kultūrtelpu.

Vecumnieku novada Domes Sporta skola

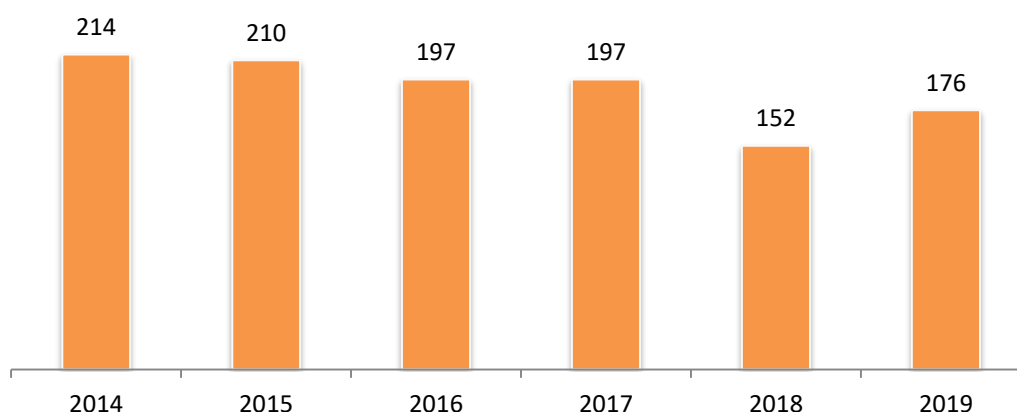
Skolas bāzes vieta ir Vecumniekos, Rīgas ielā 45. Skolā mācību – treniņu darbs notiek vairākās Vecumnieku novada pagastu sporta zālēs:

- basketbols – Misas vidusskolas sporta zāle (642 m²);
- vieglatlētika – Valles pamatskolas sporta zāle (680 m²) un Vecumnieku vidusskolas sporta zāle (454 m²);
- volejbols – Valles pamatskolas sporta zāle (680 m²) un Vecumnieku novada Domes Sporta skolas sporta zāle.

Skolas ēkas telpas ir funkcionālas, sanitārhygiēniskie apstākļi atbilst prasībām. Sporta skolā ir 4 akreditētas profesionālās ievirzes izglītības programmas: volejbolā, basketbolā, vieglatlētikā un galda tenisā.

Izglītības iestādē 01.09.2019. mācās 176 audzēkņi. Kopš 2014. gada audzēkņu skaits samazinājies par 18%. Skolas administratīvo vadību nodrošina direktors un metodīkis, profesionālās ievirzes programmas īsteno 10 treneri un viens tehniskais darbinieks, kurš nodrošina Skolas uzturēšanu. Tiek nodrošināti izglītības programmu realizācijai nepieciešamie materiāltehniskie resursi.

Attēls 7.4. Izglītojamo skaita dinamika Vecumnieku novada Domes Sporta skolā, 2014-2019

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Ir jāizlabo izglītības iestāžu infrastruktūra, t.sk. jāveic Vecumnieku vidusskolas rekonstrukcija un piebūves būvniecība, lai visi izglītojamie varētu mācīties atbilstošās telpās.

Tāpat ir jāpaplašina un jāveic renovācija Vecumnieku mūzikas un mākslas skolas telpā, jāveic labiekārtošana izglītības iestāžu teritorijām, t.sk. jāizveido rotaļu un aktīvās atpūtas laukumi izglītības iestāžu pagalmos, jāpielāgo skolu āra teritorijas jaunajam apmācības saturam, jāveic satiksmes drošības uzlabojumi un jāievieš vides pieejamības risinājumi.

Lai uzlabotu izglītības kvalitāti novadā, būtu jāizvērtē vienota metodiskā centra izveides nepieciešamība.

7.2 VESELĪBAS APRŪPE

Pašvaldības iestāde „Vecumnieku veselības centrs” atrodas Vecumnieku pagasta centrā. Piedāvātais medicīnisko pakalpojumu klāsts ir ierobežots. Iestādē strādā šādi speciālisti:

- rentgenoloģe – diagnoste;
- ginekoloģe-dzemdību speciāliste.

Iestādē ir iespējams nodot analīzes, kā arī divas reizes mēnesī ir iespējams veikt ultrasonogrāfijas izmeklējumus vēdera dobuma orgāniem

Novadā atrodas vairākas ģimenes ārstu prakses:

- U. Mantona ģimenes ārsta prakse (adrese: Slimnīcas 7, Skaistkalne, Skaistkalnes pagasts, Vecumnieku novads), ārsts pieņem arī Bārbeles doktorātā;
- A. Ciršas ģimenes ārsta prakse (adrese: „Dzirnas”, Valle, Valles pagasts, Vecumnieku novads, filiāles adrese: Kurmene, Kurmenes pagasts, Vecumnieku novads).
- Z. Sprances ģimenes ārsta prakse (adrese: „Atvasaras”, Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Vecumnieku novads), ārste pieņem arī Stelpes doktorātā;
- A. Jurovas ģimenes ārsta prakse (adrese: „Atvasaras” Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Vecumnieku novads);
- P. Igauņa ģimenes ārsta prakse (adrese: Rīgas iela 7, Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Vecumnieku novads).

Ārsta palīgi pieņem:

- Taurkalnes veselības aprūpes dienestā (adrese: „Zemenītes”, Taurkalne, Valles pagasts, Vecumnieku novads);
- Bārbeles doktorātā (adrese: „Doktorāts”, Bārbele, Bārbeles pagasts, Vecumnieku novads).
- Stelpes veselības centrā (adrese: Dz.-20, Kalna iela 4, Stelpe, Stelpes pagasts, Vecumnieku novads).

Novadā atrodas arī Beināres A. zobārstniecības prakse (adrese: „Atvasaras” Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Vecumnieku novads), kurā zobārstniecības pakalpojumus nodrošina divas zobārstes.

7.3 SOCIĀLĀ DROŠĪBA UN PALĪDZĪBA

7.3.1 Sociālās palīdzības iestādes

Vecumnieku novadā pašvaldības sociālo pakalpojumu sniedzēji ir:

- Vecumnieku novada sociālais dienests;
- Vecumnieku pagasta veco ļaužu un invalīdu pansionāts „Atvasara”.

2018. gadā Vecumnieku novada pašvaldības institūcijās, kas sniedz sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, ir 41 darbinieks, no kuriem Sociālajā dienestā strādā 11.

7.3.2 Sociālie pakalpojumi

Sociālie pakalpojumi Vecumnieku novadā tiek sniegti atbilstoši 25.02.2015. saistošajiem noteikumiem Nr. 2 “Par Vecumnieku novada pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību”.

Pašvaldība sniedz vai nodrošina šādus sociālos pakalpojumus:

- sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā:
 - ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pilngadīgām personām;
 - ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem;
 - īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem;
- sociālās aprūpes pakalpojumi personas dzīvesvietā – aprūpe mājās;
- psihologa pakalpojumi;
- asistenta pakalpojumi;
- higiēnas pakalpojumi.

Sociālos pakalpojumus saņēmušo personu skaits ir stabils.

Tabula 7.1. Sociālo pakalpojumu saņēmušo personu skaita dinamika, 2016-2018

Sociālā pakalpojuma veids	Pakalpojumu saņēmušo personu skaits		
	2016	2017	2018
Sociālā aprūpe institūcijā pieaugušajiem	60	60	60
Sociālā aprūpe institūcijā bērniem	7	4	2
Sociālā aprūpe mājās	9	15	15
Transporta pakalpojums personām ar funkcionāliem traucējumiem	9	27	

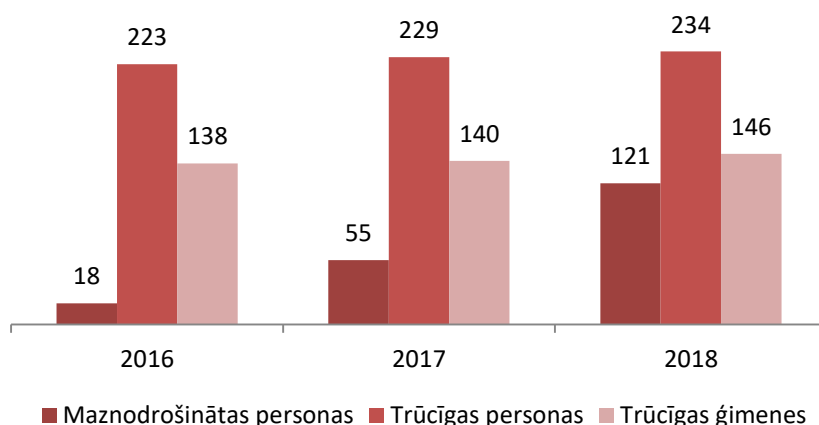
Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Novada trūcīgajām un maznodrošinātajām personām bez maksas tiek piedāvāti šādi sociālie pakalpojumi:

- sociālā darbinieka psihoemocionālais atbalsts;
- psihologa pakalpojums;
- sociālā darbinieka individuālās konsultācijas;
- socializācijas programma bērniem.

Trūcīgo un maznodrošināto personu skaits novadā pieaug (skat. Attēls 7.5).

Attēls 7.5. Trūcīgu un maznodrošinātu personu un ģimeņu skaits Vecumnieku novadā, 2016-2018

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Pašvaldība ir iesaistījusies deinstitutionalizācijas projektā, lai nodrošinātu nepieciešamo atbalstu dzīvesvietā un veidotu sabiedrībā balstītus pakalpojumus pieaugušām personām ar garīga rakstura traucējumiem, ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.

Novadā atrodas *Veco ļaužu un invalīdu pansionāts „Atvasara”*. Pansionātā tiek uzņemtas darba nespējīgas personas pensijas vecumā un I un II grupas invalīdi ar fiziska rakstura traucējumiem, kuriem nepieciešama pastāvīga aprūpe pastāvīgai dzīvei.

Pansionātā:

- tiek nodrošināta pensionāru un invalīdu aprūpe, radīti viņiem labvēlīgi dzīves apstākļi;
- pansionāta klienti ir nodrošināti ar dzīvojamo platību un sanitārajām telpām, kuru aprīkojums un iekārtojums atbilst klienta vecumam un funkcionālajam stāvoklim;
- tiek nodrošināta medicīniskā aprūpe katru dienu;
- tiek veikts sociālās un darba rehabilitācijas pasākumu komplekss atbilstoši katra klienta fiziskajam un psihiskajam stāvoklim;
- atbilstoši klienta vajadzībām tiek nodrošināti nepieciešamie palīg līdzekļi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- ja nepieciešams, tiek organizēta palīdzība personas individuālo sociālo problēmu risināšanā, kā arī tiek nodrošināta juridiskā palīdzība;
- pansionāta klientiem tiek organizēti kultūras un atpūtas pasākumi;
- tiek nodrošinātas sadzīves vajadzības.

7.3.3 Sociālā palīdzība

Sociālā palīdzība Vecumnieku novadā tiek sniegta atbilstoši 24.03.2010. saistošajiem noteikumiem Nr. 5 “Par sociālās palīdzības sniegšanu Vecumnieku novadā” (ar grozījumiem, kas izdarīti ar Vecumnieku novada Domes 24.10.2018. saistošajiem noteikumiem Nr.10, kas stājās spēkā 30.07.2019.)

Zemāk ir uzskaitīti, kādi sociālās palīdzības pabalsti tiek piešķirti novadā atbilstoši šiem noteikumiem.

Valsts noteiktie sociālās palīdzības pabalstu veidi:

- pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa (GMI) nodrošināšanai;
- dzīvokļa pabalsts;
- vienreizējs pabalsts krīzes situācijā;
- pabalsts bērnam bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam, kurš sasniedzis pilngadību;
- atlīdzība audžuģimenei par audžuģimenes pienākumu veikšanu un pabalsts bērna uzturam.

Pašvaldības noteiktie sociālās palīdzības pabalstu veidi:

- pabalsti trūcīgām personām;
- pabalsts daļējai medicīnisko izdevumu apmaksai.

No pabalstu veidiem vislielākie līdzekļi tiek atvēlēti mājokļa pabalstam. 2018. gadā - 33152 EUR.

Tabula 7.2. Sociālie pabalsti Vecumnieku novadā, 2016-2018

Sociālā pabalsta veids	Izlietotie līdzekļi, EUR		
	2016	2017	2018
Pabalsts garantētā minimālā ienākuma nodrošināšana	913	676	304
Mājokļa pabalsts	25915	27972	33152
Pabalsts veselības aprūpei	1696	2623	4151

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

7.3.4 Vecumnieku novada bāriņtiesa

2019. gadā Vecumnieku novada Bāriņtiesas sastāvā strādā bāriņtiesas priekšsēdētāja un četras bāriņtiesas locekles.

2018. gadā bāriņtiesa pieņēma lēmumus par:

- bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu;
- par audžuģimenes statusa piešķiršanu;
- par aizbildnības nodibināšanu;
- par aizgādņa pienākumu un tiesību apjoma grozīšanu;
- par viesģimenes statusa piešķiršanu;
- par atļauju rīkoties ar bērna mantu;
- lēmumi lietās par bērnu ievietošanu institūcijās;
- par bērnu ievietošanu audžuģimenē
- lēmumi lietās par bērnu nodošanu citas personas aprūpē;
- personu izvērtēšana atbilstībai aizbildņa pienākumu veikšanai;
- par atļauju bērnam pieņemt mantojumu;
- par atļauju bērnam šķērsot LR valsts robežu un bērna nodošana aprūpē ārvalstīs dzīvojošam pilsonim;
- par uzvārda maiņu;
- par valsts pabalsta izmaksāšanu;
- par bērna izbeigšanu uzturēties audžuģimenē;
- citi lēmumi.

Viens no Bāriņtiesas uzdevumiem ir aizbildnības un aizgādības uzraudzība. 15 Vecumnieku novada bērni uzturas citu pašvaldību aizbildņu ģimenēs. Novadā aizbildņa pienākumus veic 20 personas, kuru aizbildnībā ir 41 novada bērns. Novadā ir 5 audžuģimenes, kurās ir 4 citas pašvaldības bērni un 2 novada bērni. Ārpusģimenes aprūpē atrodas 58 novada bērni, no kuriem 15 ir audžuģimenes, 41 – aizbildņu ģimenēs, 2 - ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

2018. gadā Bāriņtiesa 34 ģimenēs konstatēja bērnu tiesību pārkāpumus, 13 vecākiem pārtrauktas aizgādības tiesības, 9 vecākiem atņemtas bērnu aizgādības tiesības.

Bāriņtiesa nodrošina arī notariālas funkcijas Vecumnieku novada iedzīvotājiem.

Vecumnieku novadā ir pieejams likumā noteiktais sociālo pakalpojumu klāsts. Iespēju robežās tas būtu jāpaplašina senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, sociālās atstumtības riskam pakļautām iedzīvotāju grupām, kā arī radot rehabilitācijas iespējas novadā.

Tāpat būtu jāveido sociālā atbalsta infrastruktūra (pansijas, sociālie dzīvokļi), kā arī lietderīgi būtu izveidot daudzfunkcionālu dienas centru, kur dažādu mērķa grupu cilvēki varētu apgūt sociālās prasmes, kur tiktu organizētas specializētas darbnīcas un aktīva brīvā laika pavadīšana u.tml.

Novadā lauku teritorijā būtu jāveicina primārās veselības aprūpes pakalpojuma pieejamība, piem., organizējot ārstu, t.sk. speciālistu izbraukuma vizītes novada teritorijā un ikgadējas veselības pārbaudes, kā arī paplašinot medicīnisko pakalpojumu klāstu novadā.

7.4 KULTŪRVIDE

Vecumnieku novadā atrodas muzejs un 3 novadpētniecības centri:

- Aktieru Amtmaņu muzejs;
- Vecumnieku pagasta novadpētniecības centrs;
- Skaistkalnes pagasta novadpētniecības centrs "Novadnieki";
- Bārbeles pagasta novadpētniecības centrs.

Vecumnieku novadā atrodas pieci tautas nami un viens saieta nams:

- Bārbeles tautas nams;
- Kurmenes tautas nams;
- Misas tautas nams;
- Skaistkalnes tautas nams;
- Vecumnieku tautas nams;
- Valles saieta nams.

Bārbeles tautas nams atrodas Bauskas ielā 2, Bārbeles pagastā, Vecumnieku novadā, LV-3905.

Tautas namā darbojas šādi amatiermākslas kolektīvi:

- Bārbeles folkloras kopa "Tīrums",
- Jauniešu deju kolektīvs "Rakari",
- Vidējās paaudzes deju kolektīvs "Bārbele",
- Amatierteātris "Bārbelīši",
- Lauku kapela "Savējie".

Bārbeles tautas nama tehniskās iespējas:

- Skatītāju zāle ar skatuvi 1. stāvā – 245.5 m², augstums – 5.4 metri, zālē 150 skatītāju sēdvietas, 19 galdi (8 vietas pie 1 viena galda), ir 8 LED prožektoru (ar gaismas pulti) apgaismojums skatuvei, skaņas iespējas – digitālā mix pulsts, akustiskā sistēma (JBL PRX 800 2 tumbas), 6 mikrofoni, projektor, digitālās klavieres.
- Skatuve – 80 m², augstums – 5 metri, ir deju grīdas paklājs, skatuves aizkari.
- Mazā zāle 1. stāvā – 41 m², augstums – 2.6 metri. Zāle izmantojama pasākumiem līdz 35 apmeklētājiem. Var izmantot izstāžu veidošanai.
- Semināru zāle 2. stāvā – 78.2 m², augstums – 2.3 metri. Zāle izmantojama semināriem, prezentācijām, kursiem līdz 30 dalībniekiem.
- Virtuvs – 13.6 m², augstums - 2.6 metri.

Kurmenes tautas nams atrodas "Pagastmāja", Kurmenes pagasts, Vecumnieku novads, LV-5115

Tautas namā darbojas šādi kolektīvi:

- Amatierteātris "Kurmene";
- Vingrošanas pulciņš.

Kurmenes tautas nama tehniskās iespējas:

- Zāles kopējā platība 215,6 m², 250 skatītāju sēdvietas. Skatuves kopējā platība 91.5 m², platums 10 m, augstums 6 m.
- Viena aktieru telpa 12,8 m² platībā.
- 2.stāvā palīgtelpas 41,4 m² un 12 m² platībā tiek izmantotas novusa un galda tenisa nodarbībām.
- Tautas nama vadītājas kabinets, platība 26,1 m²
- Apgaismojums - LED prožektoru ar pulti, pārvietojami prožektoru uz statīviem.
- Skaņas iespējas - Mix pulsts, akustiskā sistēma, klavieres, 3 mikrofoni. Ir skatuves aizkari.

Zāle tiek iznomāta arī privātu pasākumu rīkošanai.

Misas tautas nams atrodas Misā, Vecumnieku pagastā, Vecumnieku novadā, LV-3906.

Tautas namā darbojas šādi kolektīvi:

- Sieviešu vokālais ansamblis "Vēja meitenes";
- Amatierteātris "MISTēriJA";
- Bērnu vokālais ansamblis "Adatiņas".

Misas tautas nama tehniskās iespējas:

- Zāle – aptuveni 260 m², atverot sienas žalūzijas, pievienojas mazā zāle ar 163 m²;
- Zālē ir 400 sēdvietu;
- Skatuve – (platums x dziļums x augstums) 11.5 x 8.8 x 7.0 m. Uz skatuves (9 prožektoru) un skatuves apgaismošanai (6 prožektoru no zāles), ir pieejami mikrofoni;
- Ir 3 palīgtelpas: aktieru telpa (40 m²) ar spoguļiem, telpa pagrabstāvā (~100 m²), 2. stāvā atrodas mēģinājumu telpa (~20 m²) ar klavierēm.
- Virtuve ar atpūtas zonu (15 m²) un sanitārais mezgls ar dušu.

Skaistkalnes tautas nams atrodas Kurmenes ielā 1, Skaistkalnē, Skaistkalnes pagastā Vecumnieku novadā, LV-3924.

Tautas namā darbojas šādi amatiermākslas kolektīvi:

- Jauniešu deju kolektīvs "Vanadzīni";
- Bērnu popgrupa "Domino";
- Sieviešu vokālais ansamblis "Vēl mazliet";
- Amatierteātris "Gadījums";
- Pūtēju orķestris "Skaistkalne".

Skaistkalnes tautas nama tehniskās iespējas:

- Zāle – 180 m², skatuve 80 m², kuru, atverot aizkarus, var izbīdīt, palielinot izmērus līdz 110 m².
- Zālē sēdvietu skaits: 180-200 personām.
- Iespēju robežās notiek apskaņošana un apgaismošana;
- Ir palīgtelpas un ir atsevišķa telpa semināriem, lekcijām, konferencēm.

Stelpes pagastā kultūras pasākumi tiek organizēti Stelpes pamatskolas zālē, kas atrodas Stelpes skolā, Vecstelpē, Stelpes pagastā, Vecumnieku novadā, LV – 3925.

Stelpes pagastā darbojas šādi kolektīvi:

- Vidējās paaudzes deju kolektīvs "Stelpe";
- Amatierteātris "Re, mēs te!";
- Sieviešu vokālais ansamblis "Nianse".

Stelpes pamatskolas zāles tehniskās iespējas:

- Zāles platība 120m²;
- Zāles ietilpība līdz 70-80 cilvēkiem.

Vecumnieku tautas nams atrodas Rīgas ielā 5, Vecumniekos, Vecumnieku pagastā, Vecumnieku novadā, LV-3933.

Tautas namā darbojas šādi amatiermākslas kolektīvi:

- Bērnu vokālais ansamblis "Zīluki",
- Senioru deju kolektīvs "Ozols",
- Floristikas studija,
- Senioru dāmu deju kolektīvs "Rudens rozes",
- Senioru koris "Atbalss",
- Jauktais koris "Maldugunis",
- Sieviešu koris "VIA STELLA",
- Vidējās paaudzes deju kolektīvs "Vēveri",
- Amatierteātris "Vecmuiža".

Vecumnieku tautas nama tehniskās iespējas:

- Lielā zāle, ietilpība līdz 250 cilvēkiem;
- Mazā zāle, ietilpība līdz 50 cilvēkiem;
- Aktiertelpa, ietilpība līdz 30 cilvēkiem;
- Pulciņu telpa, ietilpība līdz 10 cilvēkiem;
- Uz skatuves ir deju grīda, skatuves izmērs 11,60 x 5,70, ir aizskatuve;

- Mākslinieku atpūtas telpa ar dīvānu un galdu.
- Tautas nama pagalma pusē ir neliela skatuve, kuru var izmantot siltajos mēnešos, turpat blakus ir parks, kas parasti uz dažādiem pasākumiem, tiek plaši apdzīvots. Uz lielākiem pasākumiem tiek nomāta un uzstādīta skatuve.
- Pie tautas nama ir stāvvietā aptuveni 30 automašīnām.

Tautas nams piedāvā:

- telpu īri konferencēm, semināriem, nodarbībām, prezentācijām, izstādēm, koncertiem, tematiskiem pasākumiem;
- tehnisko aprīkojumu pasākumos (skaņas un gaismas aparatūra, videoprojektors, ekrāns).

Valles saieta nams - Rīgas iela 4, Valles pagasts, Vecumnieku novads, LV-5106.

Saieta namā darbojas šādi amatiermākslas kolektīvi:

- Valles amatierteātris;
- Vidējās paaudzes deju kolektīvs "Valle";
- Senioru deju kolektīvs "SenValle";
- Sieviešu vokālais ansamblis "Atziņa".

Brīvdabas estrādes Vecumnieku novadā:

Bārbeles parka brīvdabas estrāde atrodas Bārbeles pagasta centrā. Estrādes aprīkojums:

- skatuve ar jumtu un sānu malām, ir dienas gaismu apgaismojums, LED gaismu apgaismojums skatuves priekšējā malā,
- aiz skatuves atrodas palīgtelpa - telpa māksliniekiem, ir apgaismojums, koka soli un galdi, nav skaņas izolācijas ar skatuvi,
- pie skatuves ir bruģēts deju laukums, uz kura vienlaicīgi var dejot 2 deju kolektīvi (8 pāri kolektīvā),
- pieejami koka soli skatītāju sēdvietām (15 gabali, viens sols 3 metri garš), skatītāju sēdvietas bez jumta,
- pieejama ugunsкура vieta,
- ir karoga masts,
- automašīnas iespējams novietot Bārbeles pagasta centra stāvlaukumos (pie "Vesko" veikala, pie tautas nama),
- parka teritorijā ir sabiedriskās tualetes (vīriešu, sieviešu, invalīdu).

Aptuveni 250 m no **Skaistkalnes** tautas nama atrodas neliela **brīvdabas estrāde** ar 90 m² dēļu seguma grīdu un 3x8 m paaugstinājumu ar nojumi muzikantiem. Sēdvietu skaits: 200 personām. Pieejams stāvlaukums.

Vecumniekos Jaunā ezera krastā atrodas **estrāde**, kur parasti notiek novada svētki Meteņi un Jāņu balle. Stāvvietā ~150 mašīnām.

Brīvdabas pasākumi tiek organizēti arī Vecumnieku centrā esošajā Tirgus laukumā.

Kopumā Vecumnieku novadā kultūras dzīve norit daudzpusīgi, nodrošinot saturu visām interešu grupām. Par saturu rūpējās gan viesmākslinieki, gan Vecumnieku un citu novadu amatiermākslinieki. 2018. gadā Vecumnieku novadā darbojās 30 amatiermākslas kolektīvi: 3 kori, 4 sieviešu vokālie ansambļi, 2 bērnu vokālie ansambļi, 9 deju kolektīvi, 7 amatierteātri, pūtēju orķestris, lauku kapela, folkloras kopa un 2 floristikas studijas.

Skaistkalnes pagastā gada lielākais kultūra notikums ir Kanepene. Tā ir vienīgi šim nelielajam pierobežas pagastam raksturīgā tradīcija, kurā apvienojas katoļu baznīcas svētki ar lielu tirgu un zaļumballi.

2018. gadā kultūras aktivitātēm izlietoti EUR 459 575, kas sastāda 4.5% no kopējiem budžeta izdevumiem.

Kopumā tautas namu tehniskais stāvoklis ir vērtējams kā apmierinošs. Vecumnieku un Misas tautas namiem būtu jāuzlabo energoefektivitāte. Nepieciešama Skaistkalnes pagasta Brīvdabas estrādes rekonstrukcija. Jāizskata iespēja – vai pasākumu rīkošanai būtu lietderīgi iegādāties pārvietojamas estrādi.

7.5 BIBLIOTĒKAS

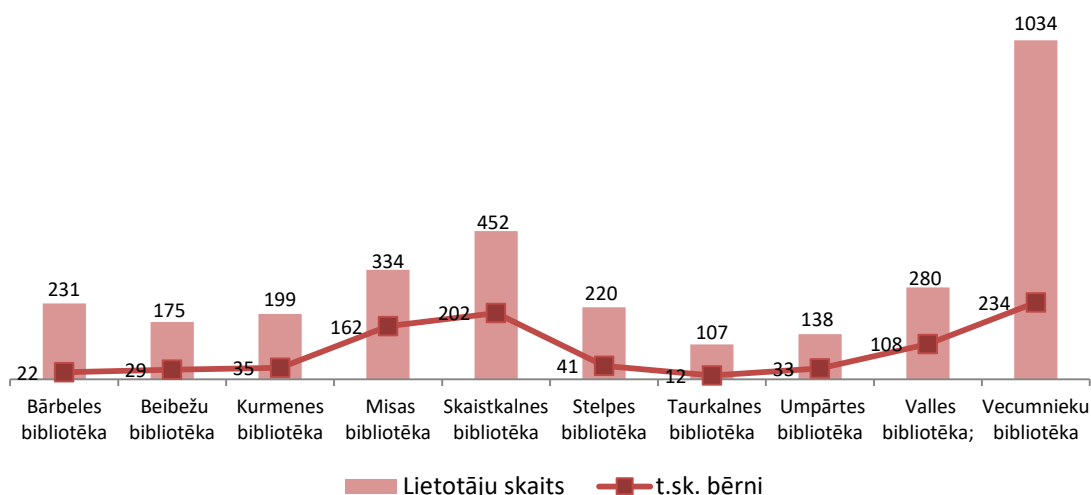
2019. gadā Vecumnieku novadā darbojas 9 bibliotēkas, kas savu darbību turpina kopš novada izveides:

- Bārbeles bibliotēka;
- Beibežu bibliotēka;
- Kurmenes bibliotēka;
- Misas bibliotēka;
- Skaistkalnes bibliotēka;
- Stelpes bibliotēka;
- Taurkalnes bibliotēka;
- Valles bibliotēka;
- Vecumnieku bibliotēka;
- Umpārtes bibliotēka.

Ar 2020.gada 1.janvāri tika likvidēta Umpārtes bibliotēka.

Bibliotēku tīkls novadā ir pārdomāts, bibliotēkas atrodas pagastu centros un lielākajos ciemos, nosedzot visu novada teritoriju, tādējādi nodrošinot pieejamību ikvienam novada iedzīvotājam. Regulāri tiek rīkoti daudzveidīgi pasākumi un literatūras izstādes. Visās novada bibliotēkās kopā ir reģistrējušies 3170 lietotāju, no kuriem 878 ir bērni. Bibliotēkas lietotāju skaitu sadalījumā pa bibliotēkām skat. zemāk esošajā attēlā.

Attēls 7.6. Vecumnieku novada bibliotēku lietotāju skaits 2018. gadā

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Pašvaldības finansējums novada bibliotēku krājumu komplektēšanai 2018. gadā jaunu grāmatu iegāde 18 514 EUR, periodiskajiem izdevumiem – 8 519 EUR.

Pašvaldības bibliotēku pārraudzības funkciju pēc pašvaldību savstarpējas vienošanās veic Bauskas novada pašvaldības iestāde “Bauskas Centrālā bibliotēka”.

Muzeju, novadpētniecības centru un bibliotēku piedāvājums un tehniskais nodrošinājums būtu pilnveidojams, t.sk., jāveic krājuma atjaunošana, digitalizācija un interaktīva piedāvājuma veidošana, piedāvājuma pilnveidošana, sadarbības veidošana kultūras pasākumu daudzveidībā, sadarbībā ar uzņēmējiem un citām pašvaldībām, novada vēstures liecību saglabāšana.

7.6 SPORTS

Gadiem ilgas sporta tradīcijas, domes sporta skola, starptautiska līmeņa motokrosa sacensības Stelpes pagasta mototrasē "Pīlādzis" Vecumnieku novada ilgtspējīgās attīstības stratēģijā ir noteiktas kā viena no Vecumnieku novada galvenajām vērtībām.

Sporta bāzu reģistrā (www.sportaregistrs.lv) ir ietvertas 8 Vecumnieku novada sporta bāzes un 14 sporta objekti.

- Vecumnieku vidusskolas sporta bāze, kura ietilpst zāle ar iezīmētiem basketbola un volejbola laukumiem ar koka parketa segumu, basketbola un volejbola laukumi ar dolomīta šķembu segumu. Zāle nodrošināta ar visu vieglatlētikas inventāru, ir dušas, ģērbtuves.
- Vecumnieku novada domes Sporta skola, kurā ietilpst sporta zāle ar iezīmētiem basketbola un volejbola laukumiem. Pie Vecā ezera atrodas pludmales volejbola laukums. Ir dušas, ģērbtuves, treneru istaba, bufete. Var organizēt valsts mēroga sacensības.
- Motokrosa trase „Pīlādži” Stelpes pagastā. Trase atbilst motosporta federācijas prasībām augsta līmeņa sacensību rīkošanai. Tā ir vienīgā trase Baltijā ar izbūvētu laistīšanas sistēmu.
- Valles vidusskolas sporta bāze, kurā ietilpst vispārējās fiziskās sagatavotības zāle (ar dēļu grīdu). Iezīmēti basketbola, volejbola, cīņas, tenisa un badmintona laukumi. Ir atlētikas treniņu telpa ar treniņierīcēm, svāriem, ģērbtuves, 2 dušas, metodiskais kabinets - noliktava. Platība 2000m²). Āra sporta laukums (skrejceļš 333m ar asfalta segumu un 4 celiņiem, 100m taisne -5 celiņi, augstlēkšanas, 2 tāllēkšanas, šķēpa mešanas, lodes grūšanas un diska mešanas sektors (ar aizsargrežģiem); nestandarta ierīces (labirints, kāpnes, 6 stieņi, 3 stacionārās līdztekas dažādā augstumā, 8 riepas. Platība 15000m² (2 volejbola laukumi, basketbola laukums, zviedru sienas, virves, basketbola treniņu grozi, vingrošanas stienis), futbola laukums un volejbola laukums ar tenisista segumu.
- Misas vidusskolas sporta bāze, kurā ietilpst zāle ar iezīmētiem basketbola un volejbola laukumiem, ir tribīnes 300 skatītājiem, ir stadions, kas sliktā seguma dēļ praktiski nav izmantojams, pie stadiona ir izbūvēts jauns sporta spēļu (basketbola, volejbola, tenisa) laukums ar melno segumu (asfalta).
- Skaistkalnes vidusskolas sporta laukums,
- Stelpes pamatskolas sporta laukums,
- Kurmenes pagasta sporta laukums.

Sporta dzīvi novadā organizē trīs sporta darba organizatori:

- Vecumniekos, Stelpē;
- Vallē, Kurmenē;
- Skaistkalnē.

Vecumnieku novada sporta infrastruktūru būtu nepieciešams pilnveidot, Skaistkalnē uzbūvējot sporta zāli, kā arī rekonstruējot Vecumnieku sporta stadionu, Misas vidusskolas sporta stadionu un sakārtojot Misas vidusskolas stadionam blakus esošās teritorijas ar bērnu laukumu un smilšu volejbola laukumu. Tāpat vajadzētu izveidot jaunu sporta infrastruktūru aktīva dzīvesveida veicināšanai, t.sk., āra treniņu laukumus novada pagastos.

7.7 VECUMNIEKU NOVADA NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU DARBĪBA

Vecumnieku novada ilgtspējīgās attīstības stratēģijā jauniešu un citas sabiedriskās organizācijas ir noteiktas kā viena no Vecumnieku novada galvenajām vērtībām. Kopumā Vecumnieku novadā ir reģistrētas 76 nevalstiskās organizācijas (NVO). Redzamākās no tām ir:

- Bārbeles mednieku kolektīvs;
- Biedrība "Zemgales Mantojums";
- Biedrība "Jaunatne smaidam";
- Biedrība "Odikozāra";
- Biedrība "7 maņas";
- Biedrība "Latvijai un Vecumniekiem"
- Dižstelpē;

- Gustava Celmiņa centrs;
- Jāšanas sporta klubs "Gaita";
- Kurmenes izglītības un kultūras biedrība "Viļņi";
- Kurmuiža;
- Latvijas gladiolu un īrisu biebība;
- Literātu biedrība "Dārta";
- Mediamaster LP;
- Mednieku klubs "Egle";
- Meža īpašnieku apvienība "Bārbele";
- Sarkanā Krusta Bauskas komitejas Vecumnieku nodaļa;
- Skaistkalne;
- Skaistkalnes lauku sieviešu klubs "Mēmelīte";
- Sporta biedrība Hokeja klubs "Lausks";
- Stelpīte;
- Tehnisko Sporta veidu Klubs "Pīlādzis";
- Vecumnieku daudzbērnu ģimeņu biedrība "Saulgrieze";
- Vecumnieku lauku sieviešu klubs "Maijas";
- Visdari;
- Vecumnieku novada uzņēmēju biedrība;

NVO aptver plašu jomu spektru – gan kultūras, sporta, izglītības, veselības, jaunatnes iniciatīvu u.c. jomas, sniedz atbalstu trūcīgām un maznodrošinātām personām, risina sociālās jomas problēmas. Pateicoties NVO darbībai, novada iedzīvotāji iesaistās aktivitātēs, kas skar novada attīstību, t.sk. piesaistot līdzekļus novada kultūras vērtību saglabāšanā. NVO sadarbībā ar pašvaldību organizē nometnes, atbalsta sporta aktivitātes u.c. Šāda sadarbība būtu turpināma.

7.8 SOCIĀLĀ DROŠĪBA UN KĀRTĪBA

Par sabiedrisko kārtību novadā atbild Sabiedriskās kārtības nodaļa septiņu darbinieku sastāvā. Nodaļas darba rezultāti 2018. gadā ir apkopoti zemāk esošajā tabulā (skat. Tabula 7.3).

Tabula 7.3. Vecumnieku novada Sabiedriskās kārtības nodrošināšanas nodaļas paveiktais 2018. gadā

Iesniegumi	
Saņemti personu iesniegumi	23
Sniegtas atbildes uz personu iesniegumiem	23
Brīdinājuma vēstules (par pārkāpumu novēršanu)	18
Administratīvā pārkāpuma lietas	
Sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli	58
t.sk. par pašvaldības noteikumu neievērošanu	39
Saņemtas no citām institūcijām	0
Nosūtītas izskatīšanai citām institūcijā	1
Izsaukumi	
Apkalpoti personu izsaukumi	464
t.sk. no Valsts policijas iestādēm	210
Aizturētas personas	
Aizturētas personas kop	5
Aizturēti nepilngadīgie	1
Aizturētas meklēšanā esošas personas	0
Izņemti bērni no ģimenēm	8
Citi rezultāti	
Veikti reidi likumpārkāpumu profilaksei	383
Sabiedriskās kārtības nodrošināšana masu pasākumos	50
Nostrādātas stundas masu pasākumu laikā	157
Sniegts atbalsts sociālajam dienestam un bāriņtiesai	49
Izteikti aizrādījumi par izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem	164

Nogādātas mājās personas (alkohola reibumā vai veselības stāvokļa dēļ)	77
Personas alkohola reibumā nogādātas Valsts policijā	6
Izķerti klaiņojoši mājdzīvnieki	41
Sniegta fiziska palīdzība Valsts policijai, ātrai palīdzībai u.c.	141

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Kopš 2015. gada maija Vecumnieku novada administratīvajā teritorijā pakalpojumu par klaiņojošu suņu un kaķu izķeršanu sniedz dzīvnieku patversme „Mežavairogi”.

8 PUBLISKĀ PĀRVALDE

8.1 PAŠVALDĪBAS STRUKTŪRA

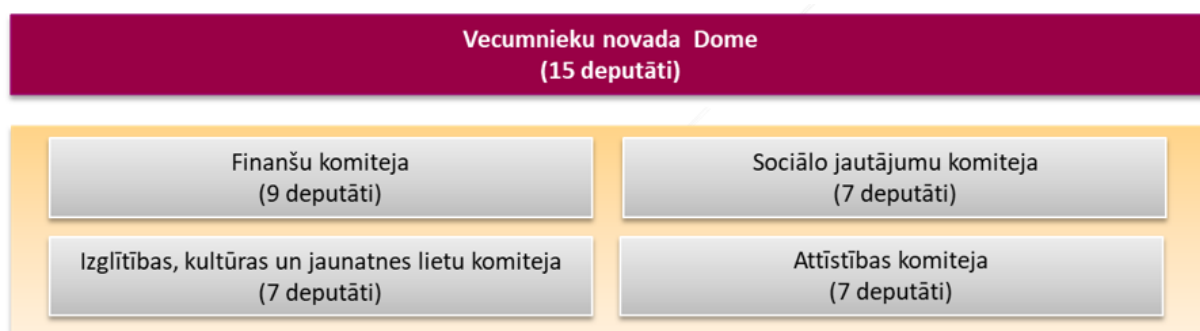
Pašvaldība – Vecumnieku novada dome ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētās pārstāvniecības – Vecumnieku novada domes, un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un novada iedzīvotāju intereses.

Vecumnieku novada dome atbilstoši Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumam sastāv no 15 deputātiem. Domes darbu reglamentē Vecumnieku novada pašvaldības 2018. gada 27. jūnija saistošie noteikumi Nr.6 “Vecumnieku novada pašvaldības nolikums”. Pašvaldības dome pieņem lēmumus, nosaka pašvaldības institucionālo struktūru, lemj par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kārtību, kādā nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi, izstrādā un apstiprina pašvaldības budžetu.

Pašvaldības dome atbilstoši kompetencei ir atbildīga par pašvaldības institūciju tiesisku darbību un finanšu līdzekļu izlietojumu.

Vecumnieku novada domes deputāti darbojas četrās komitejās.

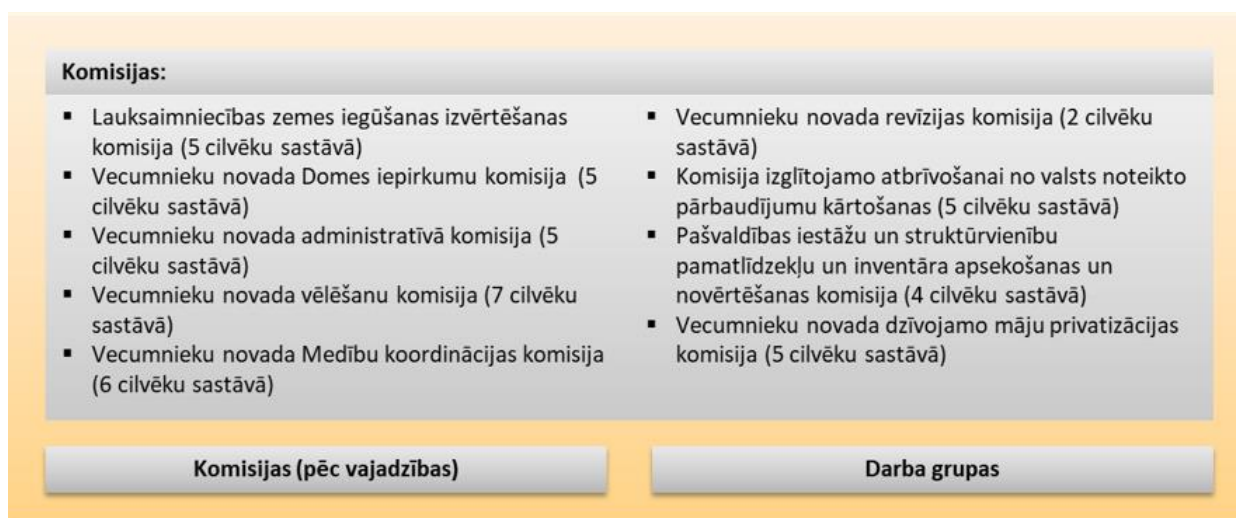
Attēls 8.1. Vecumnieku novada pašvaldības lēmēj institūciju struktūra

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

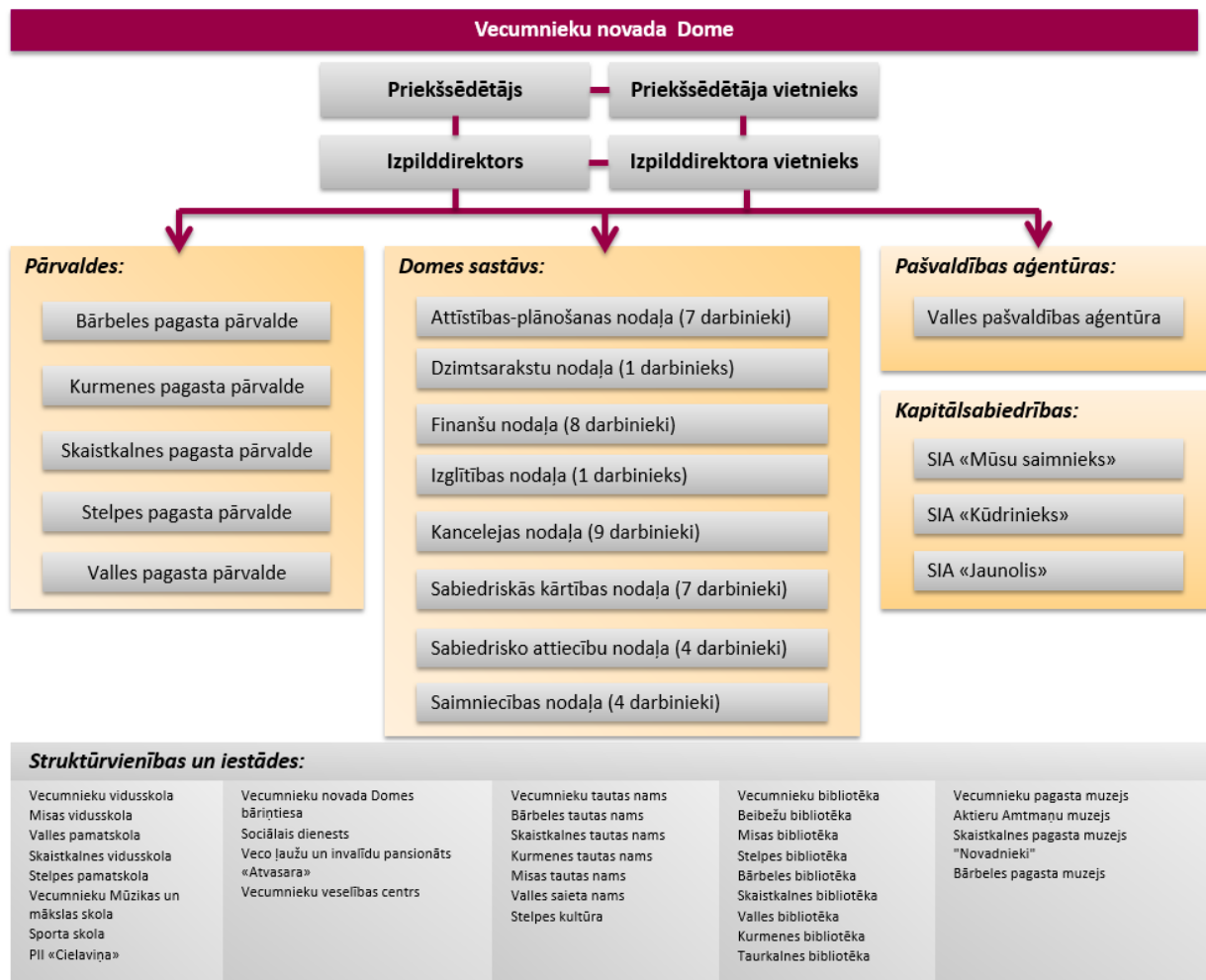
Lai nodrošinātu novada domei nodoto funkciju izpildi saskaņā ar LR likumiem un normatīvajiem aktiem, no deputātiem un speciālistiem ir izveidotas 9 komisijas, kā arī ir paredzēta iespēja veidot komisijas un darba grupas pēc aktuālām vajadzībām.

Attēls 8.2. Vecumnieku novada pašvaldības komisijas

Vecumnieku novada Domes pakļautībā ir 5 pagastu pārvaldes un 34 struktūrvienības un iestādes, no kurām 8 ir izglītības iestādes (skat. Attēls 8.). Domes padotībā ir viena pašvaldības aģentūra – Valles pašvaldības aģentūra.

Attēls 8.3. Vecumnieku novada pašvaldības organizatoriskā struktūra

Avots: Vecumnieku novada pašvaldība

Dome ir kapitāldaļu turētāja 4 kapitālsabiedrībās:

- SIA "Mūsu saimnieks" (100%),
- SIA "Kūdrinieks" (100%),
- SIA "Jaunolis" (100%),
- SIA "Piebalgas" (18.36%).

8.2 BUDŽETS

Pašvaldības budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms ir nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei atbilstoši pašvaldības prioritātēm. Kārtību, kādā budžets jāveido, jāapstiprina un jāpilda, nosaka likums "Likums par budžetu un finanšu vadību" (1994) un likums "Par pašvaldību budžetiem" (1995).

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumos un izdevumos laika periodā no 2015. gada līdz 2018. gadam ir iezīmējusies pieauguma tendence no 8 līdz 10 milj. eiro (skat. Tabula 8.1., Tabula 8.2).

Sākot no 2016. gada, budžets tika veidots ar resursu deficītu. Maksimālais deficīts (778 tūkst. EUR) bija 2017. gadā, kas ir saistīts ar kapitālo izdevumu palielināšanu līdz 2.0 milj. EUR. Ieņēmumu un izdevumu dinamika un struktūra ir attēlota Tabulā 8.2.

Tabula 8.1. Vecumnieku novada pašvaldības budžeta ieņēmumi un izdevumi, EUR, 2015.-2018.g.

	2015	2016	2017	2018
KOPĀ IEŅĒMUMI	8 070 522	8 292 430	9 175 159	10 002 302
Nodokļu ieņēmumi	4 334 089	4 518 230	4 947 505	5 247 213
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	3 790 154	3 905 185	4 301 337	4 569 301
Nekustamā īpašuma nodoklis	543 935	613 045	646 168	677 912
Nenodokļu ieņēmumi	68 760	107 101	82 129	78 309
Maksas pakalpojumi	670 081	640 020	685 696	725 654
Transferti	2 997 592	3 027 079	3 459 829	3 951 126
KOPĀ IZDEVUMI	7 987 905	8 654 257	9 953 857	10 321 200
Izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām	7 987 905	8 654 257	9 953 857	10 321 200
Vispārējie valdības dienesti	859 589	852 364	865 024	939 495
Aizsardzība	0	0	0	0
Sabiedriskā kārtība un drošība	119 933	139 634	169 486	247 715
Ekonomiskā darbība	0	4 356	432 513	999 055
Vides aizsardzība	0	0	0	0
Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	1 268 922	1 314 033	1 582 340	1 461 403
Veselība	103 682	84 861	109 002	164 954
Atpūta, kultūra un reliģija	907 687	961 272	1 083 832	1 049 427
Izglītība	3 870 851	4 537 915	4 853 659	4 498 567
Sociālā aizsardzība	857 241	759 822	858 001	960 584
Izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	7 987 905	8 654 257	9 953 857	10 321 200
Uzturēšanas izdevumi	7 132 180	7 277 485	7 933 588	8 408 030
Kārtējie izdevumi	6 601 212	6 896 710	7 550 930	7 989 067
Procentu izdevumi	42 421	37 183	32 713	10 735
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	262 453	145 496	164 925	217 145
Citi izdevumi	226 094	198 096	185 020	191 083
Kapitālie izdevumi	855 725	1 376 772	2 020 269	1 913 170
IEŅĒMUMI - IZDEVUMI	82 617	-361 827	-778 698	-318 898

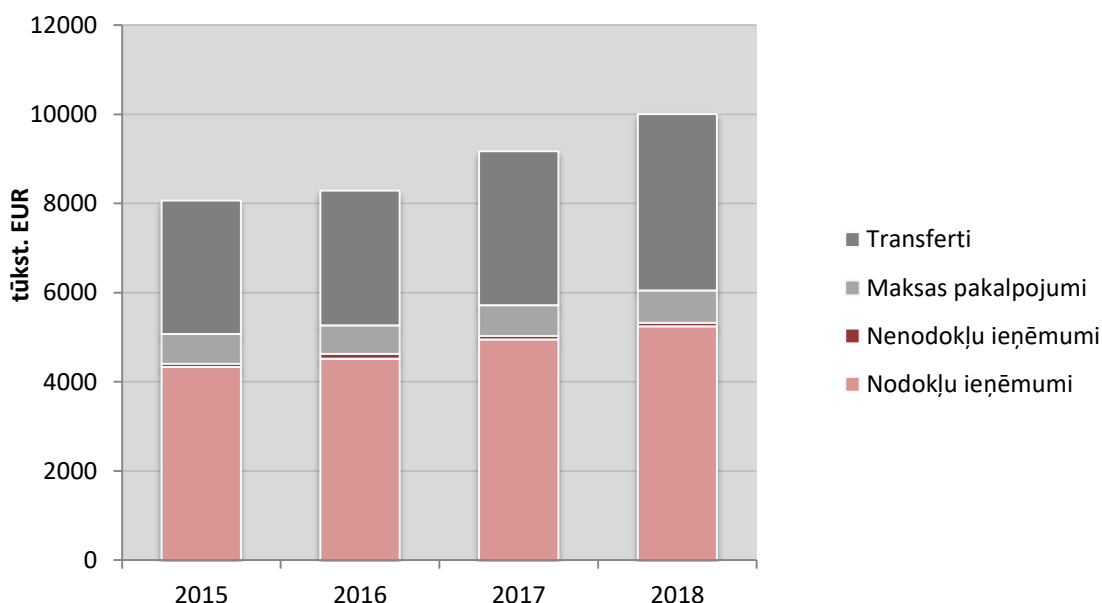
Avots: www.kase.gov.lv

Tabula 8.2. Vecumnieku novada budžeta ieņēmumu un izdevumu dinamika un struktūra, 2015. -2018.g.

	2015	2016	2017	2018	2016/2015	2017/2016	2018/2017
KOPĀ IEŅĒMUMI	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	2.7%	10.6%	9.0%
Nodokļu ieņēmumi	53.7%	54.5%	53.9%	52.5%	4.2%	9.5%	6.1%
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	47.0%	47.1%	46.9%	45.7%	3.0%	10.1%	6.2%
Nekustamā īpašuma nodoklis	6.7%	7.4%	7.0%	6.8%	12.7%	5.4%	4.9%
Nenodokļu ieņēmumi	0.9%	1.3%	0.9%	0.8%	55.8%	-23.3%	-4.7%
Maksas pakalpojumi	8.3%	7.7%	7.5%	7.3%	-4.5%	7.1%	5.8%
Transferti	37.1%	36.5%	37.7%	39.5%	1.0%	14.3%	14.2%
KOPĀ IZDEVUMI	100%	100%	100%	100%	8.3%	15.0%	3.7%
Izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	8.3%	15.0%	3.7%
Vispārējie valdības dienesti	10.8%	9.8%	8.7%	9.1%	-0.8%	1.5%	8.6%
Aizsardzība							
Sabiedriskā kārtība un drošība	1.5%	1.6%	1.7%	2.4%	16.4%	21.4%	46.2%
Ekonomiskā darbība	0.0%	0.1%	4.3%	9.7%			131.0%
Vides aizsardzība							
Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	15.9%	15.2%	15.9%	14.2%	3.6%	20.4%	-7.6%
Veselība	1.3%	1.0%	1.1%	1.6%	-18.2%	28.4%	51.3%
Atpūta, kultūra un reliģija	11.4%	11.1%	10.9%	10.2%	5.9%	12.7%	-3.2%
Izglītība	48.5%	52.4%	48.8%	43.6%	17.2%	7.0%	-7.3%
Sociālā aizsardzība	10.7%	8.8%	8.6%	9.3%	-11.4%	12.9%	12.0%
Izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	100%	100%	100%	100%	8.3%	15.0%	3.7%
Uzturēšanas izdevumi	89%	84%	80%	81%	2.0%	9.0%	6.0%
Kapitālie izdevumi	11%	16%	20%	19%	60.9%	46.7%	-5.3%

Galvenais pašvaldības budžeta ieņēmumu avots (46-47%) ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis, otrais pēc nozīmīguma – transferti (37-39%), no kuriem lielākā daļa (līdz 95%) tiek saņemta no valsts budžeta. 2018. gadā valsts budžeta transferti bija 3.7 milj. eiro, ieskaitot 1.2 milj. EUR dotāciju no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda.

Attēls 8.5. Vecumnieku novada budžeta ieņēmumi, 2015.-2018. gads

Avots: www.kase.gov.lv

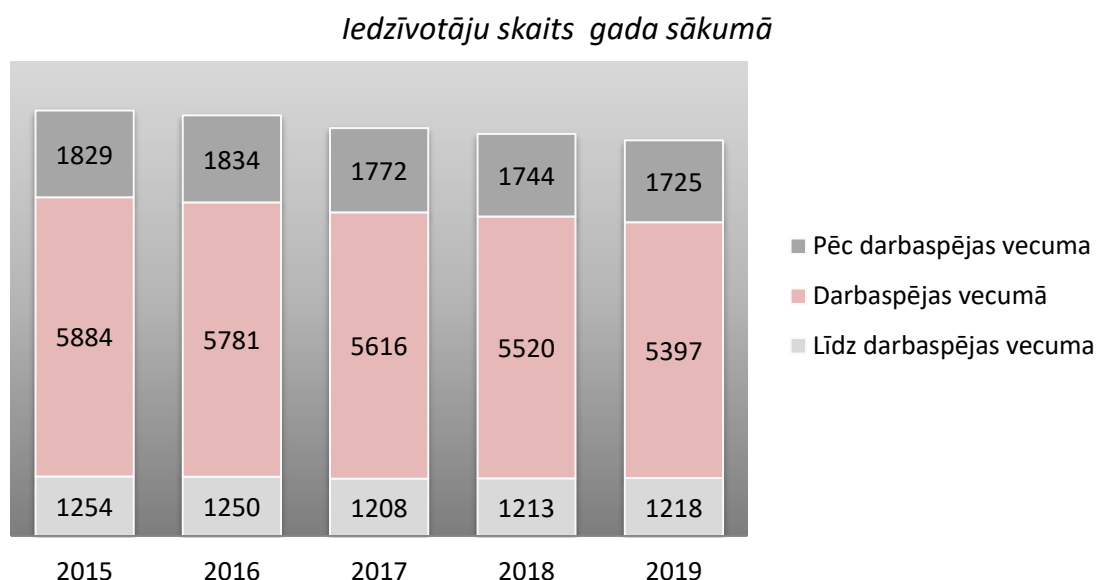
Pašvaldības ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa ir atkarīgi no:

- iedzīvotāju skaita darbības vecumā, kas savu dzīvesvietu ir deklarējuši Vecumnieku novadā;
- no šo iedzīvotāju darba algas apmēra;

- no normatīvajiem aktiem, ka nosaka nodokļu procentu likmes, kā arī ieņēmumu sadali starp valsts un pašvaldības budžetiem.

Ja piecu gadu laikā iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 7%, darbaspējīgo iedzīvotāju skaits vecumā no 15 līdz 65 gadiem ir sarucis par 8.3% (Attēls 8.).

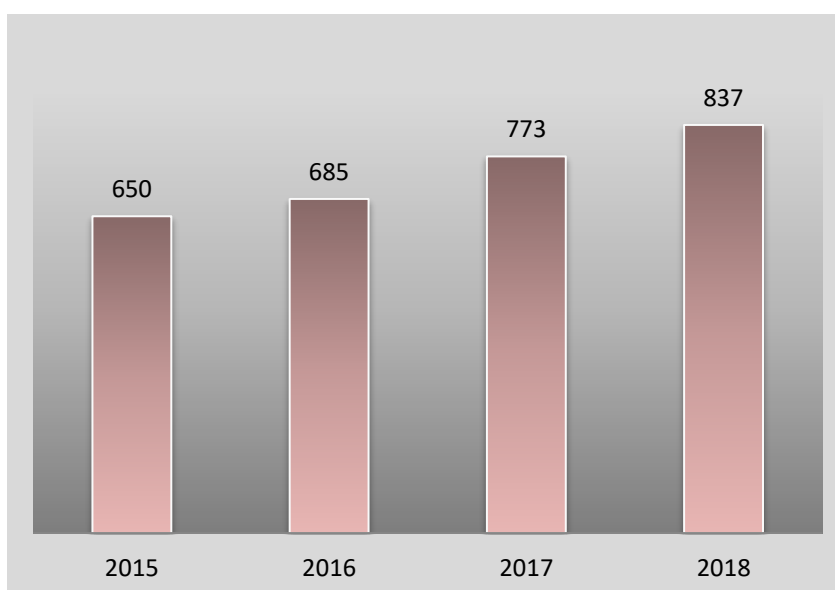
Attēls 8.6. Vecumnieku novada darbaspējas vecuma iedzīvotāju dinamika, 2015.-2018.g.

Avots: <https://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/documents/statistika/>

Budžeta ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa pakāpeniski palielinās (Tabula 8.1.). Pēc 2018. gada datiem viens 2018 strādājošs Vecumnieku novada iedzīvotājs pašvaldības budžetā nodokļa veidā ir iemaksājis vidēji 837 eiro, kas liecina par vispārēju darba algas pieauguma tendenci.

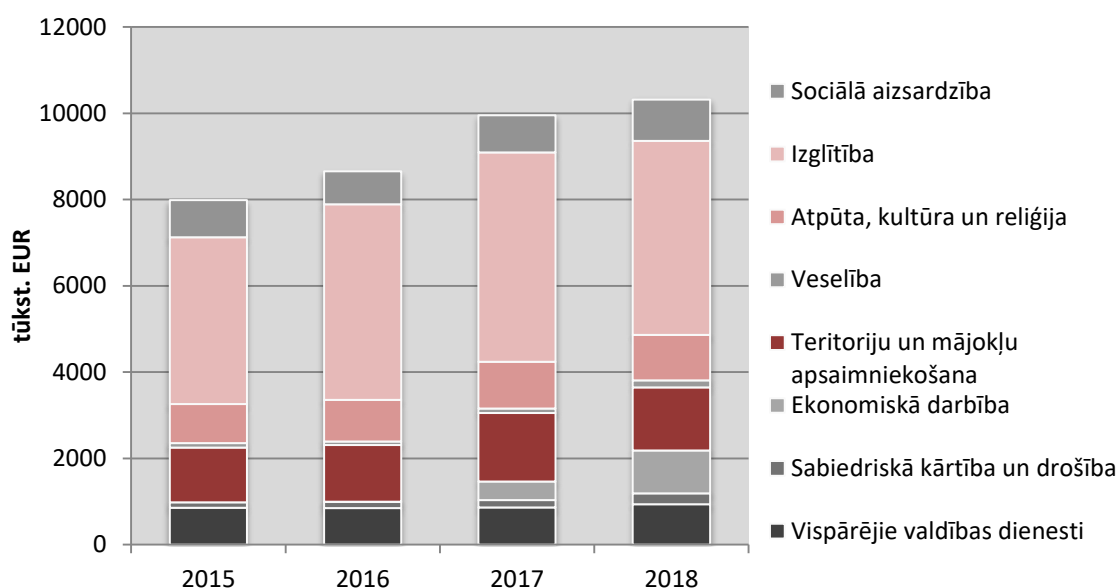
Attēls 8.7. IIN uz 1 iedzīvotāju darbaspējas vecumā Vecumnieku novadā, EUR

Avots: Konsultantu aprēķins

Izdevumu struktūrā stabili dominē izdevumi izglītībai (4.5-4.8 milj. eiro), kam seko teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas izdevumi (1.3-1.6 milj. EUR). Ievērojami ir palielinājušies izdevumi ekonomiskai darbībai (četrus gadus laikā pieaugums no nulles 2015. gadā līdz 1 milj. eiro 2018. gadā).

Attēls 8.8. Vecumnieku novada budžeta izdevumi (atbilstoši funkcionālajām kategorijām), 2015.-2018.g.

Avots: www.kase.gov.lv

8.3 INVESTĪCIJU PROJEKTI

Vecumnieku novada pašvaldība iegulda darbu publiskās infrastruktūras un pakalpojumu, kā arī kopējās iedzīvotāju labklājības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanā, piesaistot finansējumu gan no Eiropas Savienības Fondiem, gan citiem finanšu instrumentiem.

Laika periodā no 2015. gada līdz šī ziņojuma sagatavošanas brīdim Vecumnieku novadā kopējais piesaistīto un pašu finanšu līdzekļu apjoms ir 2.2 milj. EUR, par kuriem ir īstenoti 17 novadam nozīmīgi projekti.

Tabula 8.3. Realizēto investīciju projektu sadalījums (2015.-2019. gads)

Projektu sadalījums pa fondiem	Projektu skaits	Izmaksas, EUR	Finansējums, EUR	
			ES fondu, t.sk.valsts finansējums	Pašvaldība
ERAF	1	31 356	27 593	3763
ESF	4	279 059	279 059	0
ELFLA	7	1 560 824	1 336 936	223 888
LVAf	1	19 987	13 991	5996
KPFI	2	507 361	224 357	283 005
Citi (Norway Grant, IZM, KM)	4	29 063	25 843	3222
Kopā:	19	2 427 651	1 907 778	519 873

Avots: www.vecumnieki.lv

Pašlaik 5 projekti ir realizācijas stadijā, kurus paredzēts līdzfinansēt no ES fondu līdzekļiem (ELFLA, ESF)

- Interaktīvā aprīkojuma iegāde aktieru Amtmaņu muzejam, Valles pagastā (Nr. 19-06-AL-08-A019.2202-000014);
- Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai (Nr.8.3.4.0/16/I/001);
- Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos (Nr. 8.5.1.0/16/I/001);
- Atver sirdi Zemgalē (Nr.9.2.2.1./15/I/001);
- Dienas aprūpes centra izveidošana Vecumnieku novadā personām ar garīga rakstura un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (Nr. 9.3.1.1/18/I/020).

8.4 PAŠVALDĪBAS UN SABIEDRĪBAS SADARBĪBAS

Pašvaldība ir dalībnieks šādās biedrībās (nodibinājumos):

- biedrībā "Latvijas Pašvaldību savienība", kas uz brīvprātības principiem apvieno Latvijas Republikas novadu un republikas pilsētu pašvaldības un palīdz veidot pašvaldību politiku Latvijā, risināt pašvaldību kopīgas problēmas, kā arī aizstāv pašvaldību intereses
- biedrībā "Latvijas Pašvaldību Izpilddirektoru asociācija", kas ir brīvprātīga profesionāļu apvienība, darbojas kā Latvijas Pašvaldību savienības struktūrvienība, lai apvienotu un organizētu izpilddirektorus sadarbībai un pieredzes apmaiņai, kvalifikācijas paaugstināšanai un tiesiskajai aizsardzībai;
- pašvaldību apvienībā "Sabiedrība ar dvēseli - Latvija", kas darbojas, lai iedzīvotājiem un to apvienībām palīdzētu īstenot ieceres un paveikt nelielus projektus pašu spēkiem. Tas ir atbalsts nevalstiskajām organizācijām vai neregistrētām iedzīvotāju grupām. Iedzīvotāji raksta projektus, žūrija tos izvērtē, un atbalstītie projekti saņem pašvaldības līdzfinansējumu, lai biedrība vai iedzīvotāju grupa savu ideju varētu īstenot, dodot savu ieguldījumu sabiedrībai un apkārtējai videi;
- biedrībā "Bauskas rajona lauku partnerība", kas ir vietējo organizāciju (pašvaldību, NVO, uzņēmēju) un iedzīvotāju apvienība, kas darbojas Bauskas, Vecumnieku, Iecavas un Rundāles novados, pārstāv iedzīvotāju intereses un uz pašu izstrādātas stratēģijas pamata, rūpējas par lauku attīstības jautājumiem vietējā līmenī;
- biedrībā "Aizkraukles rajona partnerība", kas ir vietējo organizāciju (pašvaldību, NVO, uzņēmēju) un iedzīvotāju apvienība, kas darbojas Aizkraukles, Jaunjelgavas, Neretas, Pļaviņu, Skrīveru, Kokneses novados, kā arī un Vecumnieku novada Kurmenes un Valles pagastos, pārstāv iedzīvotāju intereses un uz pašu izstrādātas stratēģijas pamata, rūpējas par lauku attīstības jautājumiem vietējā līmenī.

Iedzīvotāju informēšanu par pašvaldības darbu un novada aktualitātēm nodrošina tās vadība un speciālisti, t.sk. Domes Sabiedrisko attiecību nodaļa. Iedzīvotājiem aktuālā informācija par Vecumnieku novadu tiek nodrošināta pašvaldības informatīvajā izdevumā "Vecumnieku Novada Ziņas", kā arī domes mājaslapā www.vecumnieki.lv un sociālajos medijos draugiem.lv un Facebook. Izdevums "Vecumnieku Novada Ziņas" nodrošina informatīvo saikni starp novada vadību un iedzīvotājiem, izdevumā tiek publicēti domes lēmumi, saistošie noteikumi, jaunākās ziņas par novada izglītības iestādēm, kultūras, sporta, uzņēmējdarbības un sadzīves norisēm. Izdevuma tirāža ir 2200 eksemplāri. Drukātais izdevums nonāk visās novada bibliotēkās, pagastu pārvaldēs, kā arī tiek novietots publiskās vietās un domes ēkā. Katru mēnesi informatīvais izdevums "Vecumnieku Novada Ziņas" PDF formātā tiek ievietots novada mājaslapā. Vecumnieku novada dome ir noslēgusi līgumu ar Latgales reģionālo televīziju, lai veiktu filmēšanu pašvaldības notikumos un demonstrētu sagatavotos stāstus, vidēji divas reizes mēnesī. Sižetus var apskatīt ne tikai televīzijas translācijā, bet arī novada mājaslapā.

Lai veicinātu iedzīvotāju informētību, novada mājaslapā tiek regulāri ievietota aktuālā pašvaldības informācija (teksta, fotogrāfiju un video sižetu formā): lēmumi, publiskie iepirkumi, pasākumu plāns, projektu norises un citi. Lai stiprinātu saikni ar iedzīvotājiem, vienu reizi mēnesī novada domes deputāti rīko Vecumnieku novada domes vadības tikšanos ar iedzīvotājiem visos pagastos un Misas ciemā, kur iedzīvotājiem ir iespēja piedalīties aktuālu jautājumu risināšanā, sniegt priekšlikumus novada attīstībai.

Saskaņā ar Vecumnieku novada domes nolikumu, katra mēneša ceturtajā trešdienā notiek domes sēdes, kurās var piedalīties ikviens interesents, un uzzināt informāciju par domes pieņemtajiem lēmumiem. Pašvaldības mājaslapā sēdes var noklausīties audioierakstā. Informācija par domes sēžu norišu laikiem tiek izvietota arī informācijas stendā, kurš atrodas domes administrācijas ēkas 1. stāva gaitenī.

9 KOPSAVILKUMS – SVID ANALĪZE

SVID analīze ir metode, ar kuras palīdzību tiek novērtētas novada stiprās un vājās puses, kā arī pastāvošās iespējas un draudi. Stiprās puses ir novada īpašības, kas var palīdzēt sasniegt noteiktos mērķus, vājās puses – kavēt to sasniegšanu. Iespējas un draudi ir ārējie faktori, kas novadam var palīdzēt sasniegt vai kavēt izvirzīto mērķu sasniegšanu.

SVID analīze sadalīta trīs daļās:

- (1) Labklājība (veselība un sociālais darbs, sabiedriskā kārtība un drošība);
- (2) Sabiedrība (izglītība un jaunatnes lietas, kultūra un sabiedriskās organizācijas, sports un aktīvā atpūta, pārvalde, komunikācija un sadarbība);
- (3) Uzņēmējdarbība un infrastruktūra.

Apzīmējumi: N – nacionāla mēroga, R – reģionāla mēroga, V – vietēja mēroga

LABKLĀJĪBA (veselība un sociālais darbs, sabiedriskā kārtība un drošība)			
Stiprās puses		Vājās puses	
Sociālais dienests	V	Veselības aprūpē trūkst speciālistu	R
Sociālo pakalpojumu klāsts atbilstoši likumā noteiktajam	V	Veselības aprūpes pakalpojumi ir dārgi	R
		Nav pieejami vairāki izmeklējumi	R
		Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	V
			V
Draudi		Iespējas	
Finansējuma nepietiekamība	N	Ārstniecības personāla piesaiste	V
		Video novērošanas iekārtu uzstādīšana (tīkla paplašināšana)	V
SABIEDRĪBA (izglītība un jaunatnes lietas, kultūra un sabiedriskās organizācijas, sports un aktīvā atpūta, pārvalde, komunikācija un sadarbība)			
Stiprās puses		Vājās puses	
Pietiekams izglītības iestāžu skaits	V	Maz kultūras pasākumu jauniešiem	V
Sporta centru pakalpojumi un pasākumi			
Tūrisma informācijas punkta pakalpojumi	R	Vecumnieku pagastā trūkst pietiekami ietilpīgas un modernas sporta bāzes	
		Vecumnieku stadions neatbilst mūsdienu prasībām	
		Trūkst telpas Vecumnieku vidusskolā	
	V		
	R		
Draudi		Iespējas	
Skolotāju novecošanās	V	Profesionālās un interešu izglītības attīstīšana	V
Valsts princips izglītības sistēmā – nauda seko skolēnam	N	Pil veicināt papildus nodarbību pieejamību (robotika, tautiskās dejas, mākslas pulciņš)	V
		Dažādot kultūras pasākumus	V
		Dažādot / organizēt pulciņus, kursus pieaugušajiem	V
UZŅĒMĒJDARBĪBA UN INFRASTRUKTŪRA			
Stiprās puses		Vājās puses	
Ceļu/ielu infrastruktūra tiek izturēta maksimāli labi, ņemot vērā ierobežoto finansējumu	R	Slikts ceļu stāvoklis A-R virzienā	R
Visu novada pagastu centri ir sakopti	V	Ēdināšanas pakalpojumu trūkums	V
		Darba vietu trūkums	V

Labs ģeogrāfisks novietojums	N	Nepietiekama sabiedriskā transporta pieejamība dažos virzienos	R
Dabas vērtības (meži)	N	Ne visur ir pieeja centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai	V
Kultūrvēsturiskais mantojums	N	Īss pasta nodaļu darba laiks	V
Lauksaimniecības zemes	R		
Derīgo izrakteņu atradnes	V	Nenodrošināta gājēju drošība, pārvietojoties	V
Medniecība, makšķerēšana	R		
Zemnieku saimniecības	R	Dažu pakalpojumu trūkums (kurpnieks, ķīmiskā tīrītava u.c.)	V
Draudi		Iespējas	
Iedzīvotāju skaita samazināšanās	N	Apgaismojuma infrastruktūras attīstīšana, nodrošinot apgaismojumu ne tikai galvenajās novada ielās, bet arī ārpus centra robežām	V
Meža izciršana	R	Ielu un pašvaldības ceļu sakārtošana (asfalta segums uz grants ceļiem)	V
Darbinieku un speciālistu trūkums	N	Veloceliņu infrastruktūras izveide	V
		Jaunatnes iesaiste novada attīstībā	V
Nodokļu politika	N	Mazumtirdzniecības veikalu sakārtošana	V
		Jāveicina atkritumu šķirošanas iespējas novadā	V
		Nepieciešama gājēju celiņu tīkla paplašināšana	V
		Nodrošināt autobusu kursēšanu starp pagastu centriem	V
		Vairāk kontroles vides jomā (atkritumi, kanalizācija, sabiedriskās ūdenstilpes, meliorācija)	R
			V